

Gwom 'Borga/ Isi ki Gwo ma LUUKA mo

Gwo jin Yedhuwa Thawupiilus Sho'k mo

¹ Haali/ me'd 'kwani ka ris kun bu'thki gwo mo mmotul gwo 'kup mo ka bath 'pen mo, gwo jin thimkunu mo e bwam ana mo, ² jasi me'd uni kun cikunu ana mo ki uni gwansan 'peni ka mun'kup mo kun ta iman/o gwo ki e mo dhali imanmii gwo mo tani ³ a'di toshka/ ki a'di 'boro'd gom aha/ si'da/ mo mmobathā aris to gwansan ki 'dishe/ mo haali/ goma cim gunn isa gush mo mmo'kwar uni ka rotham po/ mo gom /e mo /e jin tana Thawupiilus jin ta jim 'borga/ mo ⁴ ki /e mini mish gwon gana/ mo gom gwo gi to gwansan kun torkunu /e mo be.

Mondho'th ma Yohaana jin Mii'da Mii ki Yi'de/ Torkunu Ntwa/a/ mo

⁵ Dhali ka tee ma Hirodus jin ta'da malik gi Pa Yahuudiyya mo tani agasiisa kamu/ diki'd mo jin yuku gway ka Sakariyya mo. A'di ta'da awak 'peni 'kwani ma Abiyya mo. Dhali a'di ta'd gi ashim piti 'peni i'bwa/ ma Haruun mo dhali gway ma yim yuku ka Ilisabaat mo be. ⁶ Dhali uni su/ mmontal 'de/ mo tani ta kun kar/e mo iwambor ma Arumgimis mo mmomii gwonkan jin 'kwarkunu 'baar mo dhali a'di jin ona gwonkan gi Tapa mo ki dar gi miiwak mo be. ⁷ Hili uni dar ga 'ci mo haali/ Ilisabaat a'di ta'da burum mo dhali uni su/ cakin ki yil mo be.

⁸ Dhali ki a'di di'd mo mmomiiya tu'c ma gasiis ibwambor ma Arumgimis mo ka wak piti 'kon atu'c mo tani ⁹ isi me'd mii ma gasiis mo tani to bitki'da po/ a'di mo, to jin bitu mo jin mina a'di ci'c e gu'b gi mondheleladhelel gi Tapa mo dhali duka 'bicajwahar mo be. ¹⁰ Dhali awaambuhany 'kwani 'baar mo 'kokina pi'e/ mo mmo'tho mo ka tente/ jin dukuwa 'bicajwahar mo be. ¹¹ Dhali aman'doyu gwo gi Tapa piki a'di i is mo mmodosh ki 'bana bim poros ma gwata/ jin dukuwa 'bicajwahar mo. ¹² Dhala Sakariyya mur ma du mo mmoparkina a'di a'di e mo dhali monko/ is bitki'da po/ a'di mo be. ¹³ Hili aman'doyu gwo ki o a'di gwo mo ki: Dhalki is ki ko/ mo ma, Sakariyya, haala 'thom pini cikunu mo be dhali ashim pini ka Ilisabaat midi dho'th /e ya/in mo dhali gway piti mina /e iyuk ka Yohaana mo be.

¹⁴ Dhali /e mina bwa 'kuny mo dhali 'bor bwa mo be,
dhali 'kwani ka ris mina bwa 'kuny mo gom mondho'th piti mo be.

¹⁵ Haali/ a'di midi eka/ ek mo mbwambori Tapa mo,
dhali a'di midi diki pi yimana mura'th jin ka/u ki nah nah mo walla tompinum 'bi'thga/ mo,
dhali a'di minu 'tu'd mo ki Shi/in Dheleladhelel mo.
me'd jin dikina a'di 'peni bwan kum mo be.

¹⁶ Dhali a'di midi tu'k iya/ ma Israyiil ka ris mo e Tapa Arumgimis buni mo be,

¹⁷ dhali a'di midi ya mbwambori a'di ki shi/in mo dhali gi mom'bi'th ma Iliyya mo,
mmo'tuka du gi icom ki uci mo,

dhali uni gun ushi gwo ha e mo e moyuḵ gi uni gun
miin ka ḵar/e mo,
mmothoson 'kwani is mo gom Tapa mo, 'kwani
kun thosonkunu mo be.

¹⁸ Dhala Sakariyya thoḵki'da man'doyu gwo gwo
mo ki: Yan miga/ mish kata mo? Haali/ aha/ si'da/
tana wathin dhan mo dhali ashim pem si'da/ a'di
ca'd ki yil mo be. ¹⁹ Dhali aman'doyu gwo ki o a'di
gwo mo ki: Aha/ tana Jibra/iil, a'di jin doshki'd e
bun'kus ma Arumgimis mo, dhali aha/ hashkunu
mo mmoçi /e gwo mo dhali mmokał /e gwom
'boro'd yansan mo. ²⁰ Dhali hili mo mo ma, /e mini
ta a'diye/ mo dhali mol gwo o mo ntaga tee ki to
gwansan minu pu'd mo haali/ /e diki gam gwom
pem is mo, a'di jin minu thim ki mom buni mo be.

²¹ Dhali 'kwani 'kokin mo mmoçora Sakariyya mo
dhali uni merkin mo mmotayina a'di adiite/ mo e
gu'b gi mondheleladhelel mo be. ²² Dhali ki a'di
yayi'd ka pije/ mo tani a'di diki mish 'twa/ walki
uni mo dhali uni nyithkin ki a'di parki tonyjan e
mo e gu'b gi mondheleladhelel mo, dhali a'di ki
mii jamas mii mmoçor uni mo dhali a'di di'd ka
'diye/ mo naskina/. ²³ Dhali ki mo ma cim piti
jin miikina a'diya tu'c 'baarki'd mo tani a'di doḵki
bway pam piti mo be.

²⁴ Dhali 'ko'da tee gwansan mo tani ashim piti
ka Ilisabaat bwaaki'd mo dhali ka ppe 'kona 'kupi
mudhe'd mo tani ayim bagki is piti mo mmo/o
gwo mo ki: ²⁵ Tapa a'di mii'd kan e aha/ mo ka tee
jin hila a'di apo/ aha/ mo mmokał mowaḵ pem jin
waḵu aha/ e bwaman 'kwani mo.

Mondho'th ma Yesuṣ Torkunu Ntwa/a/ mo

²⁶ Dhali ka ppe 'kona 'kupi pe'de/ mo tani aman'doyu gwo jin ta'da Jibra/ iil mo a'di hashkunu mo 'peni Arumgimis mo e 'penkuman bampa/ gi Pany Jaliil mo jin yuku gway ka Naasira mo be, ²⁷ eny nyaraŋ gana/ jin karkunu mo gom wathi/ jin yuku gway ka Yuusup mo 'peni gu'b ma Dawuu'd mo, dhali nyaraŋ gana/ yan yuku gway ka Mariyam mo be. ²⁸ Dhali a'di pu'dki'da yim mo dhali o gwo mo ki: Hayy, ayy, /en 'de/ jin gamkina 'the mo. Tapa a'di di'd e /e mo be. ²⁹ Hili a'di yim mur ma du kagahara mo, gom gwo yan jin okunu mo, dhali kulum a'di e bwam piti mo gom monthe me'd yan midi ta atinta mo. ³⁰ Dhali aman'doyu gwo ki o a'di yim gwo mo ki: Dhalku/ is ki ko/ mo ma, Mariyam, haali/ /e gamkina 'the 'peni Arumgimis mo be. ³¹ Dhali hili mo mo ma. /e mini bwaa e bwam pini mo dhali dho'th ya/in mo dhali /e mini yer a'di gway ka Yesus mo be.

³² Dhali a'di midi ek mo dhali minu yuk ki Ya/ gi a'di jin Cayaa/ e ki Ca mo.

Dhali Tapa Arumgimis midi ci a'di akursi ma ababam piti ka Dawuu'd mo be.

³³ Dhali a'di midi ta tapa apo/ gu'b ma Yakuub ki sule/ mo, dhali bampam piti midi di kan ki dar gi 'pemen mo be.

³⁴ Dhali aMariyam thokki'da aman'doyu gwo gwo mo ki: Yan minu mish mii kata mo ki aha/ mola wathiŋ gwaṭh kan mo? ³⁵ Dhali aman'doyu gwo thokki'da yim gwo mo ki:

Shi/in Dheleladhelel midi yayu/ apo/ /e mo, dhali mom'bi'th gi a'di jin Cayaa/ e ki Ca mo midi 'kam /e ka la mo be.

Wakan a'ci jin minu dho'th mo tani a'di minu yuk
 ki jin kogu mo,
 a'di jin ta Ya/ ma Arumgimis mo be.

³⁶ Dhali hili mo mo ma, abas pini ka Ilisabaat
 si'da/ bwaaki'da 'ci ki yil jin can ma yim mo,
 dhali yansan ta'da ppe 'kupi pe'de/ mo ka yim jin
 yuk_u gway ka yima burum mo be. ³⁷ Haali/ ka
 Arumgimis mo tani to piyi'd jin molu mii mo be.
³⁸ Dhala Mariyam o gwo mo ki: Hili mo mo ma.
 Aha/ tana cin'kina/ nyara/ gi Tapa mo. Dhalki a'di
 miinu mo gom aha/ mo isi ki gwom pini mo. Dhali
 aman'doyu gwo yaki'd mo 'pena yim mo be.

Mariyam But'ki'd, Uni ka Ilisabaat mo

³⁹ Dhali ka tee gwansan mo tani aMariyam cuki
 mis mo dhali ya mo ki jahanne/ mo e bampa/ gi
 pan 'kuwosh mo e 'penkuman bampa/ gi Pa Yahu-
 udiyya mo. ⁴⁰ Dhali ayim cikki gu'b ma Sakariyya
 mo dhali theka Ilisabaat me'd mo be. ⁴¹ Dhali
 ka Ilisabaat cikki monthe me'd ma Mariyam mo
 tani a'ci peki'd mo e bwa ma yim mo be. Dhali
 Ilisabaat 'tu'dkunu mo ki Shi/in Dheleladhelel mo
 be, ⁴² dhali ayim 'terki cuuwa/ mo ka dhan 'twa/
 jin caaca mo ki: Mom'bor mii gom /e e bwaman
 up mo dhali mom'bor mii gom maman gi bwam
 pini mo! ⁴³ Dhali a'di yan cikunu aha/ mo gomata
 mo? ka ta'da gi Tapam pem midi 'taki yayu/ i aha/
 mo? ⁴⁴ Haali/ hili mo mo ma. Ki 'twa/ jin thekina
 /e aha/ me'd mo pu'dki'd e bwany'cem pem mo
 tani a'ci peki'd mo e bwam pem mo gom mo'kuny
 bwa mo be. ⁴⁵ Dhali mom'bor mii goma yim, a'di
 jin gamki gwo is mo ki a'di minu thim mo, a'di jin
 okunuwa yim mo 'peni Tapa mo.

Gway ma Mariyam jin Manja A'diya Man mo

- ⁴⁶ Dhala Mariyam o gwo mo ki:
 Akashiram pem ekki Tapa mo,
⁴⁷ dhali shi/ in pem 'kunykina bwa mo eya
 Arumgimis jin ta'da Amanwoth pem mo,
⁴⁸ haali/ a'di ki hil monyca'b piti jin hatha nyarany
 cinjinam piti 'ko'd mo.
 Haali/ hili mo mo ma. 'Peni shwane/ mo tani aris
 'kwani ma nyakum yil mo mini yuk aha/
 gway ki a'di jin 'boru mii mo be.
⁴⁹ Haali/ a'di jin ta gi mom'bi'th mo tani miiki'da
 dhan to jin ekki'd e aha/ mo,
 dhali gway piti kogu mo be.
⁵⁰ Dhali momiimiim piti di'd apo/ uni gwansan
 kun ko/ a'di mo,
 'peni uni gun tana nyakum yil ka nyakum yil mo be.
⁵¹ A'di tor 'bi'th piti ka bim piti mo be.
 A'di kwa/ki uni gun dhu is ki ca mo e gwalal buni
 kun kuluma uni eya dum buni mo be.
⁵² A'di ki thul uni gun ta gi 'bi'th ka 'cesh mo 'pena
 kursin tapam buni mo.
 Dhali a'di ki dhu uni gwansan ki ca mo kun hatha
 'ko 'ko'd mo be.
⁵³ A'di ki 'tu'd uni gun 'kosha te/ mo ki tom 'boron
 mo,
 dhali uni kun ta pa ki pa mo tani dhukina a'di 'pen
 bwa 'te/ mo be.
⁵⁴ A'di wothki cinjinam piti ka Israyiil mo,
 mmoka momiimiim piti e mo be,
⁵⁵ me'd gwo jin okina a'di ibabam bana mo be,
 eya Ibrahiim dhali iya/m piti ki sule/ mo.

⁵⁶ Dhala Mariyam ca'bki'd mo nyaḱki a'di me'da ppe 'kupi kwara mo dhali dok pam piti ka nyan'ko'd mo be.

Mo jin Dhodhuwa Yohaani jin Mii'da Mii ki Yi'de/ mo

⁵⁷ Dhali mo pu'dki'd mo goma Ilisabaat mmodho'th mo be dhali a'di ki dhodha 'ci jin ta ya/ mo. ⁵⁸ Dhali imannyak 'kom piti dhala bas piti cikki gwo ki Tapa toriki dhan miim piti e a'di yim mo dhali uni 'kunykina bwa mo nyaḱka yim mo be. ⁵⁹ Dhali ka cim 'koni pekwarra mo tani uni pu'dkin mo mmo'ciṭha/ 'ciya munyal yis mo, dhali uni mini 'taki yer a'di gway ka Sakariyya 'ko'di gway gi com mo, ⁶⁰ hili kum piti o gwo mo ki: Yisa wakana. A'di minu yuk gway ka Yohaani mo be. ⁶¹ Dhali uni o a'di yim gwo mo ki: Abas piniḱ kamu/ yisa yuku ki gway gi wakan mo be. ⁶² Dhali uni ci a'di jamas mii mo gom com mo mmo/o ki a'di minu yuk kata mo? ⁶³ Dhali a'di dotki uni cwam ba'd is mo jin gwaju ka 'diḱilan dham mo mmo'kwar to mo dhali a'di 'kwarki'd ki: Gway piti ka Yohaani mo be. Dhali uni 'baar mo merkin mo be. ⁶⁴ Dhali ki jahanne/ 'twam piti ka'dki'd mo dhala le'd piti 'cuḱki'd mo dhali a'di oki gwo mo mmo'bora Arumgimis bwa i is mo be. ⁶⁵ Dhali monko/ is pu'dki'd apowa ris imannyak 'kom buni mo. Dhali aris to gwansan 'kokunu mo mmo/o ki lala'th mo e bampa/ 'baar mo gi paḱ 'kuwosh gi Pa Yahuudiyya mo be. ⁶⁶ Dhali aris uni kun cikki uni mo tani dhuki uni eya dum buni mo dhali o gwo mo ki: A'ci yan midi ta ata mo? Haali/ me'd gi Tapa di'd e a'di mo be.

Gwo ma Sakariyya jin Ona A'di Is mo

67 Dhali ababam piti ka Sakariyya 'tu'dkunu mo ki Shi/in Dheleladhelel mo dhali o gwo is mo mmo/ o ki:

68 Mom'bor mii e Tapa Arumgimis gi 'Kwani ma Israyiil mo,
haali/ a'di yayi'd mo mmobuṭ mo dhali mmowan 'kwanim piti 'ba/ mo be.

69 Dhali a'di ki 'de'k ce gi mowoth gom ana mo, e gu'b gi cinḡkinam piti ka Dawuu'd mo.

70 Me'd gwo jin okina a'di ki 'twa/ gi imanḡi gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo kun ḡogu mo 'peni kadhamo/ mo,

71 ki ana minu woth mo 'peni 'kup bana mo, dhali 'peni me'd ga ris uni gun shi/i ana i e mo,

72 mmo'baar momiimiim piti gun onu is mo gom ibabam bana mo,
dhali mmoka gwom piti e jin gamu me'd jin ḡogu mo.

73 Gwo yan jin ona a'di is jin thula a'di ababam bana ka Ibrahiim me'da po/ mo,

74 mmoḡi ana mony'cuḡ mo 'peni me'd gi uni gun ta 'kup ki ana mo,
ki ana mina mii a'di to mo ki dar gi monḡo/ is mo be,

75 e mo gi ḡo/uwa ḡo/ mo dhali e mo ma ḡar/e mo ibwambori a'di mo ka cimi 'baar mo gi monḡkoki/em bana mo.

76 Dhali /e jin tana 'ci mo, /e minu yuḡ ka manḡi gwo ma Arumgimis jin Cayaa/ e ki Ca mo,
haali/ /e mini ya ibwambori Tapa mo dhali thoson a'di bway mo be,

77 mmoçi mo jin mishu mowoth bana mo e
 'kwanim piti mo,
 dhali e modhal miinthus buni 'pen mo be.

78 Ka du gi momiimii ma Arungimis bana mo,
 ka tee mini kush mo mo apo/ ana 'peni momis mo,

79 mmoçi monkush e uni gwansan gun 'kokin mo
 e mondhurumi'd mo dhali eya la gi mowu
 mo,
 mmoshu sho'k bana bway mo e bway gi monku'th
 is mo be.

80 Dhali a'ci ca'd mo dhali a'di 'bitha is mo e shi/in
 mo dhali a'di diki'd e mombwaasho mo ntaga tee
 jin toru a'di eya tente/ e 'Kwani ma Israyiil mo be.

2

Mondho'th ma Yesus mo be

1 Dhali ka cim gwansan tani gwonkan hashu
 mo 'pena Ughusthus Kaysar ki aris 'kwaniny'ceshi
 'baar mo minu mii 'kwar gway buni mo. 2 A'di
 ta mo gi 'kwaru gway jin twa/a/ jin miikunu ka
 Kiriniyuus ta'da mudhiir gi Pan Suriyya mo be.

3 Dhali uni 'baar mo iiki bway pu buniḡ gana/
 mo ki she/ ki she/ mo mmo'kwar gway buni mo
 be. 4 Dhala Yuusup yaki'd mo si'da/ 'peni Pany
 Jaliil mo. A'di yaki'd mo 'peni Pa Naasira em
 Bampa/ Yahuudiyya mo em Pan Dawuu'd jin yuku
 ka Beetlaham si'da/ haali/ a'di ta 'kwani gi gu'b ma
 Dawuu'd mo dhali awak ma Dawuu'd mo be. 5 A'di
 yaki'd mo mmo'kwar gway ki is piti mo uni ka
 Mariyam jin ta a'di jin onu a'di ki bu'th mo, dhali
 a'di si'da/ cana bwa mo be. 6 Dhali ki uni 'kokin
 mo imun mo tani acim pu'dki'd mo jin mina a'di
 dho'th mo. 7 Dhali ayim dho'thki'da bwa nyaram

piti jin ta ya/ mo. Dhali a'di ki 'tam a'di is ki burrinye/ dhali 'thi a'di eya kak bip mo haali/ mo piyi'd gom uni e gu'b yilkina/ mo be.

Imanhil Ka'bal dhali Iman'doyu Gwo mo

⁸ Dhali e bampa/ yansan ki mon'thiny mo tani imanhil ka'bal 'kona pije/ mmohil ka'bal buni mo be. ⁹ Dhala man'doyu gwo gi Tapa piki uni i is mo dhali monyca gi Tapa 'twaki mo mo e isi uni mo dhali uni ko/kina ko/ is kagahara mo be. ¹⁰ Dhala man'doyu gwo ki o uni gwo mo ki: Dhalku/ is ki ko/ mo ma, haali/ aha/ guyina um gwom 'boro'd dhali gwo mmo'bor um bwa kagahara mo jin midi di goma ris 'kwani 'baar mo. ¹¹ Haali/ ka tee yansan mo tani Amanwoth jin ta Tapa Kristhos a'di dho'thkunu mo gom um e Pan Dawuu'd mo be. ¹² Dhali ki jamas mii yan mo tani a'di mina umi nyith a'di mo be. Um mini gama na/ 'tamkunu is ki burrinye/ mo dhali mmo/isha kak bip mo be. ¹³ Dhali ise/ iman'doyu gwon tiya ka ris ris 'peni momis nya'ki 'ko ka man'doyu gwo mo be. Uni manana Arumgimis mo dhali o gwo mo ki: ¹⁴ Monyca ma Arumgimis isi momis mo, dhali monku'th is e mony'cesh e bwan 'kwani gun 'bora a'di bwa i is mo.

¹⁵ Dhali ki iman'doyu gwo dokkin mo 'peni uni imomis ka nyan'ko'd mo tani imanhil ka'bal o gwo ka rem 'kup ki: Dhalki ana iina mo shwane/ e Pam Beetlaham dhali par to yan e jin yayi'd jin tora Tapa ana mo. ¹⁶ Dhali uni iikin mo ise/ tani gamkina Mariyam dhala Yuusup dhali ara na/ mmo/isha kak bip mo be. ¹⁷ Dhali ki uni parki a'di e mo tani uni tori gwo jin cikina uni mo goma 'ci yan

mo be. ¹⁸ Dhala ris 'kwani gun cikki a'di mo tani meren ki gwo gwansan gun ona imanhil ka'bal uni mo be. ¹⁹ Hila Mariyam a'di di'd mo mmodhu gwo gwansan mo mmokulum uni eya dum piti mo be. ²⁰ Dhali imanhil ka'bal dokkin ka nyar'ko'd mo mmokara Arungimis ki ca mo, dhali manki a'di mo goma ris to gun cikina uni mo dhali kun mishkina uni mo me'd ji gi onu uni mo be.

Mo jin Cinuwa Yesus ka Arungimis e Gu'b gi Mondheleladhelel mo

²¹ Dhali ki mo thimi'd mo ka cim pekwara mo tani ki a'di 'cithkunuwa munyjal yis piti mo tani a'di yer kunu gway ka Yesus mo, gway jin cikin ma man'doyu gwo mo ntwa/a/ ki a'di 'kokunu mo mmobwaa mo e bwa mo be.

²² Dhali ki mo pu'dki'd mo gom mondhelel is buni mo isi ki gwonkan ma Musa jin cinu mo tani uni suski a'di mo e Pa Urushaliim mo mmoci a'di ki Tapa mo ²³ (me'd gwo jin 'kwarkunu mo e gwonkan gi Tapa jin cinu mo ki: Aris unin gwath ka 'dete/ 'dete/ kun ka'dki bwan dho'th mo tani uni minu yuk gway ki uni kun dhelelin mo gom Tapa mo.) ²⁴ Dhali uni suski a'di mo si'da/ mmomii to mmo'citha/ basa 'cesh mo isi me'd gwo jin okina gwonkan gi Tapa jin cinu mo ki bimbir gurko/ su/ walla gurko/ kun bapani su/ mo be. ²⁵ Dhali wathi/ diki'd mo e Pa Urushaliim jin yuku gway ka Simaan dhali wathi/ yan ta a'din kar/e mo dhali ta a'din gayiin mo a'di jin corki momalas gi 'Kwani ma Israyiil mo dhali Shi/in Dheleladhelel diki'da po/ a'di mo be. ²⁶ Dhali a'di torkunu a'di eya tente/ mo ki Shi/in Dheleladhelel mo ki a'di midi 'taki diki wu mo ntwa/a/ ki a'di diki par Tapa jin ta'da

Kristhos e mo be. ²⁷ Dhali a'di shi/inkunu mo ki Shi/in mo tani a'di pu'dki'd mo e gu'b gi mondhele-ladhelel mo. Dhali ki com dhali kum suskina 'ci jin ta'da Yesus mo tani mmomii a'di me'd isi mii gi gwoŋkan jin cinu mo tani ²⁸ a'di bu'th a'di mo 'ko'da bim piti mo dhali 'bora Arumgimis bwa i is mo dhali o gwo mo ki:

²⁹ Tapa, dhalki cinkinam pini ya'd mo ki moŋku'th is mo ma, isi ki gwom pini mo,

³⁰ haali/ em pem parki bway gi mowoth pini e mo

³¹ a'di jin thosonkina /e mo e bur'kus gi 'kwani 'baar mo,

³² moŋkush yan mmo'cee eya tente/ gom 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo

dhali gom monyca gom 'Kwanim pini ma Israyiil mo.

³³ Dhali com dhali kum uni merkin mo gom gwo yan jin okina a'di gom a'di mo. ³⁴ Dhala Simaan 'bor uni mii mo dhali owa Mariyam jin ta kum gwo mo ki:

Hili mo mo ma, a'ci yan karkunu mo gom ku gi ta'kkin mo dhali mmocu 'Kwani ma Israyiil ka ris mo,

dhali gom jamas mii caan jin okunu gwo mo apo/ a'di mo tani

³⁵ (dhali gandala turga/ midi suka kashiram pini mo si'da/)

ki gwo kun kulumu ka ris eya du mo minu tor eya tente/ mo.

³⁶ Dhali ayima 'bomiŋ kamu/ diki'd mo jin ta'da Hanna mo. A'di ta 'bwa/ ma Panu/iil mo 'pena wak ma Ashiir mo. Ayim a'di caki'd ki yil kagahara mo dhali a'di ca'bki'd mo nyaŋka kathim piti mo ki yil pesu/ mo 'peni yil jin dina a'di ki nyaran gana/

mo ³⁷ dhala yim wun ma kaḥim piti mo dhali a'di di'd kan ntagi yil issi* doḥon i'ce'dka doḥon apo/ mo be. Dhala yim diki ya mo 'peni gu'b gi mondheleladhelel mo mmoluḡa luḡ mo ki monḡa/ to mo dhali mmo'tho mo ki mon'thiny mo dhali ki montee ilu/ mo be. ³⁸ Dhali ki mo warki'd mo ka tente/ yan mo tani ayim pu'dki'd mo dhali 'bora Arumgimis bwa i is mo dhali mmo/o gwo mo gom a'di gom uni 'baar mo kun 'kokin mo mmohil gom mowan 'ba/ gi Pa Urushaliim mo.

Mondok jin Doka Uni ka Nyan'ko'd e Pa Naasira mo

³⁹ Dhali ki uni 'baarkina ris to mii mo me'd isi ki gwoḡkan gi Tapa jin cinu mo tani uni dokkin ka nyan'ko'd mo e Pany Jaliil mo e 'penkuman bampam buninḡ gana/ mo e Pa Naasira mo. ⁴⁰ Dhali a'ci ca'd mo dhali 'bidhu is mo dhali 'tu'du mo ki moyuk mo. Dhala 'the ma Arumgimis ca'bki'da po/ a'di mo be.

Yesus jin Ta Ari Washan Diki'd e Gu'b gi Mondheleladhelel mo be.

⁴¹ Dhali com dhali kum uni iikin isa yempa/ e Pa Urushaliim mo ki yil mo gom Mompe'kupanyolos mo be. ⁴² Dhali ki a'di 'kona yili 'kume'd i'ce'dka su/ mo tani uni iikin mo me'd isi mii jin miinu mo be. ⁴³ Dhali ki Mompe'kupanyolos 'baarki'd mo tani me'd jin dokkina uni bway pa mo tani aYesus jin ta'da 'ci a'di ca'bki'd mo ḡ'ko'di uni mo e Pa Urushaliim mo. Com dhali kum 'koki mish a'di mo, ⁴⁴ hili uni toshkin ki a'di midi di i bwanḡ 'kwani mo tani uni iikin ka tee iiyan mo dhali uni ḡapki a'di mo e bwanḡ 'kwani ma bas buni mo dhali

* **2:37** arba wa ṡamaniin

'kwani kun misha uni mo. ⁴⁵ Dhali ki uni 'koki gam a'di mo tani uni dokkin ka nyan'ko'd mo e Pa Urushaliim mo dhali ṅap a'di mo. ⁴⁶ 'Ko'da cim kwara mo tani uni gamki a'di mo e gu'b gi mond-heleladhelel mo mmoça'b mo e bwam imanṭor gwo mo mmocik gwo 'peni uni mo dhali mmodot uni gwondot mo. ⁴⁷ Dhali aris uni kun cik a'di mo tani uni merkin mo gom a'di mo mmomisha a'di gwo 'ban mo dhali gwonthok piti mo be. ⁴⁸ Dhali ki uni parki a'di e mo tani uni merkin mo dhali ata'dam piti ki o a'di gwo mo ki: Ya/um, atinta miina /e aman wakan mo? Hili mo mo ma. Babam pini dhali aha/, aman ṅapkina /e ki mo/anana is mo be. ⁴⁹ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Atinta ṅapkina um aha/ mo? A/'kona um ki mish mo mowa ki aha/ mina mii di e gu'b ma Babam pem mo? ⁵⁰ Dhali uni mol gwom piti 'ban jin ona a'di uni mo be. ⁵¹ Dhali a'di ya'd ka lungu'b nyakki uni mo dhali pu'd mo e Pa Naasira mo dhali a'di haki gwom buni e mo, dhali ata'dam piti a'di kulumki'da ris to gwansan eya dum piti mo be.

⁵² Dhala Yesus maru moyuk is mo dhali a'di 'tuntilkina buṅgwar is mo dhali ki yil mo, dhali ka 'the ma Arungimis mo dhali ki jin 'kwani mo be.

3

Gwo jin Çin ma Yohaana jin Ta'da Manmiyya Mii ki Yi'de/ mo

¹ Dhali ki yil ta'da karpa'c mo tani jin takin ma Thibariyuus Kaysar amalik mo tani Punthi Bilaatus ta'da mudhiir gi Pa Yahuudiyya mo dhala Hirodus ta'da ra/iis rub gi Pany Jaliil mo dhala akam piti ka Pilibbus jin ta'da ra/iis rub

gi Pa Ithuriyya mo dhala aTarakuniitis mo dhali Lisaniyuus ta'da ra/iis rub gi Pa Abiliyya mo be. ² Dhali ki mo jin tan ma Hannaan dhala Kayaapa igasiis kun can mo tani Gwo ma Arumgimis pu'dki'd mo eya Yohaana mo a'di jin ta ya/ ma Sakariyya em bwaasho mo be. ³ Dhali a'di ya'd mo e mo 'baar mo ka kukul is mo e Pa Uurdun mo mmoci gwo gom mo jin minu miyya mii ki yi'de/ mo dhali mmorica du is mo gom gwo gi miinthus jin minu gwam 'kwani mo. ⁴ Me'd gwo jin 'kwarkunu mo e bwan gwo ma Ishaya jin ta'da manci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo ki:

'Twa/ gi jan tal 'de/ mmocuu gwo em bwaasho ki:
Thosoni bway gi Tapa mo ma,
kari bway piti ka kar/e mo.

⁵ Aris embul wosh mo ka 'dete/ 'dete/ mo tani minu 'tu'd mo
dhali aris wosha turga/ ka 'dete/ 'dete/ mo dhali aris wosh minu dhu ki gwa'di 'baar mo,
dhali bwaya kolga/ minu dhu ka kar/e mo,
dhali bway kun kokorakokor mo tani mini 'ticila/ 'ticil mo be,

⁶ dhali aris bungwar isi 'baar mo mini par bway mowoth ma Arumgimis e mo be.

⁷ Dhali a'di o gwo wakan si'da/ eya waambuhany 'kwani mo kun pu'dkin mo e mo jin minu miyya mii ki yi'de/ ki a'di mo ki: Um ucin tasha/ mo. Kaja rum um ki gwo mo mmoso mo 'pena nyor jin midi pu'du/ mo? ⁸ Dhodhi maman gana/ mo ma, kun mini ha me'd ki mo jin rijuwa du is mo dhali dhalku/ ki tel gwo 'pen mo mmo/o e is bum ki: Aman tana ga Ibrahiim jin ta'da babam bam mo, haali/ aha/ tora um gwo mo ka: Arumgimis mishi

wosh gwansan war mo ki uci goma Ibrahiim mo. ⁹ Me'd gi shwane/ athurmany a'di 'thikunu mo hila/ eya birman cwa mo, ka ris cwa 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ wakan kun 'koki dho'th mamana 'borga/ mo tani minu jep ka 'cesh mo dhali minu ta'k mo e o'd mo be.

¹⁰ Dhala waambuhany 'kwani dotki a'di gwo mo ki: Haali/ a'di wakan mo tani aman mina miya tinta mo? ¹¹ Dhali a'di thokki uni gwo mo ki: A'di jin ta gi burrinyen 'thami su/ mo tani dhalki a'di kwa/ a'di bwa mo ki a'di jin dara'd mo. Dhali a'di jin ta'd gi tonte/ mo tani dhalki a'di mi'd wakan si'da/ mo ma. ¹² Dhali imantera thulpa/ si'da/ pu'dkin mo e mo jin miinuwa mii ki yi'de/ mo ki uni minu mii mo be dhali uni o a'di gwo mo ki: Mantor gwo, aman mina miya tinta mo? ¹³ Dhali a'di ki thok uni gwo mo ki: Dhalku/ to ki ter mmo'ce'da po/ mo dok/e, jasi a'di jin torkunu um mo. ¹⁴ Dhali i/askar si'da/ dotki a'di gwo mo si'da/ ki: Aman mina miya tinta mo? Dhali a'di ki thok uni gwo mo ki: Dhalku/ to ki dil 'peni jan kamun 'de/ ki mombujur mo walla ki gwonthus jin 'ce'du 'te/ apo/ mo dhali kapi mo ma ki to kun gama um ki ji miina um to mo.

¹⁵ Me'd jin 'kokina 'kwani mo mmoçora çor mo dhali aris 'kwani dotki gwo mo eya dum buni mo isi gwo goma Yohaana mo wakki/ a'di wari ita'da Kristhos mo. ¹⁶ Yohaana thokki uni 'baar mo gwo mo ki: Aha/ miikina um ki yi'de/ mo tani hili a'di jin ca'd ki aha/ ki can gana/ mo midi yayu/ mo be. Dhali waçkana ppam piti mo tani aha/ dinaki ha me'd mo mmo'cuk uni mo. A'di midi mii um ki Shi/ in Dheleladhelel mo dhali ki o'd mo be. ¹⁷ Dhali ton

'dash ton kar shem piti di'd mme'd mo mmodhelel ja'dam piti mo dhali mmotul emen is mo e themes piti mo hila 'pi'b mina a'di ci'th ki o'd jin moli us mo be.

¹⁸ Wakan a'di malaski'da malas ka ris mo mmoçi gwom 'boro'd ki 'kwani mo be. ¹⁹ Hila Hirodus jin ta'da ra/iis rub mo tani a'di jin nyo/kina a'di ki gwo mo goma Hirodiyya, ash ma kam piti mo, dhali goma ris tonthus kun miikin ma Hirodus mo si'da/, ²⁰ mmomarkina a'di uni isi 'baar mo tani a'di ki kara Yohaana sijn mo be.

Mo jin Miinuwa Yesus ki Yi'de/ mo

²¹ Dhali ka ris 'kwani 'baar mo 'kokin mo mmomii ki yi'de/ mo tani dhala Yesus si'da/ ki a'di miikunu ki yi'de/ mo tani dhali di'd mmo'tho mo tani momis ka'dki'd mo be ²² dhali Shi/in Dheleladhelel thulki'di a'di mo mmobu'th jamas gi bungwar mo mmowa e ki gurko/ mo, dhali 'twa/ yayi'd 'peni momis mo mmo/o gwo mo ki: /e ta Ya/m pem jin enka/ mo. Ki /e mo tani aha/ 'bora bwa mo be.

Mo jin Beledhu Gwo mo goma Yesus mo be

²³ Dhala Yesus ki a'di telki mii ma tu'c piti 'pen mo tani a'di 'kona yili iss 'de/ i'ce'dka 'kume'd mo. Mmotana a'di ya/ ma Yuusup mo (me'd jin toshu kan mo) jin ta ya/ ma Hali mo ²⁴ dhali jin ta ya/ ma Matthaat mo dhali jin ta ya/ ma Lawi mo dhali jin ta ya/ ma Melki mo dhali jin ta ya/ ma Yanna mo dhali jin ta ya/ ma Yuusup mo, ²⁵ dhali jin ta ya/ ma Mattaathiya mo dhali jin ta ya/ ma Aamuus mo dhali jin ta ya/ ma Nahuum mo dhali jin ta ya/ ma Hasli mo dhali jin ta ya/ ma Najjaay mo, ²⁶ dhali jin ta ya/ ma Ma/aath mo dhali jin ta ya/

ma Mattaath_iya mo dhali jin ta ya/ ma Shim/i mo
 dhali jin ta ya/ ma Yuusup mo dhali jin ta ya/ ma
 Yahuusa mo, ²⁷ dhali jin ta ya/ ma Yuhanna mo
 dhali jin ta ya/ ma Risa mo, dhali jin ta ya/ ma
 Sarubbaabil mo dhali jin ta ya/ ma Sha/alti/iil mo
 dhali jin ta ya/ ma Niri mo, ²⁸ dhali jin ta ya/ ma
 Melki mo dhali jin ta ya/ ma Addi mo dhali jin ta
 ya/ ma Gusam mo dhali jin ta ya/ ma Elmudaam
 mo dhali jin ta ya/ ma Iir mo, ²⁹ dhali jin ta ya/ ma
 Yuusi mo dhali jin ta ya/ ma Eli/aasar mo dhali jin
 ta ya/ ma Yuriim mo dhali jin ta ya/ ma Matthaat
 mo dhali jin ta ya/ ma Lawi mo, ³⁰ dhali jin ta
 ya/ ma Shim/uun mo dhali jin ta ya/ ma Yahuusa
 mo dhali jin ta ya/ ma Yuusup mo dhali jin ta ya/
 ma Yunaan mo dhali jin ta ya/ ma Eliyagiim mo,
³¹ dhali jin ta ya/ ma Malaya mo dhali jin ta ya/
 ma Menaan mo dhali jin ta ya/ ma Mattatha mo
 dhali jin ta ya/ ma Nathaan mo dhali jin ta ya/ ma
 Dawuu'd mo, ³² dhali jin ta ya/ ma Yassa mo dhali
 jin ta ya/ ma Ubiid mo dhali jin ta ya/ ma Bu/as mo
 dhali jin ta ya/ ma Salmuun mo dhali jin ta ya/ ma
 Nahshuun mo, ³³ dhali jin ta ya/ ma Aminadaab
 mo dhali jin ta ya/ ma Araam mo dhali jin ta ya/
 ma Hasruun mo dhali jin ta ya/ ma Paaris mo dhali
 jin ta ya/ ma Yahuusa mo, ³⁴ dhali jin ta ya/ ma
 Yakuub mo dhali jin ta ya/ ma Is/hak mo dhali jin
 ta ya/ ma Ibrahiim mo dhali jin ta ya/ ma Taarah
 mo dhali jin ta ya/ ma Nahur mo, ³⁵ dhali jin ta ya/
 ma Saruuj mo dhali jin ta ya/ ma Ra/u mo dhali
 jin ta ya/ ma Paalaj mo dhali jin ta ya/ ma Aabir
 mo dhali jin ta ya/ ma Shaalah mo, ³⁶ dhali jin ta
 ya/ ma Giinaan mo dhali jin ta ya/ ma Arpakshaad

mo dhali jin ta ya/ ma Saam mo dhali jin ta ya/ ma Nuuh mo dhali jin ta ya/ ma Laamak mo, ³⁷ dhali jin ta ya/ ma Maṭushaalāh mo dhali jin ta ya/ ma Aknuuk mo dhali jin ta ya/ ma Yaarid mo dhali jin ta ya/ ma Mahlal/iil mo dhali jin ta ya/ ma Giinaan mo, ³⁸ dhali jin ta ya/ ma Anuush mo dhali jin ta ya/ ma Shiṭ mo dhali jin ta ya/ ma Aadam mo dhali jin ta ya/ ma Arungimis mo be.

4

Mo gi Paluwa Yesus mo

¹ Dhala Yesus 'tu'dkunu mo ki Shi/in Dhele-ladhelel mo dhali dokki'd ka nyan'ko'd mo 'peni Yi'deŋ Kumma/ Uurdun mo dhali a'di ura Shi/in mo ka pije/ mo. ² Dhali a'di diki'd em bwaasho ka cim ma issu/ mo dhali palkina tapa ma ruma 'cesh mo be. Dhali a'di diki shwa toŋ kamu/ mo eya cim gwansan mo. Dhali ka cim 'baarkin mo tani a'di 'koshkina te/ mo be. ³ Dhali tapa ma ruma 'cesh ki o a'di gwo mo ki: Wakki/ /e ta Ya/ ma Arungimis mo tani kani wosh yansan gwo mo ma, mmowar ki maa mo. ⁴ Dhala Yesus thoŋ a'di gwo mo ki: A'di 'kwarkunu mo ki: Wathi/ midi diki ɕa'b mo ki e mo gom jasi tonte/ 'te/ mo. ⁵ Dhali tapa ma ruma 'cesh ki sus a'di ki mis mo dhali tor a'di aris 'penkuman bampa/ gi mony'cesh mo, ki e 'kamu'thki'd mo hila/ mo tani ⁶ dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: E/e mo tani aha/ mina ɕi /e aris moshirr gwansani 'baar mo dhali monycam buni mo. Haali/ uni ɕikunu aha/ mo dhali aha/ ɕikina uni gwansan kun oyaa/ bwa mo be. ⁷ Wakki/ /e mini luŋ aha/ kan mo tani uni 'baar mo mini ta kum pini mo be. ⁸ Dhala

Yesus thok a'di gwo mo ki: A'di 'kwarkunu mo be ki:

/E mini lunj Tapa Arungimis pini mo, dhali a'di a'di 'de/ mo tani a'di imina /e mmii to mo be.

⁹ Dhali a'di ki sus a'di mo e Pa Urushaliim mo dhali a'di ki kar a'di e 'kupan gu'b gi mondheleladhelel mo dhali o a'di gwo mo ki: Wakki/ /e ta Ya/ ma Arungimis mo tani biti is pini ka 'cesh mo ma 'peni mahan mo, ¹⁰ haali/ a'di 'kwarkunu mo ki:

A'di midi hash iman'doyu gwom piti mo mmokan gwo gom /e mo dhali mmoji /e mo,

¹¹ dhali,

E me'd buni mo tani uni mini 'de'k /e mo, isi ciki/ ki /e mina sho'k pini diki torosh apo/ wosh mo be.

¹² Dhala Yesus thokki a'di gwo mo ki: A'di okunu mo ki: /e mini dhalku/ ki pal Tapa Arungimis pini mo. ¹³ Dhali ki tapa ma ruma 'cesh 'baarki mompal piti mo tani a'di yaki'd mo 'peni a'di mo ntagi embula 'borga/ mo be.

Yesus Telki Mii ma Tu'c Piti 'Pen mo

¹⁴ Dhala Yesus dokki'd mo ka nyan'ko'd ki mom'bi'th gi Shi/in mo e Pany Jaliil mo dhali gwo gom a'di yaki'd ki lala'th mo eya ris bampa/ 'baar mo kun 'kon ki jin 'kam mo be. ¹⁵ Dhali a'di toroki gwo mo e gu'b gi montul is buni mo dhali a'di karkin ma ris 'kwani 'baar ki ca mo.

Yesus A'di Wakunu mo e Pa Naasira mo

¹⁶ Dhali a'di pu'dki'd mo e Pa Naasira mo e mo jin thipkunu a'di mo. Dhali a'di yaki'd mo e gu'b jin tulu is mo, me'd miim piti jin miikina a'di mo, ka cim ma pesu/ mo. Dhali a'di doshki'd ki mis mo

dhali denj gwo e mo. ¹⁷ Dhali a'di cikunu awarka/
gi gwo ma manci gwo ma Arungimis kadhamo/
jin ta'da Ishaya mo. A'di ka'dki'da warka/ mo dhali
gam mo jin 'kwarkunu gwo nycine/ mo ki:

¹⁸ Shi/in gi Tapa a'di diki'da po/ aha/ mo,
haali/ a'di 'koshki aha/ is ki monyca mo mmoçi
gwom 'boro'd mo gom uni gun hatha'ko'd
mo.

A'di hashki aha/ mo mmobah eya tente/ mo mo jin
'cuku uni gwansan kun tana habuus mo,
dhali mmoka'd uni e mo uni gun tana ja'da/ mo
mmomish mo mo,
dhali mmodhu uni gwansan ki 'kus mo, uni gun
'cwarkunu mo be,

¹⁹ mmobah eya tente/ yil jin kwanyu mo gom Tapa
mo.

²⁰ Dhali a'di mu'thki'da warka/ mo dhali ci a'di
ka nyan'ko'd mo e a'di jin doshki'd mo mmomii
to mo dhali a'di ca'bki'da 'cesh mo. Dhali aris e
gi 'kwani kun 'kon e gu'b gi montul is mo tani
dhorothkina po/ a'di mo be. ²¹ Dhali a'di telki gwo
'pen mo dhali mmo/o uni gwo mo ki: Shwane/

Gwo ma Arungimis yan jin 'kwarkunu mo tani
a'di thimkunu mo e bwany'cem bum mo mmocik
mo be. ²² Dhali aris 'kwani 'baar mo o gwo ki
'bore/ gom a'di mo dhali mer mo gom gwo ma 'the
kun pikin mo 'peni 'twam piti mo. Dhali uni o
gwo mo ki: A'di diki ta Ya/ ma Yuusup mo 'taa?

²³ Dhali a'di ki thok uni gwo mo ki: Ka jin gana/
um mini thok aha/ gwo mo 'peni gwoj gwar ka
'bi'th/e ki: /e jin tana hakiim mo tani waçi is
pini mo ma. Gwo jin cika aman mo gom miim
pini jin miikina /e mo e Pañ Kapranahuum mo
tani miiyi a'di si'da/ mmahan mo e bampam pininj

gana/ mo ma. ²⁴ Dhali a'di thok uni gwo mo ki: Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki: amançi gwo ma Arungimis kadhamoŋ kamu/ yisa mishu bu'th mo e bampam pitin gana/ mo. ²⁵ Dhali hili e gwoŋ gana/ mo tani aha/ tora um gwo mo ki up ka ris kun wuna ikath 'kokin mo ka ris e 'Kwani ma Israyiil mo ka tee ma Iliyya mo, ki momis dar ga sho'k mo ki yili kwara mo dhali ka ppe 'kupi pe'de/ mo dhali adhan te/ pu'dki'd mo apo/ mony'ceshi 'baar mo. ²⁶ Dhali Iliyya yisa hashkunu mo e jan tal 'deŋ kamu/ 'peni uni mo yisa, hili jasi e a'di jin di'd e Pan Sarpa mo e Bampa/ gi Pan Saydaa/ mo eya 'bom jin wun ma kaŋ mo be. ²⁷ Dhali e mun mo tani 'kwani 'kon ka ris kun 'kosha monthus mo e 'Kwani ma Israyiil mo ka tee jin tan ma Aliisha amançi gwo ma Arungimis kadhamo/ mo dhali jan 'deŋ kamu/ 'peni uni yisa dhelelki'd mo yisa, hili jasa Nimaan gi Pan Suriyya mo be. ²⁸ Dhali ki uni cikki gwo yansan mo tani aris 'kwani gi gu'b gi montul isi 'baar mo 'tu'dkunu mo ka nyor mo be. ²⁹ Dhali uni cuki mis mo dhali kar a'di 'pen ka pije/ mo 'peni 'penkuman bampa/ mo dhali sus a'di mo eya liman 'twa/ wosh e mo jin nyan'kunu 'penkuman pam buni mo, ki uni mini 'taki bel a'di ka 'cesh ka lun'gu'b mo be. ³⁰ Hili mmoyakina a'di ki yampe mo e bwam uni mo tani a'di yaki'd mo.

Wathi/jin Bu'thkin ma Rum Thus jin Nyo/o'd mo

³¹ Dhali a'di pu'dki'd ka lun'gu'b mo e Pan Kapranahuum mo e 'penkuman pa gi Pany Jaliil mo. Dhali a'di ciki uni gwo mo ka cima pesu/ mo be. ³² Dhali uni merkin gom gwony cim piti jin cina a'di ki moshirr mo be. ³³ Dhali e gu'b montul

isi mun mo tani wathi/ diki'd jin ta'd ga rum thus jin nyo/o'd mo. Dhali a'di cuu gwo ka dhan 'twa/ jin caaca ki: ³⁴ Ahh. /e mini mii aman kata, Yesu gi Pa Naasira? /e pu'dkin mo mmo'ce'd am sho'k mo 'taa? Aha/ misha ki /e tana aja. /e ta jin 'de/ ma Arumgimis jin kogu mo. ³⁵ Hila Yesu kucurki a'di ki gwo mo mmo/o gwo mo ki: Ca'bi ki shwam mo, dhali piyi mo ma 'peni a'di mo. Dhali ka rum thus jin nyo/o'd bitki a'di a'cesh mo e bwam uni mo tani a'di piki'd ka piye/ mo 'peni bwam a'di mo. A'di diki mii to shiyi'da kamu/ gom a'di mo. ³⁶ Dhali aris uni 'baar mo merkin mo dhali dot gwo ka rem 'kup mo ki: Gwo yan ta'da atinta mo? Haali/ ki moshirr mo dhali ki mom'bi'th mo tani a'di kanki'da rum thus kun nyo/on gwo mo dhali uni iikin ka piye/ mo be. ³⁷ Dhali gwo gom a'di yaki'd ka piye/ eya ris mo 'baar mo e bampa/ kun 'kon ki jin 'kam mo be.

Mo jin Waç ma Yesu Amar ma Simaan jin Ta'da 'Bomi mo

³⁸ Dhali a'di cuki mis mo dhali dhal gu'b gi montul is 'pen mo dhali ciç mo e gu'b ma Simaan mo. Dhali amar ma Simaan a'di 'ba'thki'd ki is jin 'batha'ba'th mo dhali uni ñapki a'di goma yim mo be. ³⁹ Dhali a'di doshki'd e 'kup ma yim mo dhali kucur 'ba'th ki gwo mo, dhali 'ba'th dhalki'da yim 'pen mo. Dhali ki jahanne/ ayim cuki mis mo dhali miiki uni to mo be.

Mo jin Waç ma Yesu 'Kwani ka Ris Mom'pimpili/ mo

⁴⁰ Dhali ka tente/ yaki jis mo tani aris uni gwansan kun tan gi tiya kun 'bathan ki 'ba'th ki she/ ki she/ mo tani uni kalki uni mo e a'di mo

dhali a'di karki me'd piti apowa ris uni 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ mo dhali waç uni mo be. ⁴¹ Wakan si'da/ arum thus pikin ka piye/ mo 'peni bwam uni ka ris mo mmocuu gwo mo ki: /e ta Ya/ ma Arumgimis mo. Dhali hili a'di kucurki uni ki gwo mo dhali a'di diki dhal uni bway mo mmowal 'twa/ mo haali/ uni mishkin ki a'di ta'da Kristhos mo be.

Yesus A'di Yaki'd mo Mmotan Bampa/ mo Mmoçi Gwo mo

⁴² Dhali ki mo ta montee mo tani a'di yaki'd mo dhali ya mo e mo jin dar ki 'kwani mo. Dhali 'kwani ñap a'di mo dhali pu'd mo e a'di mo dhali uni ki non a'di mmoya mo 'peni uni mo be. ⁴³ Hili a'di o uni gwo mo ki: Aha/ mina mii çì gwom 'boro'd gom Bampa/ ma Arumgimis mo gom 'penkuman bampan tiya mo si'da/ haali/ aha/ hashkunu mo gom 'pemen yan mo be. ⁴⁴ Dhali a'di çiki gwo mo e gu'b gi montul is gi 'Kwani Yahuudiyya mo be.

5

Mo gi Budhu Dhan To Yi'de/ ka Ris mo

¹ Ki 'kwani yap a'di ki is mo mmocik gwo ma Arumgimis mo tani a'di doshki'd ki mis mo eya al yi'de/ gi Pa Jannisaaraç mo. ² Dhali a'di parki'da kur yi'de/ e isu/ mo eya al mo. Hili imancesh to yi'de/ uni iikin ka piye/ mo 'peni uni mo dhali uni 'kokin mo mmolama 'thim buni mo be. ³ Dhali a'di seki'di bwam ma kur 'de/ mo a'di jin ta jim ma Simaan mo. A'di ki dot a'di mo mmokar a'di 'pen ka piye/ mo ari is 'peña gap mo. Dhali a'di ça'bki'da 'cesh mo dhali tor 'kwani gwo mo 'peni bwam ma kur mo be. ⁴ Dhali ki a'di daçki gwo tor

mo tani a'di ki owa Simaan gwo mo ki: Shorka kur e mon'kulu'd mo ma dhali dhala 'thim pini me'd ka 'cesh mo mmobu'th to mo. ⁵ Dhala Simaan thok a'di gwo mo ki: Tapa, aman miikina tu'c ki mon'thiny ilu/ 'baar mo tani dhali am 'konaki bu'th tonj kamu/ mo be. Dhali hili ki gwom pini mo tani aha/ mina dhala 'thi/ me'd ka 'cesh mo be. ⁶ Dhali ki uni miiki a'di yansan mo tani uni mushki to yi'de/ kun tana ris ka ris kagahara mo, dhali a'thim buni 'kokin mo mmodher bwa mo, ⁷ dhali uni wukki uni e ki me'd mo uni gun miina tu'c eya kura kamu/ mo mmo/iyyu/ mo dhali mmowoth uni mo. Dhali uni pu'dkin mo dhali uni 'tu'dkina kuri su/ mo. Wakan akur murkina yi'de/ ilos mo be. ⁸ Hili ka Simaan Buterus parki a'di e mo tani a'di bitki'd e 'kupa'dupun ma Yesus mo mmo/o gwo mo ki: Yaku/ mo 'peni aha/ mo ma haali/ aha/ tana wathi/ gi miinthus mo, ayy Tapa. ⁹ Haali/ a'di merki'd mo dhali aris uni gwahan kun nyak 'ko ki a'di mo mmobu'th to yi'de/ kun kalkina uni mo. ¹⁰ Dhali wakan si'da/ aYakuub diki'd mo dhala Yohaana mo uni gun ta iya/ ma Sabadi uni gun nyak to mii ka Simaan mo. Dhala Yesus ki owa Simaan gwo mo ki: Dhalku/ is ki ko/ mo ma. 'Peni shwane/ /e mini ta amancesh 'kwani ki gwo mo be. ¹¹ Dhali ki uni kalkina kur buni ka pije/ mo eya 'cesh mo tani uni dhalkina ris tom buni 'peni 'baar mo dhali bath a'di nsho'k mo be.

Yesus A'di Dheelki Wathi/jin 'Kosha Monthus Is mo

¹² Ki a'di diki'd mo e 'penkuman bampaŋ kamu/ mo tani wathiŋ kamu/ diki'di mun jin tashkina monthus mo. Dhali ki a'di parki'da Yesus e mo tani

a'di bitki bwam/em piti a'cesh mo dhali ṅap a'di ki gwo mo ki: Tapa, wakki/ /e ona bwa mo tani /e mishi aha/ dhelel mo be. ¹³ Dhali a'di he'thki me'd piti mo dhali ta a'di is ki me'd mo mmo/o gwo mo ki: Aha/ ona bwa mo be. Dheleli mo ma. Dhali ki jahanne/ monthus dhalki a'di 'pen mo be. ¹⁴ Dhali a'di kanki a'di gwo mo ki dhalku/ ki tor wathin 'den kamu/ gwo mo. Hili yayi mo ma dhali tor is pini ka gasiis mo dhali ci to mo gom bungwar is pini jin dhelelki'd mo me'd gwonkan jin kankin ma Musa mo haali/ a'di ta gwo jin nyo/a 'kwani mo be. ¹⁵ Dhali hili gwo yaki'd mo kagahara ka pije/ ki lala'th isi gom a'di mo, dhali awaambuhany 'kwani ka ris tulki is mo mmocik gwo 'peni a'di mo dhali ki uni minu waç mo 'peni 'ba'th buni ki she/ ki she/ mo. ¹⁶ Hili a'di sere'thki'd bway bwaasho mo dhali 'tho mo be.

Yesus A'di Wacki Wathi/jin Mutta/ Is Is mo

¹⁷ Dhali 'peni bwam ma cim 'de/ gwansan mo tani me'd jin cikina a'di gwo mo tani 'Kwani Parisiyiin 'kokin mo dhali imantor gwonkan jin cinu mo 'kokin ki 'dishe/ mo, uni gun pu'dkin mo 'peni aris bampa/ 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ mo 'peni Pany Jaliil mo dhali 'peni Pa Yahuudiyya mo dhali 'peni Pa Urushaliim mo dhali mom'bi'th gi Tapa diki'da po/ a'di mo mmowaça waç mo be. ¹⁸ Dhali hili mo ma, 'kwani 'kokin mo mmohan wathin kamu/ ka ci i e mo, a'di jin mutta/ is mo. Dhali uni ṅapki bway mo mmokal a'di bway bwan gu'b mo dhali mmo'thi a'di mbwambor ma Yesus mo tani ¹⁹ hili uni 'koki gam bway mo mmokal a'di mo haali/ abuhany 'kwani caaca mo tani uni

seki 'kuṅgu'b mo dhali uni ki thul a'di ka 'cesh ka cim piti i e mo ki embul shu'd e 'kuṅgu'b mo eya galany 'kwani mbwambor ma Yesus mo. ²⁰ Dhali ki a'di parki moṅgam gwo is buni e mo tani a'di o uni gwo mo ki: Wathi/, miinthus pini dhalkunu / e 'pen mo be. ²¹ Dhali iman'kwar to dhali 'Kwani Parisiyiin telki gwo 'pen mo mmodot gwo mo ki: Wathi/ yan ta'da ja sa/ jin walki gwo sor kan mo? Kaja a'di mishi dhal 'kwani miinthus buni 'pen mo? Hili jasi Arumgimis a'di 'de/ mo be. ²² Ka Yesus nyithki'd e gwondot buni mo tani a'di thokki uni gwo mo ki: Atinta idotkina um gwo eya dum bum kan mo? ²³ Mii jana i'ka'da mii mo, mmo/o gwo mo ki: Miinthus pini dhalkunu /e 'pen mo, walla mmo/o ki: Cuyi mis mo dhali ya ki sho'k mo? ²⁴ Hili ki um mini mish mo mo ki Ya/ gi 'Kwani ta gi moshirr mo e mony'cesh mo mmogwam miinthus gi 'kwani mo be – a'di ki o wathi/ jin mutta/ is gwo mo ki: Aha/ ona /e ki: Cuyi mis mo ma dhali 'deka cim pini dhali yayi bway pa mo. ²⁵ Dhali ki jahanne/ a'di cuki mis mo mbwambori uni mo dhali a'di ki bu'th a'di jin ishkina a'di 'ko'di cine/ mo dhali ya bway pa mo mmokara Arumgimis ki ca mo be. ²⁶ Dhali momer bu'th uni 'baar mo dhali uni karkina Arumgimis ki ca mo dhali uni 'tu'dkunu mo ki moṅko/ is mo mmo/o gwo mo ki: Ana mishkina to gun daka uli is mo shwane/.

Yesus Yukki'da Lawi mo

²⁷ 'Ko'di mii yansan mo tani a'di yaki'd ka pije/ mo dhali para mantera thulpa/ e mo. Gway piti yuku ka Lawi mo. A'di ca'bki'd mo e mo jin tera a'diya thulpa/ mo. Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki:

Baḥi aha/ m'pen mo ma. ²⁸ Dhali a'di dhalki'da aris tom piti 'peni 'baar mo dhali cu mis mo dhali baḥ a'di isho'k mo be.

²⁹ Dhali Lawi ki miiya dhana yuk caaca gom a'di e gu'b piti mo be. Dhali a'di nyakki ca'b ki imantera thulpa/ ka ris mo dhali kun tiya si'da/ kun nyakki 'kowa tharabeesa nyakki uni mo be.

³⁰ Dhali 'Kwani Parisiyiin dhali iman'kwar tom buni miikina gumgum apo/ imancik a'di gwo mo mmo/o gwo mo ki: Atinta shwana /e to nyakki 'kwani gun ta imantera thulpa/ mo dhali nyakki 'kwani gun ta imanmii miinthus kan mo? ³¹ Dhala Yesu thokki uni gwo mo ki: Uni gwansan kun 'bora is mo tani uni mini mii 'koki mii ta ga hakiim mo, hili uni gwansan kun 'ba'thkin mo be. ³² Aha/ dinaki yayu/ mo mmoyuk 'kwani gun mii miin'kar/ e mo hili mmoyuk uni gun mii miinthus mo mmorica du is mo be.

Gwondot jin Dotu mo gom To jin Ga/u mo

³³ Dhali uni thok a'di gwo mo ki: Imancika Yohaana gwo uni ga/i to mo me'd ka ris mo dhali uni 'thokin mo dhali wakan miina imancik 'Kwani Parisiyiin gwo mo si'da/. Hili kum pini uni shwaki to mo dhali pi to mo. ³⁴ Dhala Yesu ki thok uni gwo mo ki: Mina umi dhu yilkina/ kun yuku mo e momimash ga/ to mo ka yiha/ ki wathinya'a'b di'd e bwam uni mo 'taa? ³⁵ Atee midi pu'du/ mo ki wathinya'a'b susu mo ka pije/ 'peni uni mo tani dhali yan'ko'd uni ki ga/ to mo ka tee yansan mo be. ³⁶ A'di ki tor uni gwo mo ki gwom 'bi'th/e si'da/ ki: Wathin 'den kamu/ diki dher burrinyen this mo dhali 'dap a'di apo/ burrinyen dhamo/ mo.

Wakki/ a'di mii'd kan mo tani a'di midi dher jin this bwa mo dhali sharkin burrinyen this midi diki gam me'd ki jin dhamo/ mo be. ³⁷ Dhali wathin 'deŋ kamu/ si'da/ diki kar yimana mura'th this apo/ yimana mura'th kucan̄a dhamo/ mo. Wakki/ a'di mii'd kan mo tani yimana mura'th this midi 'twak kucan̄ i e mo dhali a'di midi gaça sho mo dhali kucan̄ minu 'ce'd sho'k mo be. ³⁸ Hili yimana mura'th this minu mii kar mo e kucan̄ this mo be. ³⁹ Dhali wathin̄ kamu/ yisa di'da jin ona bwa mmopi yimana mura'th this mo 'ko'di a'di ki pi jin dhamo/ mo, haali/ a'di o gwo mo ki: Jin dhamo/ a'di 'bora'bor mo be.

6

Imancik̄ Gwo Uni 'Ce'dki Pos ka Cim ma Pesu/ mo be

¹ Ka cim ma pesu/ mo tani ki a'di yaki'd ki tur mo e bwam bunto mo tani imancik̄ a'di gwo uni 'ce'dki to mo dhali uni ki 'ka emen pos bunyana tiya mo mmomu/ uni ki me'd buni mo. ² Hili 'Kwani Parisiyiina tiya o gwo mo ki: Atinta imiina um a'di jin nona gwon̄kan ma cim ma pesu/ kan mo? ³ Dhala Yesus thok̄ uni gwo mo ki: 'Kona um ki deŋ gwo ma Dawuu'd e mo 'taa? Ki a'di 'kosha te/ mo tani a'di dhali uni gwansan kun nyakki 'ko ki a'di mo tani ⁴ a'di ciçki gu'b ma Arumgimis mo dhali bu'th maa gi buŋ'kus ma Arumgimis mo dhali shwa a'di mo, a'di jin diki ta gwon̄kan gom maa gom 'kwanin tiya mo hili jasi gom igasiis uni ishwa a'di uni 'cena mo be. Dhali a'di ki ci uni gwansan gun nyakki 'ko ki a'di mo be. ⁵ Dhali a'di

ki o uni gwo mo ki: Ya/ gi 'Kwani a'di ta Tapa ka cim ma pesu/ mo be.

Wathi/jin Kutha Me'd Gunjuru/ mo be

⁶ Dhali ka cim ma pesuŋ kamu/ mo tani ki a'di ciċki gu'b gi montul is buni mo tani dhali tor gwo mo tani wathiŋ kamu/ diki'd mmun jin kutha me'da bim poros piti gunjuru/ mo. ⁷ Dhali iman'kwar to dhali 'Kwani Parisiyiin timki a'di mo mmopar e mo wakki/ a'di midi waça waç ka cim ma pesu/ mo. Wakan ki uni mini 'taki gam bway mo mmo'ce'd a'di gwo apo/ mo be. ⁸ Hili a'di mishki gwom buni kun kuluma uni ibwa mo dhali a'di ki o wathi/ jin kutha me'd gunjuru/ gwo mo ki: Yayu/ mo ma, dhali doshi imahan mo. Dhali a'di cu mis mo dhali dosh mmattaan mo be. ⁹ Dhali Yesus ki o uni gwo mo ki: Ahā/ doṭa um gwo mo, a'di diki ta gwoŋkan ka cim ma pesu/ mmomii miim 'boro'd mo 'taa? walla mmomii tonthus mo? walla mmowotha/ wothi kar ki e mo? walla mmo'ce'da 'ce'd sho'k mo? ¹⁰ Dhali a'di 'karki uni 'baar mo ki e mo dhali o a'di gwo mo ki: Hethi me'd pini mo ma. Dhali a'di miiki a'di mo wakan dhali me'd piti 'borki'd mo be. ¹¹ Hili uni 'tu'dkunu mo ka cinthar mo dhali uni o gwo ka rem 'kup gom to jin mina uni 'taki miiya Yesus mo be.

Yesus Kwanyki Uniŋ 'Kume'd I'ce'dka Su/ mo

¹² Dhali ka tee gwansan mo tani a'di yaki'd mo e mon'kuwosh mo dhali 'tho mo. Dhali ki mon'thinyi 'baar mo tani a'di rashki 'tho mo eya Arumgimis mo be. ¹³ Dhali ki mo ta montee mo tani a'di yukki imanciċ a'di gwo mo dhali kwany uni 'peni bwam uniŋ 'kume'd i'ce'dka su/ mo uni

gun yukkina a'di gway ki uni gun dhunu ki she/ mo: ¹⁴ Simaan jin yuka a'di gway ka Buterus mo, dhala Andaraawus jin ta'da kam piti mo, dhala Yakuub mo dhala Yohaana mo dhala Pilibbus mo dhala Bartulamaawus mo ¹⁵ dhala Matta mo dhala Tuuma mo dhala Yakuub jin ta ya/ ma Halpa mo, dhala Simaan a'di jin yuku gway ka El Ghayuur mo, ¹⁶ dhala Yahuusa jin ta ya/ ma Yakuub mo dhala Yahuusa Iskariyuuti mo a'di jin warki'd ka man'cih a'di is ki gwo mo be.

Yesus Miiki Dhan To jin Caaca goma Waambuhany 'Kwani mo

¹⁷ Dhali a'di thulki'd ka lungu'b mo nyakki uni mo dhali dosh e momba'da'd mo nyakka waambuhany 'kwani kun cik a'di gwo mo dhali abuhany 'kwani ka ris caaca 'peni Pa Yahuudiyya mo dhali Pa Urushaliim mo dhali bampa/ kun 'kon e yana gap gi Pan Sur mo dhali e Pan Saydaa/ mo. Uni pu'dkin mo mmocik gwo 'peni a'di mo ki uni minu wac mo 'peni 'ba'th kun 'koshki uni mo be. ¹⁸ Dhali uni gwansan kun 'kokunu mo mmofo'c bwa ka rum thus kun nyo/on mo tani uni wackunu mo be. ¹⁹ Dhali awaambuhany 'kwani napki a'di mo mmota a'di is ki me'd mo haali/ mom'bi'th yaki'd mo 'peni a'di mo dhali a'di wacki uni 'baar mo be.

Mom'bor Mii dhala Wayyi mo

²⁰ Dhali a'di 'de'kki em piti ki mis mo apo/ iman-cik a'di gwo mo dhali o gwo mo ki:
 Mom'bor mii gom um gun hatha'ko'd mo haali/ 'penkuman bampam bum jin tana um mo tani a'di ta ji ma Arungimis mo be.

- 21 Mom'bor mii gom um gun 'kosha te/ shwane/
mo haali/ um minu kap mo be.
Mom'bor mii gom um gun gwokin mo shwane/
haali/ um mini pe'th mo be.
- 22 Mom'bor mii gom um ki 'kwani shi/i um i e
mo dhali ki uni mini kw'th um mo dhali
wak um mo dhali ta'k gway bum mo me'd
tonthus gom gway gi Ya/ gi 'Kwani mo.
- 23 'Kunyi bwa mo ma ka tee caan mo dhali iiyi
i mis mo gom bwam 'borga/ mo haali/
hili mo mo ma, adhan tom bum kun ish
kumma/ mo tani uni 'kon mo e momis mo
be, haali/ wakan miikina ibabam buni mo
gom imançi gwo ma Arumgimis kadhamo/
mo be.
- 24 Hili wayyi e um mo kun ta pa ki pa mo haali/ um
bu'thki momalas bum mo.
- 25 Wayyi e um kun 'tu'du/ mo shwane/ haali/ um
mina te/ i'kosh mo.
Wayyi e um mo kun pe'thkin mo shwane/ haali/
um mini ko mo ki kony jabu'th mo mmomi-
iya cinthar mo.
- 26 Wayyi e um mo, ka ris 'kwani 'baar mo mini
o gwom 'boro'd gom um mo haali/ wakan
miikina ibabam buni mo si'da/ gom imançi
gwonthus mo be.

Mo/en gom Uni gun Ta 'Kup mo

- 27 Hili aha/ ona um gwo mo um gun cik gwo mo
ki: Eni uni gwansan kun ta 'kup ki um mo ma.
Miiyi ki 'bore/ gom uni gwansan kun shi/i um i e
mo. 28 'Bori uni gwansan mii mo ma kun jee um
mo. 'Thoyi gom uni gwansan kun sorki um mo
ma. 29 E a'di jin dori /e mo e 'peshe/ mo tani tu'kki

a'di 'peshen kamu/ si'da/ mo, dhali 'peni a'di jin gu /e burrinyem po/ mo tani dhalku/ ki non a'di ki burrinyem bwaman si'da/ mo. ³⁰ Cika ris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ to mo ma kun dotki to 'peni /e mo dhali 'peni a'di jin kalki tom pini mo tani dhalku/ ki dot uni ka nyan'ko'd mo dok/e. ³¹ Dhali me'd jin ona bwa um mo jin mina 'kwani mii to ki 'bore/ gom um mo tani, miyi a'di wakan si'da/ mo ma gom uni mo.

³² Wakki/ um eni uni gwansan kun eni um mo tani um minu o gwo man kata mo 'te/? Haali/ me'd uni gwansan kun miiki miinthus mo tani uni enki uni gwansan kun enki uni mo be. ³³ Dhali wakki/ um miin ki 'bore/ gom uni gwansan kun mii ki 'bore/ gom um mo tani um minu o gwo man kata mo 'te/? Haali/ me'd imanmii miinthus mo uni mii a'di jin nyaka'd kan mo be. ³⁴ Dhali wakki/ um wan to e ki 'kwani gwansan mo tani 'peni uni kun tana uma 'ten kape/ mo mmobu'th to mo tani um minu o gwo man kata mo 'te/? Me'd imanmii miinthus mo uni wanki to e ki imanmii miinthus mo tani uni ki bu'th a'di jin nyaka she/ kan dok/e mo. ³⁵ Hili eni uni gwansan kun ta 'kup ki um mo ma dhali miyi ki 'bore/ gom uni mo dhali wani to e mo mmo'koki cor ton kamu/ mmodoku/ um ka nyan'ko'd mo, dhali tom bum kun ish kumma/ mini eka/ ek mo dhali um mini ta iya/ gi a'di jin Cayaa/ e ki Ca mo, haali/ a'di mii'd ki mo/en gom uni gwansan kun dar ga nnyca/ mo dhali kun tana ham 'kus ka ham 'kus mo. ³⁶ Wari ki imanmiimii mo ma, me'da Babam bum a'di ta'da manmiimii mo be.

Mmodwall kun Tiya Gwo mo

³⁷ Dhalku/ ki çin̄itha çin̄i'th mo ma dhali um minu 'koki çin̄i'th si'da/ mo. Dhalka wak ki wak mo ma dhali um minu 'koki wak mo be. Dhalki markin 'kwani 'pen mo ma dhali um minu dhal markin 'pen mo be. ³⁸ Çiyi to mo ma dhali a'di minu çin̄i um mo be, tombar tom 'boro'd jin shomu is mo tani uni shekemkini montal 'de/ mo mmo'tu'd mo mmogaça 'cesh mo dhali uni minu dhu 'ko'da 'dupun bum mo. Haali/ to jin bara um mmoci mo tani mini ta tom bum kun baru um ka nyañ'ko'd mo be.

³⁹ A'di si'da/ ki tor uni gwo ki gwom 'bi'th/e mo mmo/o gwo mo ki: Mina wathiny ja'da/ mish sus wathiny ja'da/ mo 'taa? Mina uni su/ 'koki ta'k mo e bwany jis mo 'taa? ⁴⁰ Amancik gwo yisa ica'd ka mantor a'di gwo mo yisa hili aris 'kwani 'baar mo ka 'deçe/ 'deçe/ ki uni bu'thki gwontori 'baar mo tani uni mina e wa ka mantor uni gwo mo be. ⁴¹ Atinta ihilkina /e businyan to i e ma kam pini mo, ihili /e diki hil aka'dum jin di'd e em piniñ gana/ mo? ⁴² Walla atinta imina /e i/owa kan gwo mo ki: Akam pema, dhalki aha/ guna /e businyan to çaan jin di /e i e mo? ki /e ki is pini diki hila ka'dum çaan jin di /e i em piniñ gana/ mo. /e he'k e yan, /e mini mii buka ka'dum 'peni em piniñ gana/ ntwa/a/ mo dhali yan'ko'd /e mini mish hil mo mo ki 'bore/, mmogu businyan to çaan jin di'da kam pini i e mo be.

Aris Cwa Uni Mishu ki Maman Buni mo be

⁴³ Haali/ cwam 'boro'da kamu/ yisa di'da jin dhothi maman kun shi/ashi/ mo, walla wakan si'da/ cwa shigga/ mol maman dho'th kun 'kunya'kuny mo be. ⁴⁴ Haali/ aris cwa 'baar mo

ka 'dete/ 'dete/ mo uni mishu ki maman bunin gana/ mo. Haali/ mamana pu/ 'konuki ho mo 'pena 'de/ mo walla amura'th si'da/ 'konuki ho mo 'pena buyy mo be. ⁴⁵ Wathim 'boro'd jin ish to kumma/ jin 'boro'd eya dum piti mo tani wagaski tom 'boro'd mo dhali wathin thus jin isha tonthus kumma/ mo eya du mo tani a'di wagaski tonthus mo, haali/ 'peni mo jin isha to ka enthus eya du mo tani 'twa/ a'di iciki gwo ka pije/ mo be.

Moŋka'b jin Ka'bu Isu/ mo be

⁴⁶ Atinta yuka um aha/ ki Tapa, Tapa mo? dhali 'koki mii to gun torka/ um mo? ⁴⁷ Aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ kun iiyini aha/ mo dhali cik gwom pem mo dhali mii uni mo tani aha/ mina tor um gwo a'di jin wana e cikise/ mo be. ⁴⁸ A'di wana e ki wathi/ jin nyanŋi gu'b mo, a'di ki cwany jis mo dhali a'di ki kar moŋka'b apo/ wosh mo dhali ka dhana gannu/ yi'de/ cuki mis mo tani dhali ki yi'de/ gacki'da po/ gu'b mo tani dhali a'di mol a'di yikin is mo haali/ a'di nyanŋunu ki nyanŋ gana/ mo be. ⁴⁹ Hili a'di jin cik gwo mo dhali diki mii uni mo tani a'di wana e ki wathi/ jin nyanŋ gu'ba 'cesh 'te/ ki dar gi moŋka'b mo dhali ki yi'de/ gacki'd mo tani dhali ki jahanne/ a'di bitki'd mo dhali dhana barr caan jin shinu is mo e gu'b caan mo tani caaca mo be.

7

Cinŋina/ ma Mancil ma Askar Iss 'Kwanim Pa Imudhe'd jin Waçkunu mo

¹ 'Ko'di a'di 'baarki'da ris gwom piti jin okina a'di mo e bwany'ceŋ 'kwani kun cik gwo mo tani

a'di ciḱki'd mo e Paṅ Kapranahuum mo. ² Dhala mancil ma askar iss 'kwanimpa imudhe'd mo a'di ta'd gi ciṅkina/ jin kara a'di ki jin ṅa/ mo tani a'di 'ba'thki'd mo dhali 'disha 'twa/ mmowu mo be. ³ Dhali ki a'di ciḱki gwo goma Yesus mo tani a'di hashki a'di 'kwaniṅ gwanyjaḱa/ gi 'Kwani Yahu-uda/ mo mmodot a'di mo mmoyayu/ mo dhali mmowaḱ ciṅkinam piti mo be. ⁴ Dhali ki uni pu'dkina Yesus mo tani uni ṅapki a'di mo mmodi'b a'di is ki gwo mo mmo/o gwo mo ki: A'di ha me'd ki /e mini mii to yansan gom a'di mo be ⁵ haali/ a'di enki kal bana mo dhali a'di nyanḱi ana gu'b gi montul is bana mo be. ⁶ Dhala Yesus yaki'd mo nyaḱki uni mo. Ki a'di diki si'd pa is mo naskina/ tani amancil ma askar iss 'kwanimpa imudhe'd hashki imugum piti e a'di mo mmo/o a'di gwo mo ki: Tapa, dhalku/ ki mur is pini mo ma haali/ aha/ tana ji gi ha me'd mo yisa jin mina /e yayu/ eya galgin gu'b pem mo. ⁷ Wakan aha/ dinaki tosh ki aha/ tana ji gi ha me'd mo mmoyayu/ i /e mo. Hili oyi gwo mo ma dhali dhalki ciṅkinam pem minu waḱ mo. ⁸ Haali/ aha/ tana wathi/ jin karkunu 'ko'd e moshirr mo dhali i/askar 'koni me'd pem mo dhali aha/ okina jan 'denḱ kamu/ gwo mo ki: Yaku/ mo ma tani, dhali a'di yaki'd mo be, dhali e jaṅ kamu/ ki: Yayu/ mo ma tani, dhali a'di yaki'd mo be. Dhali e ciṅkinam pem mo tani ki: Miiyi to yansan mo ma tani, dhali a'di miiki a'di mo be. ⁹ Ka Yesus cikki gwo yansan mo tani a'di merki'd mo gom a'di mo dhali a'di ki tuḱa bor mo dhali owa waambuhany 'kwani gwo mo kun baḱi a'di nsho'k mo ki: Aha/ tora um gwo mo ki aha/ dinaki gam jan 'denḱ kamu/ e 'Kwani ma Israyiil jin ta'd gi

mongam gwo is jin wakansan mo be. ¹⁰ Dhali uni gwansan kun hashkunu mo tani uni dokki bway pa mo ka nyan'ko'd mo tani uni gamki cinjina/ 'borkina is mo be.

Yesus 'De'kki Ya/ ma 'Bom jin Wun ma Kathim Piti mo e Pa Nayiin mo

¹¹ Yan'ko'd ki 'dishe/ mo tani a'di yaki'd mo e 'penkuman bampa/ jin yuku ka Naayiin mo dhali nyakki imancik a'di gwo mo dhali awaambuhany 'kwani caaca kagahara mo nyakki ii ki a'di mo be.

¹² Ki a'di 'dishki 'twan'kala gon' penkuman bampa/ is mo tani hili mo mo ma, wathin kamu/ jin wuki'd mo a'di kalkunu ka pije/ mo a'di ta jasi ya/ tal 'den gana/ jin di'di kum mo dhala yim a'di wun ma kath mo. Dhali adhana buhany 'kwani caaca mo 'peni 'penkuman bampa/ nyakki 'ko ka yim mo be.

¹³ Dhali ki Tapa parki'da yim e mo tani a'di hilki'da hil ka 'thime/ apowa yim mo dhali owa yim gwo mo ki: Dhalku/ ki ko mo ma. ¹⁴ Dhali a'di pu'dki'd mo dhali ta aciny jwa is ki me'd mo dhali uni gun hankina ci mo tani doshkin naskina/ mo. Dhali a'di ki o gwo mo ki: Wathin dhuru'c, aha/ ona /e gwo mo ki: Cuyi mis mo ma.

¹⁵ Dhali wathi/ jin wuki'd mo tani ca'bki'd ki mis mo be dhali a'di telki gwo 'pen mo mmowal 'twa/ mo. Dhali a'di ki ci a'di ki kum mo be.

¹⁶ Dhali monko/ is bu'th uni 'baar mo dhali uni karkina Arumgimis ki ca mo mmo/o gwo mo ki: Adhana manci gwo ma Arumgimis a'di cukunu mo e bwam ana mo! Dhali, Arumgimis a'di butki'd e 'kwanim piti mo be! ¹⁷ Dhali gwo yansan gom a'di mo tani a'di yaki'd ki lala'th mo e bampa/ gi

'Kwani Yahuudiyya 'baar mo dhali eya ris bampa/kun 'kon ka kukul is mo be.

Imanhashu mo 'Pena Yohaana mo jin Ta'da Man-miyya Mii ki Yi'de/ mo

¹⁸ Dhali imancika Yohaana gwo uni torki a'di gwo mo goma ris to gwansan mo be. ¹⁹ Dhala Yohaana yukki imancik gwom piti isu/ mo mmohash uni mo e Tapa mo mmo/o gwo mo ki: A/e ta a'di jin midi yayu/ mo 'taa? Walla aman mina hil jaŋ kamu/ mo? ²⁰ Dhali ki 'kwani pu'dkin mo e a'di mo tani uni o a'di gwo mo ki: Yohaana jin ta'da manmiyya mii ki yi'de/ mo tani a'di hashki am i /e mo mmo/ o gwo mo ki: A/e ta a'di jin midi pu'du/ mo 'taa? walla aman mina hil jaŋ kamu/ mo? ²¹ Dhali e mo caan mo tani a'di waŋki 'kwani ka ris mo kun 'kosha 'ba'th mo dhali kun doru ki isa nyor mo dhali ka rum thus kun nyo/on mo dhali 'kwaniny ja'da/ ka ris wothkina a'di mo mmomish mo mo be. ²² Dhali a'di ki thok uni gwo mo ki: Iiku/ mo ma dhali tora Yohaana gwo mo gom to kun parkina um e mo dhali cik mo be ki 'kwani kun tana ja'da/ mo bu'thki momish mom buni mo dhali 'kwani kun ta njwol mo tani iin ki sho'k mo dhali uni gun 'kosha monthus mo tani dhelelkunu is mo be dhali uni kun tana 'diye/ mo tani cikki gwo mo dhali uni gun wukin mo tani cukunu mis mo dhali uni kun hatha'ko'd mo tani tanki gwom 'boro'd jin cikunu uni mo be. ²³ Dhali mom'bor mii gom a'di jin diki gam to jin kol a'di mo e aha/ mo be.

²⁴ Ki 'kwani kun hash ma Yohaana iikin mo tani a'di telki gwo 'pen mo mmo/owa waambuhany 'kwani gwo mo isi gwo goma Yohaana mo ki: At-inta i/iikina um ka piye/ mo e mombwaasho mo

mmohil mo? Apil jin yikinkina 'tham is mo 'taa?
²⁵ Atinta i/iikina um ka pije/ mo mmopar e mo?
 Wathi/ jin hithi burryne/ jin na'bula/ na'bul mo
 'taa? Hili mo mo ma uni gwansan kun 'kokin mo
 mmohi'th burryeny jaro/jaro/ mo dhali mmo'ko
 'kom 'penkapan mo tani uni 'kon mo e gu'b ma
 malik mo be. ²⁶ Atinta i/iikina um ka pije/ mo
 mmopar e mo? Amançi gwo ma Arumgimis kad-
 hamo/ mo 'taa? Nye, aha/ tora um gwo mo dhali
 amanbola mançi gwo ma Arumgimis kadhamo/ e
 mo. ²⁷ A'di yansan ta a'di jin 'kwarkunu gwo mo
 ki:

Hili mo mo ma. Aha/ hashkina agum bway pem
 ntwa/a/ e jis/em pini mo,
 a'di jin midi thoson bway pini ntwa/a/ gom /e mo
 be.

²⁸ Aha/ tora um gwo mo ki: E bwaman uni gwansan
 kun dhodhu mo e bwam up mo tani jan tal 'den
 kamu/ yisa di'da jin ca'd jin bolki'da Yohaana e
 mo hili isi ciki/ a'di jin pisi'd mo e Bampa/ ma
 Arumgimis mo tani a'di i/ekki'd ki a'di mo be. ²⁹ (Ki
 uni cikki gwo gwansan mo tani aris 'kwani 'baar
 mo dhali imantera thulpa/ karkina Arumgimis ki
 a'di jin ta jan kar/e mo mmomiikunu uni ki yi'de/
 mo ki mii yi'de/ jin miikin ma Yohaana mo be. ³⁰ Hili
 'Kwani Parisiyiin dhali imanmisha jo'd gwo mo
 tani uni ki puu gwo jin di'da Arumgimis mbwa mo
 gom is buni mo mmo'koki miiya mii ki yi'de/ ki a'di
 mo be.)

³¹ 'Kwani ma nyakum yil gwansan mo tani miga/
 dhu uni ka par 'ban kata mo? Uni wana e kata mo?

³² Uni wana e ki uçi gun 'kon mo e mo ma suug mo
 dhali yuka yuk ka rem 'kup mo ki:

Am pina athele/ gom um mo dhali um 'koki sa mo be.

Am gwona mo mmomiiya c̄intha mo tani dhali um 'koki ko ki kony jwa mo.

³³ Haala Yohaana jin ta'da manmii ki yi'de/ a'di pu'dki'd mo mmodiki shwa tonte/ mo dhali mmodiki pi yimana mura'th jin ka/u ki nah nah mo dhali um o gwo mo ki: A'di ta'd ga ruma 'cesh mo be. ³⁴ Ya/ gi 'Kwani a'di pu'dki'd mo dhali shwa to mo dhali pi to mo dhali um o gwo mo ki: Hili mo mo ma. Amanshwana te/ anyor mo dhali aman'kosh ma su mo. A'di jin ta'da mugu gi imantera thulpa/ mo dhali imanmii miinthus mo. ³⁵ Hili moyuk a'di karu ka kar/e mo ki uci ma yimi 'baar mo be.

Yesus A'di Di'd e Gu'b gi wathim Parisi jin Yuku ka Simaan mo

³⁶ Wathi/ 'den kamu/ 'peni 'Kwani Parisiyiin a'di dotki a'di mo mmonyak to shwa ki a'di mo dhali a'di cicki gu'b gi Wathim Parisi mo dhali a'di ca'bki'da tharabeesa mo be. ³⁷ Dhali hili mo mo ma, a'boma kamu/ 'peni 'penkuman bampa/ yan mo a'di ta'da manmii miinthus mo. Ka yim da/ arki gwo ki a'di ca'bki'da tharabeesa gi gu'b gi Wathim Parisi mo tani a'di guyi'd turan gasaas jin ta gi kush jin din ma yina 'borga/ mo. ³⁸ Dhali a'di ki doshi bwampo/ a'di isho'k piti mo. A'di ki ko mo. A'di ki tel mii 'pen mo mmoli/ a'di sho'k ki jabu'th em piti mo dhali a'di ki shumut uni ka mur'kup ma yim mo dhali a'di ki pi sho'k piti 'twa/ mo dhali a'di ki 'kosh uni ka yina 'borga/ mo be. ³⁹ Dhali ki Wathim Parisi jin yukki a'di mo parki a'di e mo tani a'di o gwo e is piti mo ki: Wakki/

wathi/ yan ta'da amanci gwo ma Arungimis kadhamo/ mo tani a'di midi 'taki nyith mo mo ka 'bom yansan si'da/ ta'da 'bom jana mo jin taki a'di is is ki me'd mo haala yim ta'da manmii miinthus mo be. ⁴⁰ Dhala Yesus thokki gwo mo dhali o a'di gwo mo ki: Simaan, aha/ tana gi gwoŋ kamu/ mo mmo/ o /e mo. Dhali a'di ki thok a'di gwo mo ki: Katinta mo Manŋor Gwo mo? ⁴¹ Wathin 'deŋ kamu/ ta'd gi 'kwani su/ mo kun 'kon ma mure/ m'ba/ mo. Jan 'de/ din ma mure/ ma riyaa* iss 'kwanimpa ka karpaci 'ba/ mo dhali jamu/ ka riyaa† iss wathimpa mmota iss 'de/ i'ce'dka 'kume'd mo. ⁴² Ki uni mol to ci ka nyar'ko'd mo tani a'di ki dhal uni su/ 'pen mo ka mure/ i'ba/ mo. Shwane/ jana 'peni bwam uni midi en a'di ki nyanye/ mo? ⁴³ Simaan thok a'di gwo mo ki: Jan 'de/ jin toshka/ mo ki a'di jin dhalkunu amure/ 'pen mo ki nyanye/ mo. Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: /e o gwo ki 'bore/ mo be. ⁴⁴ Yan'ko'd a'di ki tu'k 'kup ka 'bom mo dhali owa Simaan gwo mo ki: /e mishkina 'bom yansan mo 'taa? Aha/ ciŋkina gu'b pini mo tani dhali /e diki ci aha/ yi'deŋ kamu/ mo ki sule/ mo gom sho'k pem mo. Hila yim a'di ki li/ aha/ sho'k pem ki jabu'th em piti mo dhali shumut uni ka mur 'kup piti mo be. ⁴⁵ /e diki ci aha/ mompi 'twa/ ki sule/ mo. Hili 'pena tee ki aha/ pu'dkina mo tani ayim diki dak mo mmopi sho'k pem ki 'twa/ mo be. ⁴⁶ /e diki 'koshaa/ 'kup pem ka yin mo be. Hila yim a'di 'koshki aha/ sho'k pem ka yina 'borga/ mo be. ⁴⁷ Wakan aha/ torkina /e gwo mo ki miinthus ma yim kun takina ris mo tani uni dhalkunuwa yim

* **7:41** (b) tultumiyya † **7:41** (c) talaŋiin

'pen mo haala yim enki'da en ki nyanye/ mo. Hili a'di jin dhalkunu miinthus 'pen ki gwa'de/ mo tani a'di enki'da en ki gwa'd gwa'd mo be. ⁴⁸ Dhali a'di ki owa yim gwo mo ki: Miinthus pini dhalkunu / e 'pen mo be. ⁴⁹ Dhali yan'ko'd uni gwansan kun nyakki 'kowa tharabeesa nyakki a'di mo tani uni telki gwo 'pen mo mmo/o e bwam uni 'cena mo ki: Kaja yanne jin mishi dhal 'kwani miinthus buni 'pen mo? ⁵⁰ Dhali a'di ki owa 'bom gwo mo ki: Mongam gwo is pini a'di woṭhki /e mo be. Yaku/ ki monku'th is mo ma.

8

Upa Tiya Bathkina Yesus Isho'k mo

¹ Yan'ko'd ki 'dishe/ mo tani a'di yaki'd mo eya ris 'penkuman bampa/ 'baar mo dhali bampa/ si'da/ mmoci gwo mo dhali mmokal gwom 'boro'd gom Bampa/ ma Arumgimis mo. Dhali uni 'kume'd i'ce'dka su/ nyakki 'ko ki a'di mo. ² Dhali upa tiya si'da/ kun woṭhu/ 'pena rum thus kun nyo/on mo dhali 'peni 'ba'th kun 'koshi uni mo: Mariyam jin yuku gway ka Magdaliyya 'peni a'di jin urkunuwa rum thus kun nyo/on pesu/ ka pije/ mo, ³ dhala Yuwanna jin ta ash ma Kusi jin ta'da mandhu to goma Hirodus mo dhala Susanna mo dhali unin tiya ka ris mo kun ci to 'peni tom buni kun mina uni mii ta mo.

Gwom 'Bi'th/e jin Onu goma Ka'bany To jin Yeku mo

⁴ Dhali ka waambuhany 'kwani pu'dkin mo mmontal 'de/ mo dhali 'kwani 'peni bampa/ gi bampa/ mo pu'dkin mo e a'di mo tani a'di ki tor uni

gwo ki gwom 'bi'th/e mo ki: ⁵ Amanyeka ka'banya to a'di ya'd ka pije/ mo mmoyeka ka'banya tom piti mo. Dhali ki a'di yekki'd mo tani aka'banya tiya ta'kkini bway tur mo dhali uni yapkunu ki sho'k mo dhali 'dii kun pen e momis mo tani loski uni mo be. ⁶ Dhali kun tiya bitkin mo e mowosh mo. Dhali ki uni can mo tani uni shi'bilin mo hila/ haali/ mo ta tonkor gom uni mo be. ⁷ Dhali unin tiya bitkin mo e bwam ma 'de/ mo dhali a'de/ can mo nyakki uni mo tani dhali a'di ki kotu uni 'kup mo be. ⁸ Dhali kun tiya uni bitkina 'cesh kun 'bora'bor mo dhali uni can mo dhali dho'thkin ki iss 'kwanimpa imudhe'd mo e emen gi cwalmana 'de/ mo. Ki a'di o gwo yansan mo tani a'di yukki'da yuk mo ki: A'di jin ta'd gi bwany'ce mo mmocik gwo mo tani dhalki a'di cik gwo mo ma.

⁹ Dhali ki imancik a'di gwo dotki a'di gwo mo gom 'pemen gi gwom 'bi'th/e yan ta'da ta mo tani ¹⁰ a'di ki o uni gwo mo ki: E um mo tani um cikunu gwo mo mmomish gwo jin cinu ki jim bag mo gom Bampa/ ma Arumgimis mo, hili gom unin tiya mo tani uni toru ki jim 'bi'th/e mo, wakan ki uni gwansan kun mishi mo mo tani mini 'koki mish mo mo dhali uni kun cikki gwo mo tani uni mini 'koki mish gwo 'ban mo be. ¹¹ Gwom 'bi'th/ e a'di a'dihe/ mo be: Aka'banya to a'di ta gwo ma Arumgimis mo be. ¹² Dhali unin tiya kun bitkin mo e bway tur mo tani uni ita uni gwansan kun cikki gwo mo. Yan'ko'd tapa ma ruma 'cesh pu'dki'd mo dhali 'do gwo 'pena dum buni mo ki uni mini 'koki gam gwo is mo dhali ki uni minu 'koki wotu mo be. ¹³ Dhali unin tiya kun bitkin mo e mowosh mo tani uni ita uni gwansan, ki uni cikki gwo mo tani bu'th

a'di ki bwanj 'kunyud mo hila/. Hili uni gwansan idar ga birman mo. Uni gam gwo is mo ari'ceenne/ mo dhali ki mo pu'dki'd jin paluwa pal mo tani uni ta'kkin mo be. ¹⁴ Dhali gom uni gun bitkin mo e bwam ma 'de/ mo tani uni ita uni gwansan kun cikki gwo mo hili ki uni iikin mo e bway buni mo tani uni kotha to gun noni 'twa/ mo dhali mo jin tanu pa gi pa mo dhali to kun se 'kwani ki 'pen mo e monko mo, dhali maman buni 'koki is mo be. ¹⁵ Dhali gwo gom uni gun ta'kkin mo eya 'cesh kun 'bora'bor mo tani uni ita uni gwansan kun cikki gwo mo mmodhu uni ki 'bore/ mo ka duj gana/ mo dhali ka dum 'borga/ mo dhali uni ki dho'th maman ki mo jin 'kuu/ bwa mo ki 'kari'th mo be.

Monkush jin Kumu 'Kup ki Ton'kul Bwa mo

¹⁶ Wathinj kamu/ diki citha lamba/ mo mmokum a'di 'kup ki 'kwa mo walla mmokar a'di e bwanj 'kwariny ma ci mo, hili a'di ki kar a'di apo/ tirkina/ mo ki uni gwansan kun cikki gu'b mo tani mini par monkush e mo be. ¹⁷ Haali/ ton kamu/ yisa baguwa jin minu 'koki tor eya tente/ mo walla jin 'dapu 'kup mo jin minu 'koki mish mo dhali guyu/ ki monkush mo. ¹⁸ Hil ki 'bore/ mo ma, gwo jin cika um mo. Haali/ a'di jin ta'd gi to mo tani a'di minu ci ki nyanye/ mo dhali 'peni a'di jin dara'd mo tani to jin tosha a'di jin tana a'di mo tani minu bu'th 'peni a'di mo be.

KoYesus dhali Ikam Piti mo

¹⁹ Dhali yan'ko'd kum dhali ikam piti uni pu'dkin 'kup ki a'di mo dhali hili uni 'koki 'dish a'di is mo goma waambuhany 'kwani mo be. ²⁰ Dhali a'di torkunu gwo mo ki: Kwan dhali ikam pini uni

doshkina pije/ mo, ona bwa mo mmopar /e e mo be. ²¹ Hili a'di o uni gwo mo ki: Ata'dam pem dhali ikam pem ta uni gwansan kun cik gwo ma Arumgimis mo dhali mii uni mo be.

Yesus Doshki'da Dhana Punthar 'Tham mo

²² Ka cima kamu/ mo tani a'di seki'da kur mo nyakki imancik a'di gwo mo dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Dhalki ana 'citha/ gap ki 'bana kamu/ ma al mo ma. Wakan uni karkina kur 'pen mo be. ²³ Dhali me'd jin hashkina uni mo eya kur yi'de/ mo tani a'di ishki e mo. Dhala punthar 'tham pu'dki'd apo/ ma al yi'de/ mo dhali uni 'tu'dkina yi'de/ bwa kur mo dhali uni 'kokin mo e mo jin tagu wu mo be. ²⁴ Dhali uni iikin mo mmomer a'di e mo mmo/ o a'di gwo mo ki: Tapa, Tapa, ana 'ce'du/ sho'k mo. Dhali a'di merki e mo dhali kucur 'tham ki gwo mo dhali yi'de/ jin bir bakal mo. Dhali uni dakkan mo dhali mo dosh ki biyuu mo be. ²⁵ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Mane mongam gwo is bum mane? Dhali uni ko/ki is mo be dhali uni merkin mo mmo/o gwo ka rem 'kup mo ki: Wathi/ yan ta'da ja sa/ haali/ a'di kanki 'tham gwo mo dhali yi'de/ mo, dhali uni ha gwom piti e mo be.

Wathi/ gi Panj Gadara jin Bu'thkin ma Ruma 'Cesh mo A'di Waçu/ mo

²⁶ Dhali uni merkin mo e bampa/ gi Panj Gadara mo a'di jin di'd ka par 'twa/ ki Pany Jaliil mo be. ²⁷ Dhali ki a'di thulki'd ka 'cesh mo tani wathin kamu/ 'peni 'penkuman bampa/ jin ta'd ga ruma 'cesh mo gamki a'di 'kup mo. Haali/ isa gush mo tani a'di diki hi'th burrinyen kamu/ i/is mo dhali a'di diki ca'b e gu'b mo, hili a'di ca'bki'd

mo e bwaman mon'kupaje mo. ²⁸ Ki a'di parki'da Yesus e mo tani a'di cuu'd ki 'twa/ jin caaca mo dhali bita 'cesh mo mbwambori a'di mo dhali o gwo mo ki dhan 'twa/ jin caaca ki: /e mini mii aha/ katinta mo, Yesus jin ta Ya/ ma Arungimis jin Cayaa/ e ki Ca mo? Aha/ 'thokina /e mo ki dhalku/ ki tocaa/ 'kus mo. ²⁹ Haali/ a'di kanki'da rum thus jin nyo/o'd gwo mo mmoya ka pije/ mo 'peni wathi/ mo. (Haali/ me'd ka ris a'di bu'thki a'di mo dhali a'di karkunu mo mmoji mo dhali a'di dekkunu ka jindhiir mo dhala makkiya mo, hili a'di 'ce'dki mondek mo dhali a'di urkin ma ruma 'cesh ka pije/ mo e bwam ma si'b mo.) ³⁰ Yan'ko'd Yesus ki dot a'di ki: Gway pini yuku kata mo? Dhali a'di ki thok a'di gwo mo ki: Karis mo. Haali/ ama'dinya ruma 'cesh uni sekini a'di mo be. ³¹ Dhali uni 'thoki a'di mo mmodiki kan uni gwo mo mmo/ii mo e bwany jisa 'kulga/ mo. ³² Dhali hili ama'diny kuthar caaca shwani 'bambala wosh mo dhali uni 'tho a'di mo mmodhal uni bway mo mmose i uni gwansan mo be. Wakan a'di dhalki uni bway mo be. ³³ Dhali yan'ko'd aruma 'cesh iikin ka pije/ 'peni wathi/ mo dhali ciç mo e bwam kuthar mo dhali ama'diny kuthar uni yakina nwaça/ mo ka lunğu'b mo eya gapa al jin 'kula'kul mo mbwaman ma al mo dhali uni loskunu mo be.

³⁴ Ki imanhil kuthar parki a'di jin miikunu e mo tani uni son mo dhali tor a'di e 'penkuman bampa/ mo dhali e pa 'baar mo. ³⁵ Dhali yan'ko'd 'kwani iikin ka pije/ mo mmopar to jin miiki'd e mo dhali uni pu'dkina Yesus mo dhali uni ki gam wathi/ 'peni a'di jin pikin ma ruma 'cesh ka pije/ mo mmoça'b e sho'k ma Yesus mo mmodi ki burrinye/

i is mo dhali mmoça'b ka dum 'boro'd mo dhali uni 'kokin mo mmoko/ is mo be. ³⁶ Dhali uni gwansan kun parki a'di e mo tani torki uni gwo mo gom a'di jin bu'thkin ma ruma 'cesh mo tani a'di waçkunu mo be. ³⁷ Dhali yan'ko'd aris 'kwani kun 'kona bampa/ ki jin 'kam mo e Paŋ Gadara mo tani uni doŋki a'di mo mmoya mo 'peni uni mo haali/ uni butha moŋko/ is jin caaca kagahara mo. Wakan a'di seki'd mo e bwam ma kur mo dhali doŋ ka nyan'ko'd mo be. ³⁸ Wathi/ jin yakin ma aruma 'cesh ka pije/ mo 'peni cine/ mo tani doŋki a'di mo mmo'taki nyak ya ki a'di mo. Hili a'di hashki a'di mo mmo/o gwo mo ki: ³⁹ Doŋku/ bway pam pini mo ma dhali tora ris to jin miikin ma Arumgimis i /e mo. Dhali a'di yaki'd mbway mo mmo'tora ris to gwansani 'baar mo eya ris 'penkuman bampa/ gom tony caaga/ jin miikin ma Yesus gom a'di mo be.

'Bwa/ ma Yaa/irus dhala 'Bom jin Ta'da Yesus 'Twaman Burrinyem Piti Is ki Me'd mo

⁴⁰ Dhali ka Yesus doŋki'd ka nyan'ko'd mo tani awaambuhany 'kwani hanki a'di mo haali/ uni 'kokin mo mmoçor a'di mo be. ⁴¹ Dhali wathin kamu/ pu'dki'd mo jin yuku gway ka Yaa/irus mo. A'di ta tapa gi gu'b gi montul is mo, dhali a'di ki biŋa 'cesh e sho'k ma Yesus mo mmoŋaŋ a'di mo mmoya bway gu'b piti mo be. ⁴² Haali/ a'di ta'd gi jasi 'bwa/ jin di'd 'deŋ gana/ mo. A'di 'kona yili 'kume'd i'ce'dka su/ mo ki cam piti mo dhali ayim muru'di wu mo be.

Ki a'di yaki'd mo tani 'kwani kalki a'di ka bor mo be. ⁴³ Dhala 'boma kamu/ jin gus ma bas ki yili 'kume'd i'ce'dka su/ mo dhali a'di molu waç mo

ki miinj kamu/ mo. ⁴⁴ A'di pu'dki'di bwampo/ a'di mo dhali ta a'di 'twaman burrinyem piti is ki me'd mo, dhali ki jahanne/ abas ma yim jin guski'd mo tani dakki'd mo be. ⁴⁵ Dhala Yesus ki o gwo mo ki: Kaja a'di jin tayaa/ is ki me'd mo? Ki uni 'baar mo urki gwo mo tani Buterus ki o a'di gwo mo ki: Tapa, awaambuhany 'kwani caaca kagahara kal /e ki is mo dhali yap /e mo. ⁴⁶ Hila Yesus o gwo mo ki: Jin tal 'denj kamu/ taki aha/ is ki me'd mo, haali/ aha/ nyitha ki mom'bi'th yaki'd mo 'peni aha/ mo be. ⁴⁷ Dhali ka 'bom mishki'd ki a'di 'kokunu ki mol mo tani ayim pu'dki'd mo dhali deena is kagahara mo dhali bita 'cesh mo ibwambori a'di mo dhali a'di ki tor gwo mo e bwambori 'kwani 'baar mo mmotana a'di a'di is ki me'd mo dhali mmowackunuwa yim ki jahanne/ mo be. ⁴⁸ Dhali a'di ki owa yim gwo mo ki: 'Bwa/um, mongam gwo is pini wacki /e mo be. Yaku/ /e ki monjku'th is mo ma.

⁴⁹ Ki a'di di'd mmotor gwo mo tani wathi/ 'peni gu'b gi tapa pu'dki'd mo dhali o gwo mo ki: 'Bwa/ um pini a'di wuki'd mo be. Dhalku/ ki mura amantor gwo adu is dok/ e mo. ⁵⁰ Hila Yesus, mmocikkina a'di gwo yansan mo tani thokki a'di gwo mo mmo/o ki: Dhalku/ is ki ko/ mo ma. Gami gwo is mo 'te/ dhala yim minu wac mo be. ⁵¹ Dhali ki a'di pu'dki'd mo e gu'b mo tani a'di diki dhal jan 'denj kamu/ bway mo mmocic nyakki a'di mo, hili jasa Buterus dhala Yohaana dhala Yakuub mo dhali com ma 'ci mo dhali kum ma 'ci mo be. ⁵² Dhali aris uni gun gwokin mo dhali kun miikina pure/ mo goma yim mo tani, hili a'di o gwo mo ki: Dhalku/ ki ko mo ma haala yim yisa wu'd mowa, hili a'di ishi e mo be. ⁵³ Dhali uni ki pe'th a'di mo

mmomisha uni ka yim a'di wuki'd mo be. ⁵⁴ Hili a'di ki budha yim ki me'd mo. A'di ki yuka yuk mo mmo/o gwo mo ki: Ari nyara/, cuyi mis mo ma. ⁵⁵ Dhali shi/in ma yim dokki'd mo dhali ayim cuki mis ki jahanne/ mo dhali a'di kanki gwo mo ki to minu mii mii mo mmoçi ayim mmoshwa mo be. ⁵⁶ Dhali icom ma yim uni 'kokin mo mmomer mo be. Hili a'di kanki uni gwo mo mmo'koki tor wathin kamu/ a'di jin miikunu mo be.

9

Uni kun Hashu ka 'Kume'd I'ce'dka Su/ mo

¹ Dhali a'di ki yuk unin 'kume'd i'ce'dka su/ mmonta' de/ mo dhali a'di ki ci uni mom'bi'th mo dhali moshirr mo apowa risa ruma 'cesh mo dhali mmowaça ris mom'ba'th mo. ² Dhali a'di hashki uni mo ka pije/ mmoçi gwo mo gom Bampa/ ma Arungimis mo dhali mmowaça waç mo be. ³ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Dhalku/ ki kal to gom iim bum e bway mo ma, dhalku/ ki kal cwa mo walla kucan mo walla maa mo mo walla guurush mo, dhali dhalku/ ki ta gi burrinyem bwamani su/ mo. ⁴ Dhali e gu'b yin jin mina umi ciç mo tani 'koyi mmattaan mo ma dhali 'peni mattaan mo tani iiku/ mo ma. ⁵ Dhali e mo yin jin mina 'kwani 'koki bu'th um mo tani ki um murini dhal pa caan 'pen mo tani piri abuhany 'peni sho'k bum mo ma. A'di ta gwo jin onu apo/ uni mo be. ⁶ Dhali uni iikin mo dhali ii mo e bampa/ 'baar mo mmoçi gwom 'borga/ mo dhali mmowaça waç mo e mo 'baar mo.

Mowu ma Yohaana jin Ta'da Manmiiya Mii ki Yi'de/ mo

⁷ Dhali ka Hirodus jin ta'da ra/iis rub cikki'da ris to gwansan kun miikunu mo tani a'di dumbulki mo mo haali/ gwo ona 'kwanin tiya mo ka Yohaana a'di 'de'kkunu mo 'peni mowu mo. ⁸ Dhali kun tiya o gwo mo ki Iliyya a'di piki'd mo dhali 'kwanin tiya o gwo mo ki a'di ta jan 'de/ 'peni imanci gwo ma Arungimis ka dhamo/ mo a'di cukunu mis mo.

⁹ Hirodus o gwo mo ki: AYohaana a'di i'cithka/ 'kup moyi. Hili wathi/ yansan ta'da ja mo jin cikika/ aris to kun wakan mo? Dhali a'di nɔpki'da nɔp mo mmopar a'di e mo be.

Mmoçi 'Kwani Alaapi Mudhe'd Tonte/ mo

¹⁰ Dhali e mondok jin dokkina imandhunu ki she/ mo tani uni torki a'di to kun miikina uni mo be. Dhali a'di ki sus uni mo dhali uni ki ii mo uni 'cena mo e 'penkuman bampa/ jin yuku ka Beetsayda mo be. ¹¹ Dhali ka waambuhany 'kwani da/arki gwo mo tani uni bathki a'di isho'k mo dhali a'di hanki uni mo dhali tor uni gwo mo gom Bampa/ ma Arungimis mo dhali wac uni gwansan kun mini mii ta gi mowac mo be.

¹² Dhali ka tente/ di'd mo mmogala bi mo tani unin 'kume'd i'ce'dka su/ mo pu'dkin mo dhali o a'di gwo mo ki: Hashka waambuhany 'kwani bway pa mo ma mmo/ii bampa/ mo dhali pa kun 'kon ka kukul is mo mmo/ish mo dhali mmogam tonte/ gom bway mo haali/ ana 'kona mo mmahan mo e mo jin dar gi 'kwani mo be. ¹³ Hili a'di ki o uni gwo mo ki: Um mini ci uni tonte/ mmoshwa mo. Dhali uni thok a'di gwo mo ki: Ana dara gi to ki nyanye/ mo jasi maankuthu'di mudhe'd mo dhali to yi'de/ isu/ mo isi ciki/ ana mina mii ii mo dhali

yol tonte/ goma ris 'kwani kun wakansan mo be. ¹⁴ Haali/ uni wana e ki iss 'kwanimpa gwas alaapi mudhe'd mo. Dhali a'di ki o imancik a'di gwo gwo mo ki: Tuci uni mmo'ko 'pena 'cesh mo ma, e moŋ'kom buni ki iss su/ i'ce'dka 'kume'd mo ki she/ ki she/ mo be. ¹⁵ Dhali uni miiki a'di wakan mo dhali dhu uni 'baar mo mmo'ko 'pena 'cesh mo be. ¹⁶ Dhali a'di bu'thki maan̄kuthu'di mudhe'd mo dhali to yi'de/ isu/ mo dhali a'di ki 'de'k e ki mis mo dhali 'bora 'bor bwa i is mo dhali 'ce'd uni mo dhali a'di di'd mmociki uni mo ki imancik a'di gwo mo mmodhu ibwambor ma waambuhany 'kwani mo be. ¹⁷ Dhali aris uni 'baar mo shwakin mo dhali 'kokunu mo mmokap mo be. Dhali uni ki tul uni is mo kun urki 'kup mo dhali uni 'tu'dkina nura/ i'kume'd i'ce'dka su/ mo ki 'pisira/ maa mo be.

ABuŋerus A'di Torki Mii eya Tente/ goma Yesus mo

¹⁸ Dhali a'di warki'd mo ki a'di di'd mo mmo'tho mo a'di 'de/ mo tani imancik a'di gwo nyak 'ko ki a'di mo dhali a'di ki doŋ uni gwo mo ki: Ki 'kwani o ki aha/ tana aja mo? ¹⁹ Dhali uni thoŋ a'di gwo mo ki: Ka Yohaana jin ta'da manmii ki yi'de/ mo ti. Kun tiya o gwo mo ki: Ki Iliyya mo, dhali kun tiya o gwo mo ki: Ki jan 'de/ 'peni imanci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo jin cukunu mo. ²⁰ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Hili um o ki aha/ tana aja mo si'da/? Dhala Buŋerus thoŋ a'di gwo mo ki: AKristhos ma Arumgimis mo be. ²¹ Hili a'di kanki uni gwo mo dhali kan uni gwo ki kan gana/ mo ki uni mini dhalku/ ki tor gwo yan ki wathin 'den kamu/ mo ²² mmo/o gwo mo ki: Ya/ gi 'Kwani mina isi mii 'kosh ka nyor mo gom to ka ris mo dhali minu wak mo ki 'kwanin̄ gwanyjaka/ mo dhali ki

igasiis mo dhali iman'kwar to mo dhali a'di minu 'kosh jwa mo dhali ka cim kwara mo tani a'di minu piyu/ mo be.

Yesus Torki Wum Piti Ntwa/a/ mo

²³ Dhali a'di ki owa ris 'kwani 'baar mo gwo mo ki: Wakki/ wathin kamu/ midi yayu/ mmobath aha/ isho'k mo tani dhalki a'di non is piti mo ma dhali 'de'k cwany'cithan dhul piti mo dhali bath aha/ m'pen mo be. ²⁴ Haali/ a'diyin jin midi woth mondiki/em piti mo tani midi this a'di e mo dhali a'diyin jin midi this mondiki/em piti e mo gom gway pem mo tani a'di midi woth a'di mo be.

²⁵ Haali/ to jin nyo/a wathi/ mo tani ta'da tinta mo wakki/ a'di midi jar e e to gi mony'ceshi 'baar mo dhali this e mo walla 'ce'd sho'k mo ki is piti mo. ²⁶ Haali/ a'diyin jin 'thena is ki aha/ mo dhali ki gwom pem mo tani e a'di si'da/ Ya/ gi 'Kwani mina isi 'the mo ki a'di midi pu'du/ mo e monycam piti mo dhali ki monyca ma Ababa mo dhali ki iman'doyu gwom piti kun kogu mo. ²⁷ Hili aha/ tora um gwo ka jin gana/ mo ki 'kwanin tiya doshkini mahan mo kun mini 'koki nyok mowu ntwa/a/ mo ki uni mini par Bampa/ ma Arumgimis e mo be.

Mmowarkin ma Yesus Jamas Piti mo

²⁸ Dhali ki mo wana e ka cim pekwarra n'ko'di gwo gwansan kun okina a'di mo tani a'di ki susa Buterus nyakki a'di mo dhala Yohaana dhala Yakuub mo, dhali sus uni bway 'kuwosh jin turatur mo mmo'tho mo. ²⁹ Dhali ki a'di diki'd mo mmo'tho mo tani jamas gi jis/em piti jin pikina a'di mo tani ankala/anikal mo dhali burrinyem piti warki'd ki ra/ ra/ mo dhali ki bany bany mo be.

³⁰ Dhali hili ma, 'kwani su/ nyak^kina tor tor ki a'di mo be, a'di jin ta'da Musa dhali Iliyya mo be. ³¹ Uni gun pikin mo e monyca mo dhali uni ki tor gwo mo gom yam piti jin mina a'di ya mo, a'di jin mina a'di ithim mo e Pa Urushaliim mo. ³² Buterus dhali uni gwansan kun nyak^ki 'ko ki a'di mo tani uni 'ce'da e is mo hili uni 'kokin mo mmorash e mer mo dhali uni parki monycam piti e mo dhali 'kwani su/ gwansan kun doshkin mo nyak^ki a'di mo be. ³³ Dhali ki 'kwani su/ iikin mo 'peni a'di mo tani Buterus o'da Yesus gwo mo ki: Tapa, a'di 'boro'd gom aman mmo'kona aman mmahan mo be. Dhalki aman nyanja um ciⁿa/ ikwara mo ma, 'de/ gom /e mo dhali 'de/ goma Musa mo, dhali jan kamu/ 'de/ gom Iliyya mo, haali/ a'di mol gwo jin ona a'di mo. ³⁴ Dhali ki a'di o gwo yansan mo tani arak pu'dki'd mo dhali 'kam uni is ka la mo. Dhali uni 'kokin mo mmok^o/ is mo me'd jin cikina uni e bwam ma rak mo. ³⁵ Dhali 'twa/ pu'dki'd mo ka pije/ 'peni bwam ma rak mo mmo/o gwo mo ki: Yan ta Ya/m pem mo, jim pem jin kwanyka/ mo. Ciki a'di gwo mo ma. ³⁶ Dhali ki 'twa/ okunu gwo mo tani Yesus gamkunu a'di 'de/ mo. Dhali uni 'kon ki shwam mo dhali tor wathin kamu/ 'de/ gwo mo ka cim gwansan yisa ma e to jin parkina uni e mo.

Yesus A'di Wa^kki'da 'Ci jin Bu'thkin ma Rum Thus jin Nyoo'd mo

³⁷ Dhali ka cim jin 'ko'd mo tani ki uni thulkin ka 'cesh 'peni wosha turga/ mo tani awaambuhany 'kwani caaca kagahara mo gamki a'di 'kup mo be. ³⁸ Dhali hili mo mo ma, wathin kamu/ 'peni bwam ma waambuhany 'kwani a'di cuuki'd mo

ki: Mantor Gwo, aha/ yuka /e mo mmohila hil apo/ ya/m pem mo. Haali/ a'di ta ya/m pem jin di'd tal 'deŋ gana/ mo. ³⁹ Dhali hili ma, arum thus bu'thki a'di mo dhali a'di ise/ ki cuu kagahara mo dhali a'di ki pesh mo ntagi a'di mii'da gabusha mo dhali a'di mompola is ki mombol mo dhali a'di diŋa mii mo mmodhal a'di 'pen mo. ⁴⁰ Dhali aha/ yukkina imancik /e gwo mo mmo/ur a'di ka pije/ mo tani hili uni mol a'di mii mo be. ⁴¹ Yesus thok a'di gwo mo ki: Ayy um 'kwani kun aŋha mongam gwo is ki aŋh mo dhali kun čaca/ ii ki čaca/ mo eya nyakum yil bum mo tani aha/ mina di ka cim ekata mo e um mo dhali 'dim 'kup e um mo? Susi ya/m pini mmahan mo ma. ⁴² Ki a'di di'd mmoyayu/ mo tani aruma 'cesh ki mombol a'di is mo dhali pesh a'di mo. Hila Yesus ki kucura rum thus jin nyo/o'd ki gwo mo dhali a'di ki wača 'ci mo dhali a'di ki ci a'di ka nyan'ko'd e com mo. ⁴³ Dhali aris 'kwani 'baar mo 'kokin mo mmomer mo gom mo/ek ma Arumgimis mo be.

Dok/e aYesus A'di Torki Mowum Piti Ntwa/a/ mo be

Hili ki uni 'kokin mo mmomer mo goma ris to 'baar mo jin miikina a'di mo tani a'di ki o imancik a'di gwo gwo mo ki: ⁴⁴ Dhalki gwo gwansan hur bwany'cem bum mo ma, haali/ Ya/ gi 'Kwani minu ci mo e me'd gi 'kwaniny'cesh mo. ⁴⁵ Hili uni 'koki mish gwo yansan 'ban mo jin okina a'di mo dhali gwo yan a'di bagkunu mo 'peni uni mo ki uni mini 'koki nyith a'di mo dhali uni ko/ a'di mo mmodot a'di gwo mo gom gwo yansan mo be.

Kaja A'di Icade?

⁴⁶ Dhali gwo jin wala uni cuki'd mo e bwam uni mo mmo/o gwo mo ki: Kaja a'di ica'd ki tiya i bwam uni mo? ⁴⁷ Hili ka Yesus nyithki gwo kun kuluma uni eya dum buni mo tani a'di ki bu'th ara 'ci mo dhali kar a'di e 'ko'd gwar piti mo ⁴⁸ dhali o uni gwo mo ki: A'diyin jin midi bu'th ara 'ci yansan ki gway pem mo tani a'di bu'thki aha/ mo be dhali a'diyin jin midi bu'th aha/ mo tani bu'thki a'di a'di jin hashi aha/ mo haali/ a'di jin midi pis mo mbwam umi 'baar mo tani a'di ta jan tal 'de/ jin caaca mo be.

A'di jin Diki Di Apo/ Um mo tani A'di Ta A'di gom Um mo be

⁴⁹ Dhala Yohaana thok a'di gwo mo ki: Tapa, am mishkina wathin kamu/ urki'da ruma 'cesh ka piye/ ki gway pini mo dhali aman nonkina a'di mo haali/ a'di diki bath ana isho'k mo be. ⁵⁰ Hila Yesus thok a'di gwo mo ki: Dhalku/ a'di ki non mo ma, haali/ a'di caan jin diki di apo/ um mo tani a'di ita a'di gom um mo be.

Yesus Kucurki'da Yakuub dhala Yohaana mo be

⁵¹ Ki mom piti 'dishkina 'twa/ mo jin minu bu'th a'di mo tani a'di ki kar jis/em piti mo mmoya bway Pa Urushaliim mo. Dhali a'di ki hash iman/ii ntwa/ a/ ki a'di mo. ⁵² Dhali uni iikin mo dhali ciç mo e Bampa/ gi Pan Saamira mmothoson to gom a'di mo be. ⁵³ Hili 'kwani 'koki bu'th a'di mo haali/ jis/ em piti karkina a'di mo 'kup ki Pa Urushaliim mo be. ⁵⁴ Dhali ki imanciç a'di gwo jin ta'da Yakuub dhala Yohaana parki a'di e mo tani uni o a'di gwo mo ki: Tapa, /e napa aman mo mmokan o'd gwo mo mmothulu/ ka 'cesh 'peni momis mo dhali shwa

uni mo 'taa? ⁵⁵ Hili a'di tu'kki'da bor mo dhali kucur uni ki gwo mo be. ⁵⁶ Dhali uni iikin mo e bampaŋ kamu/ mo.

Uni kun Mini 'Taki Batha aYesus Nsho'k mo

⁵⁷ Me'd jin iikina uni e bway tur ki sule/ mo tani wathiŋ kamu/ ki o a'di gwo mo ki: Aha/ mina bath /e m'pen mo e mo 'baar mo jin mina /e iya mo be.

⁵⁸ Dhala Yesus ki thoŋ a'di gwo mo ki: Amaŋ uni ta gi jis mo dhali 'dii kun pen e momis mo tani ta gi gu'b mo. Hili Ya/ gi 'Kwani a'di dar gi mo mo mmokar 'kup piti nycine/ mo be. ⁵⁹ Dhali e wathiŋ kamu/ a'di ki o a'di gwo mo ki: Bathi aha/ m'pen mo ma. Hili a'di ki o a'di gwo mo ki: Tapa, dhalki aha/ yana ntwa/a/ mo dhali kan ababam pem mo.

⁶⁰ Hili a'di ki o a'di gwo mo ki: Dhalki jwa uni kan cenyjwambuniŋ gana/ mo ma. Hili gom/e mo tani yayi mo dhali tor Bampa/ ma Arumgimis eya tente/ mo. ⁶¹ Dhali jan 'deŋ kamu/ o a'di gwo mo si'da/ ki: Aha/ mina bath /e nsho'k mo Tapa. Hili dhalki aha/ ona gwo ntwa/a/ mo mmotaŋ uni gwansan kun 'koni gu'b pem mo. ⁶² Yesus ki o a'di gwo mo ki: Jan kamu/ yisa di'd 'deya jin karki me'd piti apo/ to jin goru a'cesh mo dhali mmohil ka isaŋ'ko'd mo a'di jin midi ha me'd mmo'kosh jwa ki Bampa/ ma Arumgimis mo.

10

Uni kun Hashu ki Issi Kwara I'ce'dka 'Kume'd mo

¹ 'Ko'di to gwansan mo tani Tapa laŋki 'kwanin tiya i/issi kwara i'ce'dka 'kume'd mo dhali a'di hashki uni mo ntwa/a/ ki a'di mo ka susu/ susu/ mo

e bampa/ 'baar mo dhali e mo 'baar mo jin mura a'di ki is piti mmoyaku/ mo. ² Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Bwam mondhe'd ishki'd ka enthus mo, hili imanmiiya tu'c mo tani uni 'koni daka/ mo. Haali/ a'di wakan mo tani 'thoyi mo ma, ki Tapa gi bwam mondhe'd midi hash imanmiiya tu'c piti mo e bwam mondhe'd piti mo be. ³ Iiku/ i bway bum mo ma. Hili mo mo ma, aha/ mina hashki um mo me'd ushi ka'bal mo e bwam ma wu mo. ⁴ Dhalka jisilaan ki kal mme'd mo walla kacaŋ mo, walla appa/ mo, dhali dhalki wathin 'deŋ kamu/ ki the me'd mbway mo ma. ⁵ E gu'b yin jin mina umi ciç mo tani oyi gwo ntwa/a/ mo cikise/ ki: Moŋku'th is midi di e gu'b yansan mo. ⁶ Dhali wakki/ ya/ gi moŋku'th is di'd e mun mo tani moŋku'th is bum mini si/is apo/ a'di mo, hili wakki/ a'di diki di mo tani a'di minu dokku/ um mo. ⁷ Dhali 'koyi e gu'ba tal 'de/ yan mo mmoshwa to mo dhali mmopi to mo a'di jin mina uni ici um mo, haali/ amanmiiya tu'c minu mii ci to jin ha me'd ka tu'c piti mo. Dhalku/ ki tan gu'b mo ma. ⁸ E bampa/ yin jin mina umi ciç mo tani dhali 'kwani ki bu'th um mo tani shwayi tonte/ jin minu kara bori um mo. ⁹ Waçi uni gun 'bathan e bampa/ yan mo dhali oyi uni gwo mo ki: Bampa/ ma Arumgimis a'di pu'dki'd ki 'dishe/ e um mo. ¹⁰ Dhali e bampa/ yin jin ciçkina um mo dhali uni 'koki bu'th um mo tani iiii i bway tur piti mo dhali oyi gwo mo ki: ¹¹ Bu'da 'cesh gi bampam bum yansan mo tani jin mu'thkina aman ki sho'k bam mo tani aman dhi'thkina a'di apo/ um mo. Bahili mishi mo mo ma, ki Bampa/ ma Arumgimis midi pu'du/ ki 'dishe/ mo be. ¹² Aha/ tora um gwo mo ki a'di mina 'twa/ si'd mo yisa gom

Pan Saduum mo ka tee caan mo me'd bampa/ caan mo be.

Wayyi e 'Peŋkuman Bampa/ kun Ushkina Du Ri'c Is mo

¹³ Wayyi e um gi Paŋ Kurasiin mo, wayyi e um gi Pam Beetsayda mo, haali/ wakka dhan miim 'bi'thga/ kun miikunu mo e um mo tani minu 'taki mii mo e Pan Sur mo dhali Pan Saydaa/ mo tani uni mini 'taki rica du is kadhamo/ mo mmo'ko e burriyen shawaal mo dhali bwam 'piny mo.

¹⁴ Hili a'di mina 'twa/ 'dish mo gom gwon dwall gi Pan Sur mo dhali Pan Saydaa/ mo mmobol um e mo be. ¹⁵ Dhali um 'kwani gi Paŋ Kapranahuum mo minu 'de'k um me'd momis mo 'taa? Um minu 'doyu/ ka lungu'b eya Haawiya mo be.

¹⁶ A'diyin jin cikki um gwo mo tani a'di cikki aha/ gwo mo be dhali a'di jin wakki um mo tani a'di wakki aha/ si'da/ mo be. Dhali a'di jin wakki aha/ mo tani a'di wakki a'di jin hashki aha/ mo be.

Mondok kun Dokkina Uni Issi Kwara I'ce'dka 'Kume'd mo

¹⁷ 'Kwanimpa issi kwara i'ce'dka 'kume'd mo tani uni dokkini a'di mo ki bwan 'kunya/ mo mmo/o gwo mo ki: Tapa, aruma 'cesh uni haki gwom bam e ki gway pini mo be. ¹⁸ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Aha/ parkina Setaan e mo bitki'd mo me'da wara sho'k mo 'peni momis mo.

¹⁹ Hili mo mo ma, aha/ cikina um moshirr mo mmose tasha/ shoka po/ mo dhali a'dak mo dhali apowa ris mom'bi'th gi uni gun ta 'kup mo, dhali toŋ kamu/ yisa di'da jin midi shi/ um is mo be.

²⁰ Hili mo mo ma, dhalku/ bwa ki 'kuny mo gom mii yan mo, ka ruma 'cesh haki gwom bum e

mo, hili 'kunyi bwa mo ma, gom gway bum kun 'kwarkunu mo e momis mo.

Yesus 'Kunykina Bwa mo

²¹ Dhali e mo yansan mo tani a'di 'kunykina bwa mo e Shi/in Dheleladhelel mo dhali o gwo mo ki: Aha/ 'bora /e bwa i is mo, Ababa, Tapa gi momis mo dhali mony'cesh mo, ki /e bagkina aris to gwansan 'peni uni gun yukayuk mo dhali kun mishi gwo 'ban mo dhali /e ki tor uni eya tente/ mo ki uni gun ta uci mo be. Nye, Ababa, gom ku gi wakan mo tani bwam ma 'them pini a'di a'dan mo be. ²² Aris to 'baar mo cikunu aha/ mo ka Ababam pem mo, dhali wathiŋ kamu/ yisa mishi mo mo ki Ya/ a'di ta'da aja mo, hili isi ciki/ Ababa mo be, walla Ababa a'di ta'da aja mo, hili isi ciki/ Ya/ mo dhali ma a'din 'de/ yin jin mina Ya/ ikwany mo tani mina a'di itor a'di i e mo be.

²³ Yan'ko'd a'di ki tu'k 'ban mo dhali o imancik a'di gwo gwo mo uni 'cena ki: Mom'bor mii gom e mo uni gun mishi to gun misha um mo. ²⁴ Haali/ aha/ tora um gwo mo ki imanci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo kun tana ris mo dhali imalik si'da/ mo, uni ona bwa mo mmopar to e mo kun para um e mo dhali uni 'koki mish a'di mo dhali mmocik a'di jin cika um mo tani dhali uni 'koki cik a'di mo be.

Wathi/gi Pan Saamiram 'Borga/ mo

²⁵ Dhali hili mo mo ma, amanmisha jo'd gwoŋkan doshki'd ki mis mo mmokar a'di mo mmopal ki gwo mo ki: Manŋor Gwo, aha/ mina mii atinta mo mmota gi mal gi mondiki/e ki sule/ ya ye 'ba/ mo? ²⁶ Dhali a'di ki thoŋ a'di gwo mo ki: Gwo wakata 'kwarkunu mo e gwoŋkan jin cinu

mo? Ji gi wakata idenƙina /e e mo? ²⁷ Dhali a'di ki thok a'di gwo mo ki: /e mini en Tapa Arumgimis pini mo ka dum pini 'baar mo dhali 'ka ƙashiram pini 'baar mo dhali ki 'bi'th pini 'baar mo dhali ki bwam pini 'baar mo, dhali amannyak ca'b pini mina /e i/en me'd is piniƙ gana/ mo be. ²⁸ Dhali a'di ki thok a'di gwo mo ki: /e thokki gwo ki 'bore/ mo be. Rashi yansan mii mo ma, dhali /e mini di ki e mo be.

²⁹ Hili a'di dina gwo mbwa mo mmokar is piti me'd wathi/ jin ta jan ƙar/e ki is piti mo. A'di ki owa Yesus gwo mo ki: Dhali aja a'di ita'da amannyak ca'b pem mo? ³⁰ Yesus thok gwo mo ki: Wathiƙ kamu/ yaki'd ka lungu'b 'peni Pa Urushaliim mo e Pa Ariiha mo. Dhali a'di 'kamkina 'kwanin 'di/ 'kup mo. Uni ki bu'th tom piti 'baar mo dhali dor a'di mo, dhali uni ki ii mo dhali dhal a'di mo mmodikina a'di eny jwa mo. ³¹ Dhali e ya ma gasiis jin yana a'di iya ka lungu'b mo e bway tur mo tani dhali a'di ki par a'di e mo dhali a'di ki per bway tur ki 'bana kamu/ mo. ³² Wakan si'da/ Wathi/ Lawi ki a'di pu'dki'd mo e mo yan mo dhali par a'di e mo tani a'di ki per ki bway ki 'bana kamu/ mo. ³³ Hili Wathi/ gi Pan Saamira a'di yaki'd ki yampe mo tani a'di pu'dki'd mo e mo jin dina a'di mo, dhali ki a'di parki a'di e mo tani a'di ki hil a'di ka 'thime/ mo ³⁴ dhali ya i a'di mo dhali a'di ki ya i'tam jamam piti mo dhali wol a'di ayin nycine/ mo dhali yimana mura'th jin ƙa/u ki nah nah mo. Dhali yan'ko'd a'di ki kar a'di apo/ thuluny piti mo dhali a'di ki sus a'di e gu'b yilkina/ mo dhali a'di ki mii miim pa gom a'di mo be. ³⁵ Dhali ka cim jin 'ko'd mo tani a'di ki budha riyaal 'de/ mo dhali a'di ki ci a'di e

com gu'b gi yilkina/ mo mmo/o gwo mo ki: Miiyi ki 'bore/ gom a'di mo ma, dhali a'diyin jin mina /e i'baar mo tani aha/ mina ci /e a'di mo ki aha/ mina dokku/ ka nyan'ko'd mo. ³⁶ Jana 'peni bwam unij kwara gwansan jin kuluma /e gwo mbwa mo jin nyonki mii mo me'da mannyak ca'b gi wathi/ yan jin bitki'd e bwam me'd gi 'kwanin 'di/ mo? ³⁷ A'di o a'di gwo mo ki: Jan 'de/ jin tor momiimii apo/ a'di mo be. Dhala Yesus ki o a'di gwo mo ki: Yaku/ mo ma, dhali miiyi wakansan mo.

Yesus A'di Ca'bki'd e Gu'b ma Martha dhala Mariyam mo be.

³⁸ Dhali ki uni iikin e bway buni mo tani a'di cikki'd e pa mo. Dhala 'bom jin yuku gway ka Martha bu'thki a'di e gu'b piti mo. ³⁹ Dhali ayim ta'd gi 'bwaham jin yuku gway ka Mariyam mo, a'di jin ca'bki'd e sho'k gi Tapa mo dhali cik gwontor piti mo. ⁴⁰ Hila Martha a'di tashu ka tu'c kagahara mo mmomii to mo. Dhali ayim yaki'd e a'di mo dhali o gwo mo ki: Tapa, dina bwa ki ta / e wathimpa mo ki 'bwah pem a'di dhalki aha/ mo mmomii to aha/ 'de/ mo? Tora yim gwo mo ma, mmowoth aha/ mo. ⁴¹ Hili Tapa thok a'di gwo mo ki: Martha, Martha, /e tana man/anani is mo dhali din ma du ki 'kus goma ris to 'baar mo. ⁴² Ton tal 'de/ di'd jin minu mii ta mo. Mariyam a'di kwanyki 'ban jin 'boro'd mo a'di jin minu 'koki bu'th mo 'pena yim mo be.

11

Yesus Torki Gwo goma 'Tho jin Minu 'Tho mo

¹ Dhali a'di diki'd mo mmo'tho mo e moŋkamu/ mo dhali ki a'di dakki 'tho mo tani jan tal 'den kamu/ 'peni imancik a'di gwo o a'di gwo mo ki: Tapa, tori aman gwo mo ma, mmo'tho mo me'da Yohaana mmo'torkina a'di imancik a'di gwo gwo mo.

² Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Ki um mini 'tho mo tani oyi gwo cikise/ mo ma:

Ababa, dhalki gway pini a'di kogu mo ma. Dhalki bampam pini a'di yayi'd mo. ³ Ci am tontem bam jin ta ji gi isa yempa/ mo ma. ⁴ Dhali dhal am amure/ miinthus bam 'pen mo ma, haali/ am ki is bam dhalkina 'kwani 'baar 'pen ka 'dete/ 'dete/ mo, uni gun 'kon ma mure/ miinthus bam m'ba/ mo. Dhali dhalku/ ki sus am mo e mo jin palu mo.

⁵ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Jana 'peni um jin ta'd ka mugu mo jin midi ya i a'di mombwam/e mo dhali o a'di gwo mo ki: Amuguwa, ci aha/ maan'kuthu'di kwara mo ma ⁶ haala mugum pem pu'dki'd mo 'peni bway jin yayina a'di mo dhali aha/ dara ki to mmokar a'di mbwambor mo. ⁷ Dhali a'di midi thok gwo mo 'peni gu'b ki: Dhalku/ ki tocaa/ 'kus mo. Acampur di'd ki mu'th mo shwane/ dhali ucim pem uni 'kona ci nyakki aha/ mo be. Aha/ mola cu mis mo dhali ciki /e toŋ kamu/ mo be. ⁸ Aha/ tora um gwo mo, ba a'di midi diki cu mis mo dhali ci a'di toŋ kamu/ mo haali/ a'di ta'da mugum piti mo, hili gom mmodina a'di ki 'the is mo tani a'di midi cu mis mo dhali ci a'di to yin jin mina a'di mii ta mo be. ⁹ Dhali aha/ tora um gwo mo ki: Doŋi to mo ma, dhali a'di minu ci um mo. Simmi mii e mo ma dhali um mini gam a'di mo. Nagkani acampur apo/ ki me'd mo ma, dhali a'di minu ka'dki um mo be. ¹⁰ Haala ris

'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ gun dotki to mo tani bu'thki to mo dhali a'di jin simmki to e mo tani gamki a'di mo dhali a'di jin nagkanki'da campura po/ ki me'd mo tani a'di minu ka'dki a'di mo be. ¹¹ Ababa jana di'di bwam um mo, wakki/ ya/ ki dot a'di gwo gom wa'c mo, dhali a'di midi dhal wa'c e i is mo dhali ci a'di tasha/ mo 'taa? ¹² walla wakki/ a'di dotki a'di mo goma oma nwa mo tani mina a'di ci a'di a'dak mo 'taa? ¹³ Wakki/ um kun ta thus kan mo mish mmoçi tom 'boron ki me'd mo ki uçim bum mo tani bakata 'te/ imin ma Baba gi momis mo ci Shi/in Dheleladhelel mo ki uni gwansan kun dotki a'di mo?

Bampa/ jin Kwa/kunu Bwa mo gun Shi/ki Is mo

¹⁴ Dhali a'di di'd mmo/ura ruma 'cesh ka pije/ mo 'peni wathi/ jin mol 'twa/ wal mo. Dhali ka ruma 'cesh yaki'd ka pije/ 'peni wathi/ jin mol 'twa/ wal mo tani a'di mishki gwo o mo dhali 'kwani merkin mo be. ¹⁵ Dhali 'kwanin tiya o gwo mo ki: A'di urki'da ruma 'cesh ka pije/ ki gway ma Baalsebuul jin ta tapa ma ruma 'cesh mo. ¹⁶ Ka yiha/ 'kwanin tiya si'da/ palki a'di mo mmodotkina uni jamas mii 'peni momis mo. ¹⁷ Hili a'di mishki gwo jin kulumkina uni eya dum buni mo dhali o uni gwo mo ki: Aris bampa/ kun kwa/kunu bwa e is buni mo tani uni shi/kin mo dhali gu'b a'di bitki'da po/ gu'ba kamu/ mo. ¹⁸ Dhali wakka Setaan si'da/ kwa/i bwa mo apo/ is piti mo tani ki bampam piti midi dosh kata mo? Haali/ um o gwo mo ki aha/ urkina ruma 'cesh ka pije/ ki gway ma Baalsebuul mo. ¹⁹ Dhali wakki/ aha/ ura ruma 'cesh ka pije/ ki gway ma Baalsebuul mo tani iya/m bum ur uni

ka pije/ katinta mo? Wakan uni mini ta imandwall gwo gom um mo be. ²⁰ Hili wakki/ a'di ki me'd ma Arungimis mo jin urkika/ aruma 'cesh ka pije/ mo tani yan'ko'd Bampa/ ma Arungimis midi pu'du/ apo/ um mo be. ²¹ Ki wathi/ jin 'bitha'bi'th mo hi'thki'da gongoro/ e is piti 'baar mo mmodi mo mmoji gu'b pitin gana/ mo tani tom piti kun tana a'di mo tani dhunu ki mo ma ku'th is mo be. ²² Hili wakki/ jan 'den kamu/ jin 'bitha'bi'th mo mmobol a'di e mo gam a'di 'kup mo dhali pi a'di e mo tani a'di ki budha gongorom piti jin gama a'di gwo is mo tani a'di midi kwa/ tom piti jin budhu bwa mo be. ²³ A'di jin diki ca'b nyakki aha/ mo tani a'di di'd apo/ aha/ mo dhali a'di jin diki nyak is tul ki aha/ mo tani a'di ta a'di jin kwa/i bwa mo.

Mo jin Dokkin ma Rum Thus kun Nyo/on ka Nyan'ko'd mo

²⁴ Ka rum thus kun nyo/on iikin ka pije/ 'peni wathi/ mo tani a'di yaki'd ki tur mo e mo jin dar gi yi'de/ mo mmonap mo mo mmosi/is mo. Dhali a'di diki gam monkamu/ mo tani a'di o gwo mo ki: Aha/ mina dok e gu'b pem ka nyan'ko'd mo 'peni mo jin yayika/ mo 'peni cine/ mo. ²⁵ Dhali ki a'di pu'dki'd mo tani a'di gamki a'di ki a'di dhi'thkunu mo dhali to thosonkunu ki 'bore/ mo be. ²⁶ Yan'ko'd a'di ki ya mo dhali susa rum pesun tiya mo kun shi/ ashi/ mo kun bol a'di ki is pitin gana/ e mo dhali uni cikkin mo dhali 'ko imun mo. Dhali mondin 'ko'd gi wathi/ yan mo tani a'di warki'd ki shi/ mo mmobol jin twa/a/ e mo be.

Mom'bor Miin Gana/ mo

²⁷ Ki a'di oki gwo yansan mo tani a'boma kamu/ 'peni bwam ma waambuhany 'kwani mo tani a'di ekki cuuwa/ mo dhali o gwo mo ki: Mom'bor mii gom bwa gi a'di jin dhothi /e mo dhali ako yan jin pikina /e mo be. ²⁸ Hili a'di ki o gwo mo ki: Mmodhal gwo yansan e i is mo mmo/o gwo mo ki: Mom'bor mii gom uni gwansan kun cikki Gwo ma Arungimis mo dhali mmodhu uni mo be.

'Kwani kun Tana Nyakum Yil kun Ta Thus ki Thus mo Nɔpki Jamas Mii mo

²⁹ Ka waambuhany 'kwani marki is mo tani a'di telki gwo 'pen mo mmo/o gwo mo ki: 'Kwani ma nyakum yil gwansan mo tana nyakum yil kun ta thus ki thus mo. Uni nɔpki jamas mii mo, hili jamas miinj kamu/ yisa minu ci gom uni yisa hili isi ciki/ jamas mii ma Yuunaan mo be. ³⁰ Haali/ me'da Yuunaan warki'd ki jamas mii gom 'kwani gi Pa Ninawa mo tani wakan mina Ya/ gi 'Kwani ita goma nyakum yil gi 'kwani gwansan mo be. ³¹ A'bom jin ta'da malik 'peni 'ko'd gwar ma biny cam mo tani a'di midi cuyi mis mo dhali dwall gwo mo nyakki 'kwani ma nyakum yil gwansan mo, dhali wak uni mo, haala yim a'di pu'dki'd mo 'peni 'pemen gi mony'cesh mo mmocik yuk ma Sulemaan mo, dhali hili mo mo ma, jan tal 'denj kamu/ jin eka/ ek jin bolki'da Sulemaan e mo tani a'di di'd mmahan mo be. ³² 'Kwani gi Pa Ninawa mini cu mis mo e gwon dwall mo nyakki 'kwani ma nyakum yil gwansan mo dhali wak uni mo, haali/ uni ri'ckina du is mo 'peni gwo jin cin ma Yuunaan uni mo, dhali hili mo mo ma, jan 'denj kamu/ jin

eḱa/ eḱ mo mmobola Yuunaan e mo tani a'di di'd mmahan mo be.

Alamba/ gi Bunḡwar Is mo

³³ Wathin̄ kamu/ yisa di'da ki a'di ci'thki'da lamba/ mo dhali kar a'di e jis jin c̄wanyu mo e bwan̄ gu'b mo walla mmokar a'di mo e bwan̄'kwariny ton̄'kul bwa mo hili a'di ki dhal a'di mo mmodi eya po/ t̄irkina/ mo ki uni gwansan kun ciḱki gu'b mo tani mini mish mon̄kush mo be.

³⁴ Em bum a'di ta'da lamba/ gom bunḡwar is bum mo be. Wak̄ki/ em bum tal 'de/ mo tani bunḡwar is bumi 'baar mo 'tu'du/ mo ki mon̄kush mo be. Hili wak̄ki/ a'di diki tal 'de/ mo tani bunḡwar is bum 'tu'dkunu mo ki mondhurumi'd mo be. ³⁵ Wakan miiyi ki 'bore/ mo ma, gom mon̄kush jin di'd e /e mo jin mina a'di diki dhurum mo mo. ³⁶ Yan'ko'd wak̄ki/ bunḡwar is bum 'tu'du/ mo ki mon̄kush mo tani mmodar gi mondhurumi'd e 'bana kamu/ mo tani a'di 'baar ka 'bimpil mo midi 'twak̄ mo mo me'da bi ma lamba/ jin ci um mon̄kush mo be.

Yesus A'di Be'dki Mii gi 'Kwani Parisiyiin mo dhali Imanmisha Jo'd Gwo mo

³⁷ Ki a'di di'd mmo/ o gwo mo tani Wathim Parisi dot̄ki a'di mo mmoshwa to nyak̄ki a'di mo. Wakan a'di yaki'd nyak̄ki a'di mo dhali ca'bki'da tharabeesa mmoshwa to mo. ³⁸ Dhali Wathim Parisi merki'd kagahara mo mmopar a'di e mo mmodina a'di ki 'thur me'd ki yi'de/ nt̄wa/a/ ki ton̄te/ gi montee mo. ³⁹ Dhali Tapa o a'di gwo mo ki: Shwane/ um 'Kwani Parisiyiin, um lamki 'ko'd gwar ma k̄ubbaaya mo dhala sahan mo tani dhali hili e bwaman mo tani um 'tu'dkunu mo ki

mondil to mo dhali ki mii kun 'coka'cok mo. ⁴⁰ Um pus gwahan. Dina a'di jin ukki 'ko'd gwar ki uk bwaman mo si'da/ 'taa? ⁴¹ Hili ciyi to jin minu ci ki me'd mo gom 'kwani kun hatha'ko'd mo, to gwansan kun 'koni cine/ mo dhali hili mo ma, aris to 'baar mo ta kun dhelelkin mo gom um mo be.

⁴² Hili wayyi e um 'Kwani Parisiyiin, haali/ um cina nana/ ki to jin cinu Arungimis mo dhali jipin to jin wana e ka guremu/ mo dhali aris jipi/ kun kuyi mo ki kuy mo dhali um ki ta piny is mo e momii miin_{kar}/e mo dhali mo/en ma Arungimis mo. To gwansan ka ba/ mina umi mii thim mo ba/ dhali mmo'koki ta piny is gom miin tiyan tiya mo. ⁴³ Wayyi e um 'Kwani Parisiyiin haali/ um eni mon'kom 'borga/ mo e gu'b gi montul is mo dhali um eni monthe me'd e mo ma suug mo. ⁴⁴ Wayyi e um haali/ um wana e ki mon'kupaje kun 'konuki mish mo dhali 'kwani ki ii i'kupi uni mo mmo'kona uni ki mish uni mo be.

⁴⁵ Amanmisha jo'd gwon_{kan} kamu/ 'de/ thok a'di gwo mo ki: Aman_{tor} Gwo, e gwo yan jin ona /e mo tani /e ki wak am si'da/ mo be. ⁴⁶ Dhali a'di ki o gwo mo ki: Wayyi e um kun ta imanmisha jo'd gwon_{kan} mo si'da/ haali/ um ki dhu 'kwani to kun di_{ta} mii ki di_t mo mmokal mo tani dhali um ki is bum 'koki ta tonditi'd is ki me'd mo ki ari me'd buma tal 'de_j kamu/ mo be.

⁴⁷ Wayyi e um mo haali/ um nyan_{ki} mon'kupaje gi iman_{ci} gwo ma Arungimis kadhamo/ mo, uni gun 'koshkina ibabam bum mo be. ⁴⁸ Wakan um ta iman/o gwo apo/ mo dhali gam gwo me'd mo gom mii gi ibabam bum mo haali/ uni 'koshki uni jwa mo dhali um nyan_{ki} mon'kupajem buni mo

be. ⁴⁹ Wakan si'da/ Moyuk ma Arumgimis o gwo cikise/ mo ki: Aha/ mina hashki uni imançi gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo dhali imandhunu ki she/ mo, dhali kun tiya i bwam uni mo mina uni i'kosh jwa mo dhali kun tiya mina uni ito'c bwa kagahara mo ⁵⁰ ka bas gi imançi gwo ma Arumgimisi 'baar mo kadhamo/ mo jin wolkunu mo 'peni mo gi ka'bu mony'cesh mo tani minu dot to mo 'pena nyakum yil gi 'kwani gwansan mo be, ⁵¹ 'pena bas ma Habiil mo ntaga bas ma Sakariyya mo tani a'di jin 'ce'dkunu sho'k mo e bwaman ma gwata/ jin karu mo mmomiiya bas mo dhali e gu'b gi mondheleladhelel ma Arumgimis mo. Nye, aha/ torkina um gwo mo ki a'di minu dot mo 'peni 'kwani ma nyakum yil gwansan mo be. ⁵² Wayyi e um mo kun ta imanmisha jo'd gwonkan mo. Haali/ um bu'thkina muptha/ gi moyuk mo. Dhali um ki is bum 'koki ciç mo dhali um ki non uni gwansan kun ciçkin mo be.

⁵³ Me'd jin yakina a'di mo 'peni mo çaan mo tani iman'kwar to dhali 'Kwani Parisiyiin telki mii 'pen mo mmodhu gwo mbwa mo gom a'di kagahara mo dhali uni ki 'cwar a'di ki gwo mo jin mina a'di oya ris ton tiya mo ⁵⁴ mmotimkina uni a'di mo mmoçor mo gom a'di mo mmocesh a'di ki gwo jin mina a'di 'taki o gom toj kamu/ mo be.

12

Gwo jin Rumu apo/ Imanheka He'k E mo

¹ Dhali e mo çaan ka waambuhany 'kwani tana ris ka ris mo tulki is mo mmontal 'de/ mo dhali uni yapki unin tiya ki is mo tani dhali a'di telki gwo 'pen mo mmo/o imancik a'di gwo gwo mo

ntwa/a/ ki: Jiyi acumat gi 'Kwani Parisiyiin ki e ki 'bore/ mo ma, uni kun tana he'k e ka he'k e mo. ² Toŋ kamu/ yisa di'da jin kumkunu 'kup mo jin minu 'koki tor eya tente/ mo walla toŋ kamu/ yisa di'da jin bagkunu mo jin minu 'koki mish mo yisa. ³ Wakki/ gwo jin ona um e mondhurumi'd mo tani a'di minu cik mo e monkush mo dhali a'di jin ona um ki kako/ mo ka kwal is e gu'b mo tani a'di minu ci eya tente/ e 'kungu'b mo be.

A'di jin Minu Ko/ mo

⁴ Aha/ tora um gwo mo ikam pem mo ki: dhalku/ ki ko/ uni gwansan kun 'koshki bungwar is mo ma, dhali ŋ'ko'd uni dar ki miin kamu/ mo jin misha uni mii mo. ⁵ Hili aha/ mina rum um ki gwo mo gom a'di jin mina umi ko/ mo: Koki a'di, a'di jin ta gi mom'bi'th mo mmotaka ta'k mo e mo ma al o'd mo 'ko'di a'di 'koshki'da 'kosh mo. Nye, aha/ tora um gwo mo ki: Koki a'di mo ma. ⁶ Konuki yol ushi 'dii imudhe'd ka tariipa mowa? Dhali jan tal 'den kamu/ 'peni uni yisa thiskunu e mo ibwambor ma Arumgimis yisa. ⁷ E/ um hili amur'kup bum gana/ si'da/ uni 'baar mo denkunu e mo be. Dhalku/ is ki ko/ mo ma. Haali/ um gama she/ yol ki gam mo mmobol ushi 'dii e mo be.

Mmopiya Krīsthos Gwo Mbwambori 'Kwani mo

⁸ Dhali aha/ tora um gwo mo, aris uni 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ kun mini pi gwo gom aha/ mbwambori 'kwani mo tani wakan si'da/ Ya/ gi 'Kwani midi pi a'di gwo mo ibwambori iman'doyu gwo ma Arumgimis mo be. ⁹ Hili a'di jin watki aha/ gway mo mbwambori 'kwani mo tani a'di minu wat gway mo ibwambori iman'doyu gwo ma

Arumgimis mo be. ¹⁰ Dhali aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ uni kun oki gwo apo/ Ya/ gi 'Kwani mo tani uni minu dhal 'pen mo. Hili a'di jin wal gwo sor apo/ Shi/in Dheleladhelel mo tani a'di minu dhal 'pen mo yisa. ¹¹ Dhali ki uni mini sus um mo e bwambor gu'b gi montul is mo dhali e itapa mo dhali e uni gun ta gi moshirr mo tani dhalku/ is ki anan mo gom gwo gi wakata imina umi thok mo walla gwonta imina umi o mo, ¹² haali/ Shi/in Dheleladhelel a'di midi tor um gwo ki mo yansan gana/ mo gwo jin mina um ka i/o mo ba/.

Gwom 'Bi'th/e gom Wathi/ jin Ta Pa ki Pa jin Ta Pus mo

¹³ Jan 'den kamu/ 'peni bwan 'kwani ma waambuhany oki a'di gwo mo ki: Mantor Gwo, kana kam pem gwo mo ma, mmopwak mal bwa mo nyakki aha/ mo. ¹⁴ Hili a'di o a'di gwo mo ki: Wathi/ kaja kar aha/ mo mmota mandwall gwo mo walla mmota manpwakki um to bwa mo? ¹⁵ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Hili ki 'bore/ mo ma, dhali jiyi aris mo jin 'thothu/ bwa ki e ki 'bore/ mo, haali/ mondiki/e gi wathi/ a'di diki gamki mo jin isha tom piti jin gama a'di ka enthus mo. ¹⁶ Dhali a'di ki tor uni gwo mo ki gwom 'bi'th/e mo mmo/o gwo mo ki: A'cesh jin tana wathi/ jin ta pa ki pa mo tani a'di pirki to me'd mo ka enthus mo be. ¹⁷ Dhali a'di ki kulum gwo ibwa ki is piti mo ki: Aha/ mina miiya tinta mo haali/ aha/ dara ki mo mo mmodhu tom pem mo be. ¹⁸ Dhali a'di ki o gwo mo ki: To yansan a'di imiga/ imii mo be. Aha/ mina 'kosh themes pem ka 'cesh mo dhali nyan kuny caaga/ mo be. Dhali aha/ mina dhu tom pemi 'baar mo kun ta pos

pem mo dhali tom pem kun taka/ mo be. ¹⁹ Dhali aha/ mina owa kashiram pem gwo mo ki: kashiraa, / e ta gi to kun 'koshi jwa mo kun dhukunu mo gom yil ka ris mo be. Hili mo isunse/ mo ma, shwayi to mo, dhali piyi to mo dhali 'kunyi bwa mo ma. ²⁰ Hili Arumgimis o a'di gwo mo ki: /em pus yan mo. Mon'thiny yan shwane/ mo tani kashiram pini miga/ dot'peni /e mo, dhali to kun thosonkina /e is mo tani uni mini ta kum maja mo? ²¹ Wakan a'di jin isha to kumma/ gom is piti mo dhali diki ta pa ki pa mo 'kup ka Arumgimis mo.

Mmo/anan Is mo

²² Dhali a'di ki o imancik a'di gwo gwo mo ki: Wakan aha/ tora um gwo mo ki dhalku/ is ki anan mo gom moŋ'koki/em bum mo, gom to kun mina umi shwa mo walla to gom buŋgwar is bum mo a'di jin mina umi hithi is mo. ²³ Haali/ mondiki/ e a'di ica'd ki tonte/ mo dhali buŋgwar is a'di boli burrine/ e mo be. ²⁴ Kulumi gwo ibwa gom 'dii mo ma. Uni 'koki si to mo walla 'koki 'ci^h to mo tani uni si'da/ dar gi gu'b jin dhunu to mo walla themes mo dhali hili Arumgimis thipki uni mo be. Bakata 'te/ um a'di i'bitha yol she/ ki 'bi'th mo mmobol 'dii e mo be. ²⁵ Dhali jan 'deŋ kamu/ 'peni bwam um di'da jin midi anan is mo jin midi mish mar gulan tur piti is mo? ²⁶ Wa^kki/ um si'da/ 'koki mish ushi toŋ gwa'dga/ mii mo kun wakan tan mo tani atinta anana um is mo gom miin tiya mo sa/? ²⁷ Kulumi gwo ibwa mo ma, gom jandin to mo mmocakina uni mo. Uni 'koki miiya tu'c mo walla sura thus mo. Hili aha/ tora um gwo mo goma Sulemaan eya aris monycam

piti mo tani a'di dinuki hi'thki burrinye/ jin waki jandi/ 'peni uni gwansan 'de/ mo be. ²⁸ Hili wakki/ Arumgimis ki hi'th asho ki burrinye/ kun 'kon e bwaasho shwane/ mo dhali ka'thamo/ uni tagu i o'd mo tani bakata 'te/ imina a'di hi'th um ki burrinye/, um 'kwani kun aṭha mongam gwo is ki aṭh kan mo? ²⁹ Dhali dhalku/ ki simm to e jin mina umi shwa mo dhali gwo gom to jin mina umi pi mo walla dhalku/ ki ta iman/anani e bwam bum mo. ³⁰ Haali/ aris 'kwani gi kal gi mony'chesi 'baar mo tani uni simmki to gwansan e mo dhali Ababam bum mishki a'di caan jin mina umi mii ta gi uni mo be. ³¹ Ma mo simm jasi bampam piti e mo dhali aris to gwansan mini ta kum bum si'da/ mo be.

Mmo/ish Kumma/ e Momis mo

³² Dhalku/ is ki ko/ mo ma, usha ma'diny mo, haali/ bwa ma Ababam bum midi 'bor mo mmoci um bampa/ mo be. ³³ Yoli tom bum kun tana um mo ma. Dhali ci to jin cinu ki me'd mo gom 'kwani kun hatha 'ko'd mo. Kucura jisilaan ki is bum mo ma, uni gun 'koki war ki kun dhamo/ mo, a'di jin ish to kumma/ mo e momis jin midi diki ush me'd ki sule/ mo, mo jin daru ka 'di/ mo mmo'dish mo is mo dhali adhurany midi diki 'ce'd uni sho'k mo be. ³⁴ Haali/ mo jin isha tom bum kumma/ mo tani a'di imin ma dum bumi 'ko si'da/ mo be.

Imanmiiya Tu'c kun Timina Tim mo

³⁵ Dhalki empad bum minu 'kam ki to mo dhali citha lambam bum mo ³⁶ dhali wayi e ki 'kwani kun corki tapam buni mo mmopu'du/ bway pa mo 'peni momiimash jin yukuwa yuk mo wakan ki uni mini mish ka'd ki a'di 'twanƙal ise/ ki a'di

midi pu'du/ mo dhali nagkana campur mo be. ³⁷ Mom'bor mii gom c̣iŋkina/ gwansan uni kun gama tapa ki e mo ki a'di pu'dki'd ka nyan'ko'd mo. Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki a'di midi 'kam empa'd piti ki to mo dhali yuk uni mo mmo'kowa tharabeesa mo dhali a'di midi yaku/ mo dhali mii uni to mo be. ³⁸ Wakki/ a'di pu'dki'd mo ntwa/a/ ki mombwam/e mo tani walla 'ko'di mombwam/ e mo tani dhali a'di ki gam uni wakan mo tani mom'bor mii gom c̣iŋkina/ gwansan mo be. ³⁹ Hili mishi yan mo ma, wakka mancila gu'b midi 'taki misha tente/ jin mina wathin 'di/ iyayu/ mo tani a'di midi 'taki di ki e mo dhali midi diki dhal gu'b piti 'pen mo wathin 'di/ ki 'ce'd mo. ⁴⁰ Um si'da/ mini mii thoson is mo haali/ Ya/ gi 'Kwani midi pu'du/ mo ka tente/ jin mina um 'koki tosh ki a'di midi pu'du/ mo be.

C̣iŋkina/ jin Diki Ta Isiŋ Gana/ mo

⁴¹ Buterus o a'di gwo mo ki: Tapa, a/e tori gwom 'bi'th/e yan jasi gom am mo 'teya, walla gom 'kwani 'baar mo? ⁴² Dhali Tapa ki o a'di gwo mo ki: Kaja a'di jin ta wathi/ isiŋ gana/ mo dhali yuka yuk mo mmota mandhu to mo? a'di jin mina tapam piti kar ari tapa apo/ gu'b piti mo mmoçi uni tonte/ ki 'ban buni ka tente/ ka kar/e mo? ⁴³ Mom'bor mii gom c̣iŋkina/ caan mo a'di jin mina tapam piti gam mo wakki/ a'di midi pu'du/ mo mmogam a'di mmomii kan mo be. ⁴⁴ Ka jin gana/ aha/ tora um gwo mo a'di midi kar a'di eya powa ris tom piti 'baar mo kun tana a'di mo be. ⁴⁵ Hili wakki/ c̣iŋkina/ caan o gwo e is piti mo ki: Tapam pem tayi'da diite/ mo mmoyayu/ mo dhali a'di ki tel mii

'pen mo mmodor 'kwaniḡ gwath kun ta c̄iḡkina/ mo dhali kun ta c̄iḡkina/ nyara/ si'da/ mo dhali a'di ki shwa to mo dhali pi to mo dhali 'kosh ma su mo tani ⁴⁶ tapa gi c̄iḡkina/ yansan midi pu'du/ mo ka tee yan jin dina a'di ki tosh mo ki a'di midi yayu/ mo dhali ki mo jin dina a'di ki mish mo mo dhali a'di midi c̄i a'diya jisa mo dhali a'di midi kar a'di mo nyakki uni gun 'koki ta ku isinḡ gana/ mo be. ⁴⁷ Dhali c̄iḡkina/ caan jin mishi bwam tapam piti mo tani dhali diki thoson is mo walla diki mii me'd isi bwam piti mo tani a'di midi bu'th mondor me'd ka ris mo be. ⁴⁸ Hili a'di jin diki mish mo mo dhali mii to jin midi mii gam mondor mo tani a'di midi bu'th mondor jin gwa'dagwa'd mo. Aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ uni kun cikunu to ki nyanye/ mo tani 'peni uni mo to jin caaca mo tani minu dot mo. Dhali 'peni uni gun c̄ina 'kwani to ki nyanye/ mo tani mina uni dot to ki nyanye/ si'da/ mo be.

Yesus ki Rak mo gi Kwa/u Bwa mo

⁴⁹ Aha/ pu'dkina mo mmokar o'd apo/ mony'cesh mo be. Dhali aha/ ona bwayi ki a'di minu 'tha mo hila/. ⁵⁰ Aha/ tana gi mo jin minu mii ki yi'de/ mo mmomii nycine/ mo dhali aha/ miina is ki 'kasa/ 'kasa/ mo ntagi a'di minu thim mo be. ⁵¹ Um toshkin ki aha/ pu'dkina mo mmoci monḡku'th is e mony'cesh mo 'taa? Yisa. Aha/ tora um gwo mo, hili, mmodhal mii e i is mo mmokwa/ bwa mo be. ⁵² Haali/ 'peni shwane/ mo gu'ba tal 'de/ jin mina 'kwani 'ko imudhe'd mo tani uni minu kwa/ bwa mo, kun 'koni kwara mo mini kwa/ bwa mo apo/ uni kun 'koni su/ mo dhali kun 'koni su/ mo

tani mini kwa/ bwa mo apo/ unin kwara mo be.
⁵³ Uni mini kwa/ bwa mo, ababa apo/ ya/ mo dhali ya/ apo/ com mo, dhali kum apo/ 'bwa/ mo dhali 'bwa/ apo/ kum mo dhali kumpa jin ta'da mare/ apo/ mar pitim 'bomi mo dhali a'bom mash jin ta'da mare/ apo/ mar piti mo be.

Mo jin Nyithu Mo mo

⁵⁴ A'di si'da/ ki owa waambuhany 'kwani gwo mo ki: Ki um parkina rak e mo mmocu mo 'pena bor ma lung'b mo tani um ki o gwo ki jahanne/ ki: Ari piriny pu'dki'd mo be dhali wakan a'di miiki'd mo be. ⁵⁵ Dhali ki um hilki 'tham 'peni 'ko'd gwar ma biny cam poshki'd mo tani um ki o gwo mo ki: Mo midi 'batha'ba'th mo. Dhali a'di miiki'd mo be. ⁵⁶ Um 'kwani kun tana he'k e ka he'k e kan mo. Um mishki to nyith e mony'cesh kun pikin mo dhali momis mo tani hili, atinta 'kona um ki mish nyith mo gi bun'kus shwanesan mo?

Mo jin Mina/e Thoson Gwo Nyakka Manyer /e Is ki Gway mo

⁵⁷ Dhali atinta 'kona um ki is bum ki theke'th gwo mo gom a'di jin 'boro'd mo? ⁵⁸ Me'd jin mina /e ya mo nyakka manyer /e is ki gway mo ibwambor ma mandwall gwo mo tani pali gwo mo mmothoson nyakki a'di mbway mo hili isi ciki/ ki a'di midi diki dir /e eya dwallin gwo jin ca'd mo dhali adwallin gwo jin ca'd mo midi ci /e eya mantor tonthus 'twa/a 'cesh mo dhali amantor tonthus 'twa/a 'cesh mo midi kar /e eya sijn mo be. ⁵⁹ Aha/ tora /e gwo mo ki /e mini diki pi ka pije/ ki sule/ mo ntagi /e mini ci ara maliim jin 'ko'd mo be.

13

Mo gi Rijuwa Du Is mo walla Mony'ce'd Sho'k mo

¹ 'Kwanin tiya 'kon ki mo caan mo uni kun tor_{ki} a'di gwo mo gom 'Kwani gi Pany Jaliil kun 'kosh ma Bilaatus abas buni e mo nyak_{ki} tom buni kun 'citha/ uni 'kus mo mmomiiya basa 'cesh mo. ² Dhali a'di ki thok_{ki} uni gwo mo ki: A/um kulumki gwo ibwa ki 'Kwani gi Pany Jaliil gwansan ta imanmii miinthus kun shi/ashi/ mo mmobola ris 'Kwani gi Pany Jaliila tiya e mo 'taa? haali/ uni 'koshkunu ki isa nyor kan mo? ³ Aha/ tora um gwo mo ki: Yisa. Hili isi ciki/ um mini rica du is mo ki umi 'baar mo minu 'koki 'ce'd sho'k wakan mo be. ⁴ Walla uni gwansan kun 'koni 'kume'd i'ce'dka pekwar_a mo uni gun bit_{kina} gu'ba turga/ apo/ mo e Pan Siluwaam mo dhali 'kosh uni jwa mo tani a/ um kulumki gwo ibwa mo ki uni ta imandhi_{gwo} kun shi/ashi/ mo mmobola ris unin tiya kun 'kon e Pa Urushaliim e mo 'taa? ⁵ Aha/ tora um gwo mo ki: Yisa, hili isi ciki/ um mini rica du is mo ki umi 'baar mo minu 'koki 'ce'd sho'k wakan mo be.

Gwom 'Bi'th/e gom Cwampu/ mo

⁶ Dhali a'di ki tor gwo gi gwom 'bi'th/e yan gom uni mo ki: Wathi/ jin ta'd gi cwampu/ jin sikina a'di e bwaagon_{piti} mo dhali a'di pu'dki'd mo mmonap_{maman} 'peni a'di mo tani dhali a'di diki gam jan 'de_g kamu/ mo be. ⁷ Dhali a'di ki owa manhil cwalman gwo mo ki: Hili mo mo ma. Yil 'koni kwara shwane/ jin yayika/ mo mmonap_{maman} 'pena pu/ yan mo tani dhali aha/ dinaki gam jan 'de/ mo. Jepi a'di ka 'cesh mo ma. Atinta mina a'di bu'th mony'cesh yan kan mo? ⁸ Dhali a'di ki thok_{ki} a'di gwo mo ki: Dhalki a'di di'd mo ma,

tapa, yil yansan si'da/ ntagi aha/ mina cwan̄y a'di ka 'kawur is mo dhali wol guren to/eya po/ mo. ⁹ Dhali waḱki/ a'di midi dho'th maman ki yil jin 'ko'd mo, 'boro'd be. Hili waḱki/ a'di diki dho'th maman mo tani /e mini mish a'di jep ka 'cesh mo be.

A'bom jin Ta Nwol jin Waḱkunu ka Cim ma Pesu/ mo

¹⁰ Dhali a'di diki'd mo mmotor gwo mo e gu'b gi montul isa kamu/ ka cim ma pesu/ mo. ¹¹ Dhala 'boma kamu/ diki'd jin ta'd ga rum thus jin 'batha a'di mo mmo/atḥ mom'bi'th mo ki yili 'kume'd i'ce'dka pekwarā mo. Ayim di'd ki gon̄go/ mo dhali a'di mol is piti 'de'k ki 'bore/ mo. ¹² Dhali ka Yesu parki'da yim e mo tani a'di yukki'da yim mo dhali owa yim gwo mo ki: A'boma, /e din ki 'kus mo 'peni 'ba'th pini mo be. ¹³ Dhali a'di ki dhu me'd piti apowa yim mo dhali ki jahanne/ ayim 'ka'dkina is mo dhala yim 'borki'da Arumgimis bwa i is mo be. ¹⁴ Hili tapa gi gu'b gi montul is mo a'di shwaki'da nyor ka nyor mo haala Yesu waḱki'da waḱ ka cim ma pesu/ mo be. A'di ki o 'kwani gwo mo ki: Acim 'koni pe'de/ jin minu ka mii thima tu'c mo be. Iiyu/ ka cim gwansan mo ma ki um minu waḱ mo, yisa ka cim ma pesu/ mo. ¹⁵ Yan'ko'd Tapa ki thok a'di gwo mo ki: Um 'kwani kun tana he'k e ka he'k e mo. 'Kona um ka 'dete/ 'dete/ ka cim ma pesu/ ki 'cuḱ morbip bum mo walla thulun̄y bum 'peni gu'b buni mmosus uni mmopi yi'de/ mo 'taa? ¹⁶ Dhala 'bom yansan mo jin ta 'bwa/ ma Ibrahiim mo a'di jin deḱkin ma Setaan ki yili 'kume'd i'ce'dka pekwarā mo tani a'di ka ba/ mminu mii diki 'cuḱ mo 'peni mondeḱ

yan ka cim ma pesu/ mo? ¹⁷ Me'd jin okina a'di gwo gwansan mo tani aris uni kun ta 'kup ki a'di mo tani dhukunu ki mon'the is mo dhala ris 'kwani 'baar mo 'kunykina bwa mo goma ris mii gi monyca kun miikina a'di mo be.

Gwom 'Bi'th/e gom Emen To jin Miinuwa 'Tash mo

¹⁸ Dhali wakan a'di ki o gwo mo ki: Bampa/ ma Arumgimis wana e katinta mo sa/? Dhali aha/ mina kar a'di ka par 'ban katinta mo? ¹⁹ A'di wana e ki emen to jin miinuwa 'tash jin kala wathi/ mo dhali si e monsinum piti mo. Dhali a'di caki'd mo dhali a'di warki'd ki cwa mo dhali 'dii kun pen e mis mo tani nyan̄ki gu'b buni eya bim piti mo be.

Gwom 'Bi'th/e goma Cumaṭ mo

²⁰ Dhali dok/e a'di ki o gwo mo ki: Aha/ mina kar Bampa/ ma Arumgimis ka par 'ban kata mo sa/? ²¹ A'di wana e ka cumaṭ jin kal ma 'bom mo mmo'thoḵ mo mmoce e ka dipany ka ucaṅ bwamani kwara mo ntagi a'di seki'd mo be.

Acampur jin Nyutha 'Twaman ki Nyu'th mo

²² A'di yaki'd mo e bway piti mo e bampa/ mo dhali e pa 'baar mo mmoṭor gwo mo dhali a'di ki ya mo 'kup ki Pa Urushaliim mo. ²³ Dhali wathin 'den kamu/ o a'di gwo mo ki: Tapa, mina uni gwansan kun woṭh̄kunu mo 'ko i daka/ kan mo 'taa? Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: ²⁴ Uṭhi/ mo ma mmociḱ mo eya campur jin nyuthanyu'th mo haali/'kwani ṭorkika/ um gwo mo ki: Uni tana ris mo kun mini simm mo e mmociḱ mo tani dhali uni mini mol se mo be. ²⁵ Ki eṅ kamu/ ka mancila gu'b, ki a'di midi cu mis mo dhali mutha campur mo tani um

mini tel mii 'pen mo mmodosha pije/ mo dhali nagkana campura po/ ki me'd mo mmo/o gwo mo ki: Tapa, ka'dki am gu'b mo ma. A'di midi thok um gwo mo ki: Aha/ mola mo jin iiyina um 'peni cine/ mo be. ²⁶ Dhali yan'ko'd um mini tel mii 'pen mo mmo/o gwo mo ki: Aman shwana to mo dhali pi to mo e buŋ'kus pini mo dhali /e tori aman gwo mo e bway bam mo. ²⁷ Hili a'di midi o gwo mo ki: Aha/ tora um gwo mo ki: Aha/ dinaki mish mo mo jin iiyina um 'peni cine/ mo be. Iiku/ um mo 'peni aha/ mo aris umi 'baar mo kun miiki mii kun 'coka'cok mo. ²⁸ Dhali yan'ko'd um mini ko mo dhali 'pe'd shem bum mo ki um mini para Ibrahiim e mo dhala Is/hak mo dhala Yakuub mo dhali aris imançi gwo ma Arungimis kadhamo/ mo e Bampa/ ma Arungimis mo dhali um ki is bum minu ta'k ka pije/ mo be. ²⁹ Dhali 'kwani mini pu'du/ mo 'peni mom'pesho'k mo dhali 'pena bor ma luŋgu'b mo dhali 'peni moŋ'ko'd gwar ma bim poros mo dhali 'peni moŋ'ko'd gwar ma biny cam mo dhali uni mini 'ko mo atharabeesa gi Bampa/ ma Arungimis mo be. ³⁰ Dhali hili mo mo ma, unin tiya kun 'koni 'ko'd mo tani minu dhu itwa/a/ mo dhali unin tiya kun 'koni twa/a/ mo tani minu dhu i'ko'd mo be.

Yesus Gwoki'd Apo/ Pa Urushaliim mo

³¹ Dhali e mo caan gana/ mo tani 'Kwanim Parisiyiina tiya pu'dkin mo dhali o a'di gwo mo ki: Yayi mo 'peni mahan mo haala Hirodus ŋap/ e mmo'kosh jwa mo be.

³² Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Iiku/ um mo ma dhali tora maŋ caan gwo mo ki: Hili mo

mo ma. Aha/ urkina ruma 'cesh ka pije/ mo dhali mii mowaç shwane/ mo dhali ka'thamo/ si'da/ mo, dhali ka cim kwara mo tani aha/ mina 'baar bway pem mmothim a'di mo be. ³³ Bahili aha/ mina mii ya e bway pem shwane/ mo dhali ka'thamo/ dhali ka tee jin midi bathi 'ko'd mo haali/ a'di dinuki mish mii mo ka mançi gwo ma Arungimis kadhamo/ mo minu 'koki 'taki 'ce'd sho'kka pije/ mo 'peni Pa Urushaliim mo be. ³⁴ Ayy Urushaliim, Urushaliim, um kun 'koshki imançi gwo ma Arungimis kadhamo/ jwa mo dhali 'kosh uni gwansan ki wosh mo uni gun hashkunu mo e um mo. Me'd wana risa jin oka/ bwayi mmotul uçim bum is mo mmontal 'de/ mo me'd kumana ñwa jin wupi ushan piti ka bi mo dhali um ushkin mo be. ³⁵ Hili mo mo ma. Gu'b bum dhalkunu um 'pen ki ma'du/ mo be. Dhali aha/ tora um gwo mo ki um mini 'koki par aha/ e mo ntagi um mini o gwo mo ki: Mom'bor mii ki a'di jin pu'dki'd ki gway gi Tapa mo be.

14

Yesus Waçki Wathi/ jin 'Kosha 'Batha Wasa/ I/ is mo

¹ Dhali ka cim ma pesun 'deñ kamu/ mo tani ki a'di yaki'd mo mmoshwa to mo e gu'b gi tapan kamu/ mo 'peni 'Kwani Parisiyiin mo tani uni timki a'di mo be. ² Dhali hili mo mo ma, wathin kamu/ doshki'da bor a'di mo a'di jin ta'd gi 'batha wasa/ e is piti mo. ³ Dhala Yesus ki o imanmisha jo'd gwoñkan gwo mo dhali 'Kwani Parisiyiin gwo mo ki: A'di ta mii gi gwoñkan mo 'taa? mmowaça waç ka cim ma pesu/ mo? walla minu dhalku/

mo? ⁴ Hili uni 'kon ki shwam mo. Yan'ko'd a'di ki sus a'di mo dhali waç a'di mo dhali mmodhal a'di mmoya mo be. ⁵ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Wathi/ jana 'peni bwam um ta'd gi thuluny mo walla morbip kun ta'kkin mo e bwany jis mo, mina a'di diki ya ki jahanne/ mo mmodir uni ka piye/ mo ka cim ma pesu/ mo 'taa? ⁶ Dhali uni mol thok gwo yansan mo be.

Gwo gom Yilkina/ dhali Com Gu'b mo

⁷ Dhali a'di ki tor uni gwo mo ki gwom 'bi'th/e mo gom uni gwansan kun yuk kunu mo ki a'di nyithki uni mo mmokwanykina uni mon'kom 'borga/ mo mmo/o gwo mo ki: ⁸ Ki /e yuk kunu mo, ma e momiimash ka tul 'kup mo tani dhalku/ ki ca'ba 'cesh e mom'borga/ mo, hili isi ciki/ wathi/ jin ekki'd ki /e mo yukkina a'di mo be, ⁹ dhali a'di jin yukki /e mo gara/ midi pu'du/ mo dhali o /e gwo mo ki: Ciyi mo yansan ki wathi/ yansan mo ma dhali yan'ko'd /e mini tel mii 'pen mo mmo'the is mo mmobu'th mo jin gwa'dagwa'd mo be. ¹⁰ Hili ki/e yuk kunu mo tani yaku/ mo dhali ca'b e mo jin gwa'dagwa'd wakan mo, ki a'dim bum jin ciki'da yuk mo midi pu'du/ mo tani dhali a'di midi o /e gwo mo ki: Amugum pema, shoru/ mo ma, mmoça'bi mompoço'd yaase mo. Yan'ko'd /e minu tak mo e buj'kus uni 'baar mo kun 'kona tharabeesa nyaqi /e mo be. ¹¹ Haali/ aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ kun dhu is buni ki ca mo tani minu dhu ki gwa'd mo, dhali a'di jin kar is piti ki gwa'd mo tani a'di minu kar ki ca mo be.

¹² Dhali a'di si'da/ o gwo mo e wathi/ jin yukki a'di mo ki: Ki /e ki ciya yuk jin yuku mo gom tonte/

mo walla dhan tontē/ jin shwanu mo tani dhalku/ ki yuk imugum pini mo walla ikam pini mo walla ibas pini mo walla imannyak 'kom pini kun ta pa ki pa mo hili isi ciki/ uni si'da/ mini yuk /e mo mmodok mii mo dhali /e minu rak mii yani bway mo be. ¹³ Hili wakki/ /e mini ciya yuk jin yuku mo tani yuki 'kwani kun hatha'ko'd mo ma, dhali uni gun kutha is gunkuru/ mo dhali uni kun ta njwol mo dhali uni gun tana ja'da/ mo be ¹⁴ dhali /e minu 'bor mii mo haali/ uni mini mol /e to raki bway mo be. Hili /e minu rak to ibway mo ki mompinu ki uni kun ta kuj kar/e mo be.

Gwom 'Bi'th/e gom Dhan Tontē/ jin Shwanu mo

¹⁵ Ki jan tal 'den kamu/ 'peni uni gwansan kun 'kokina tharabeesa nyakki a'di mo cikki gwo yansan mo tani a'di o a'di gwo mo ki: Mom'bor mii gom a'di jin midi shwa tontē/ e Bampa/ ma Arumgimis mo be. ¹⁶ Hili a'di ki o a'di gwo mo ki: Wathi/ ki en kamu/ ciki'da yuk mo gom dhan tontē/ jin shwanu mo tani a'di yukki 'kwani ka ris mo be. ¹⁷ Dhali ka tee pu'dki'd mo gom tontē/ mo tani a'di hashki cinkinam piti mo mmo/o uni gwansan gwo mo uni kun yukunu mo ki: Iiyu/ mo ma, haali/ aris to 'baar mo thosonkunu mo be. ¹⁸ Hili uni 'baar mo telki mii 'pen mo mmoci gwo 'ko'd mo be. Wathi/ jin twa/a/ a'di oki a'di gwo mo ki: Aha/ daka yola bunto mo dhali aha/ mina mii ya mo mmopar a'di e mo. Aha/ dotkina /e mo ki aha/ minu dhalku/ mo be. ¹⁹ Dhali jan kamu/ o gwo mo ki: Aha/ yolkina morbipi 'kume'd mo kun repu/ 'ba/ ki dhan'ka'b to ka susu/ susu/ mo dhali aha/ mina mii ya mo mmopal uni mo. Aha/

dotkina /e mo ki aha/ minu dhalku/ mo be. ²⁰ Dhali jan kamu/ o a'di gwo mo ki: Aha/ daḡa mashkina a'bom mo dhali gom gwo gi wakan mo tani aha/ mina molku/ yaku/ mo be. ²¹ Wakan c̄iṅkina/ a'di pu'dki'd mo dhali tor gwo yansan ki tapam piti mo dhali com gu'b a'di shwa'da nyor kagahara mo dhali o c̄iṅkinam piti gwo mo ki: Yaku/ ka pije/ ki jahanne/ mo ma, e bwaya beega/ mo dhali bway tura nyu'thga/ mo gi 'penkuman bampa/ mo dhali susi uni gun hatha'ko'd mo dhali uni gun kutha is gunkuru/ mo dhali uni gun tana ja'da/ mo dhali uni kun ta ṅwol mo. ²² Dhali yan'ko'd c̄iṅkina/ ki o gwo mo ki: Tapa, gwo gi kankina /e aḡan mo tani miikunu mo be dhali embul di'd naskina/ mo. ²³ Dhali tapa ki o c̄iṅkina/ gwo mo ki: Yayi e bway tur ka pije/ mo kun 'kon is'ko'd mo dhali e bwaagon mo dhali malasi 'kwani ki gwo mo mmo/ iiyu/ mo, ki gu'b pem minu 'tu'd mo be. ²⁴ Haali/ aha/ tora um gwo mo ki jan tal 'den kamu/ 'peni 'kwani gwansan kun yukunu mo tani uni mini 'koki nyok tonṅem pem mo be.

Mii jin Minu Mii Deṅ E Mmota Amanciḡa Yesus Gwo mo

²⁵ Dhali adhana waambuhany 'kwani nyaḡki ii ki a'di mo dhali a'di ki tuka bor mo dhali o uni gwo mo ki: ²⁶ Waḡki/ wathiṅ kamu/ midi yayu/ i aha/ mo dhali diki shi/ ababam pitiṅ gana/ i e mo dhali kum mo dhali ash mo dhali uci mo dhali ikam mo dhali i'bwaham mo, nye, dhali mondiki/em pitiṅ gana/ si'da/ mo tani a'di mol ta amanciḡ gwom pem mo be. ²⁷ A'diyin jin diki kaḡ cwany'ciṅhan dhul pitiṅ gana/ mo dhali baṅh aha/ isho'k mo tani a'di mol ta amanciḡ gwom pem mo be.

²⁸ Haali/ wathi/ jana 'peni bwam um jin ona bwa ki nyan gu'ba turga/ mo mina a'di diki di ntwa/a/ mo mmoden to e jin midi mii 'baar a'di mo 'taa? wakki/ a'di ta'd gi to jin 'kosh jwa mo mmothim a'di mo. ²⁹ Hili isi ciki/ wakki/ a'di midi kar mo jin ka'bu mo tani dhali a'di mol a'di thim mo tani aris uni 'baar mo kun mishi a'di mo tani mini tel mii 'pen mo mmomii a'di ka mak mo be ³⁰ mmo/o gwo mo ki: Wathi/ yan ti telki mii 'pen mo mmonyang gu'b mo tani dhali mol a'di 'ka 'kup mo be. ³¹ Walla malik si'da/ jin yaki'd mo mmogam 'kup ka malika kamu/ mo mmo/as mo tani mina a'di diki di itwa/a/ mo mmo'cunycur mii mo wakki/ a'di mish ta ga askar ka alaapi 'kume'd mo mmogam a'di 'kup mo a'di jin yayi'd mo apo/ a'di nyakka askar alipi iss 'kwanimpa 'de/ mo 'taa? ³² Dhali wakki/ a'di diki wakan mo tani ka malika kamu/ dina sho'k mmosi'du/ mbway mo tani a'di ki hash amanya mo dhali dot gwo mo gom monku'th is mo be. ³³ Gom gwo gi wakan mo tani a'diyin 'peni um mo jin diki dhal tom piti 'peni 'baar mo jin tana a'di mo tani a'di mol ta amancik gwom pem mo be.

A'dongoro/ jin Thapathap mo

³⁴ A'dongoro/ a'di 'bora'bor mo hili wakki/ a'di ki this mom'bala'th piti e mo tani a'di midi mish mom'bala'th piti ta kata ka nyan'ko'd mo? ³⁵ A'di diki ha me'd mo goma 'cesh mo walla goma duhal guren to/e mo. 'Kwani mini bit a'di ka pije/ mo. A'di jin ta gi bwany'ce mo mmocik gwo mo tani dhalki a'di cik gwo mo ma.

15

Gwom 'Bi'th/e gom Ka'bal jin Thisi E mo

¹ Dhali imantera thulpa/ dhali imanmii miinthus mo uni 'kokin mo mmo'dish a'di is mo mmocik a'di gwo mo be. ² Dhali 'Kwani Parisiyiin dhali iman'kwar to mo uni miina gumgum mo mmo/o gwo mo ki: Wathi/ yansan a'di buthi imanmii miinthus mo dhali nyak to shwa ki uni mo be.

³ Wakan a'di ki tor uni gwo gom gwom 'bi'th/ e yansan mo be ki: ⁴ Ki wathi/ jana ibwam um ta'd gi ka'bal issi mudhe'd mo, wakki/ jan 'de/ this e mo 'peni uni mo tani a'di midi diki dhal uni ka iss 'kwanimpa imudhe'd mmo/ath 'de/ mo e bwaasho mo dhali ya mo mmonap a'di jin thiski e mo ntagi a'di ki gam a'di mo 'taa? ⁵ Dhali ki a'di gamki a'di mo tani a'di ki kar a'di mo e 'kupa bim piti mo dhali 'kuny bwa mo be. ⁶ Dhali ki a'di pu'dki bway pa mo tani a'di ki yuk imugum piti mo dhali imannyak 'kom piti mmontal 'de/ mo mmo/o uni gwo mo ki: 'Kunyi bwa mo ma, nyakki aha/ mo, haali/ aha/ gamkina ka'bal pem jin thiski e mo be. ⁷ Dhali wakan, aha/ tora um gwo mo ki mom'bor bwa midi caaca mo ki nyanye/ mo e momis mo apo/ jan 'de/ jin ta'da amanmii miinthus jin ri'cki'da du is mo mmobol uni gun ta iss 'kwanimpa imudhe'd athka 'de/ e mo kun tana kar/e mo uni gun mini mii 'koki ta gi mo gi rica du is mo be.

Gwom 'Bi'th/e gom Emena Guurush jin Thisi E mo

⁸ Walla a'bom jana ta gi emena guurush 'dolkon kushi kume'd mo, * wakka yim this jan 'deŋ kamu/ e mo tani mina a'di diki kanya lamba/ mo dhali dhi'th gu'b mo dhali ŋap a'di ki burbur mo ntaga yim ki gam a'di mo 'taa? ⁹ Dhali ka yim gamki a'di mo tani ayim ki yuk iyim piti mo dhali imannyak 'kom piti mo mmontal 'de/ mo mmo/o gwo mo ki: 'Kunyi bwa mo ma, nyakki aha/ mo, haali/ aha/ gamkina emena guurush pem jin thiskika/ e mo be. ¹⁰ Dhali wakan si'da/ aha/ tora um gwo mo ki moŋ'kuny bwa midi di mo ibwambori iman'doyu gwo ma Arungimis mo apo/ amanmii miinthus 'de/ jin ri'cki'da du is mo be.

Gwom 'Bi'th/e gom Ya/ gi Wathi/ jin Thisi E mo

¹¹ Dhali a'di ki o gwo mo ki: Wathi/ di'd jin ta gi iya/i su/ mo be. ¹² Dhali a'di jin gwa'da'd ki uni mo, o com gwo mo ki: Ababa, ci aha/ to jin minu pwak bwa mo gom aha/ mo. Dhali a'di ki pwakki uni to bwa mo be. ¹³ Dhali ka cim 'koki ta aris ŋ'ko'd mo tani a'di ya/ jin gwa'da'd mo tulki'da ris to isi 'baar mo dhali a'di ki bu'th moyam piti mo e bampa/ jin si'dasi'd mo, dhali e mun mo tani a'di ki la mii tom piti ka burbur mo dhali a'di diki butha shure/ mo. ¹⁴ Dhali ki a'di 'baarki tom piti 'baar mo tani adhan te/ cuki mis mo e bampa/ caan mo dhali a'di telki mii 'pen mo mmohar to mo be. ¹⁵ Wakan a'di yaki'd mo mmogam is piti gi wathin 'de/ gi 'penkuman bampa/ caan mo. A'di ki hash a'di mo e bwam buntom piti mo mmoçi kuthar to mmoshwa mo. ¹⁶ Dhali a'di imina bwa

* **15:8** Emena guurush 'dolkon kush 'de/ jin wana e ki nasa guurush mo.

'bor mmoshwa kwarma'c maman cwa mo kun cinu kuthar mo mmoshwa mo be. Dhali jan 'deŋ kamu/ yisa di'da jin ci a'di to mo. ¹⁷ Hili ki a'di kulumki gwo ibwa mo ki is piti mo tani a'di o gwo mo ki: Hili ciŋkina/ ma baba wana risa kun cikina a'di aguurush mo dhali kun ta gi tonte/ kun 'koshi jwa mo dhali kun uri 'kup mo, hili aha/ 'ce'dkunu sho'k ki te/ mmahan mo be. ¹⁸ Aha/ mina cu mis mo dhali ya ababam pem mo dhali aha/ mina o a'di gwo mo ki: Ababa, aha/ miikina miinthus apo/ momis mo dhali ibwambori /e mo be. ¹⁹ Aha/ mina mish ta ji gi ha me'd mo dok/e yisa ki aha/ minu yuk ki ya/m pini mo. Kari aha/ ki ciŋkina/ jin midi mii to ka guurush mo ma. ²⁰ Dhali a'di cuki mis mo dhali pu'd mo eya ababam piti mo. Dhali hili ki a'di si'dasi'd mo mbway naskina/ mo tani ababam piti mishki a'di mo dhali a'di ki hil a'di ka 'thime/ mo dhali a'di ki gus mo dhali ko^hh a'di me'd mo dhali pi a'di 'twa/ mo be. ²¹ Dhali ya/ ki o a'di gwo mo ki: Ababa, aha/ miikina miinthus apo/ momis mo dhali ibwambori /e mo. Aha/ dinaki ta ji gi ha me'd mo jin minu yuk ki ya/m pini mo be. ²² Hili com ki o ciŋkinam piti gwo mo ki: Guyu/ burrinye/ jin 'boro'd ki jahanne/ mo ma dhali hi'th a'di mo, dhali hi'th a'di ki tome'd mo dhala ppa/ e sho'k piti mo. ²³ Dhali guyu/ ara morbip mo jin 'thika'thik mo dhali 'kosh a'di mo dhali dhalki ana 'kana a'di mo dhali 'bor bwa mo. ²⁴ Haali/ ya/m pem yansan a'di wuki'd mo dhali a'di piki'd mo shwane/ dok/e. A'di thiski e mo tani, dhali a'di gamkunu mo. Dhali uni telki mii 'pen mo mmo'bor bwa mo be.

²⁵ Dhali ya/ jin ta'da bwa nyara/ mo tani a'di di'd e bwam bunto mo. Dhali ki a'di pu'dki'd mo dhali

'dish gu'b is mo tani a'di cikki gway jin yuku mo dhali sa jin sana 'kwani mo be. ²⁶ Dhali a'di ki yuk cinjinaŋ kamu/ 'de/ mo dhali a'di ki dot a'di gwo gom 'pemen mii yansan mo. ²⁷ Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Akam pini pu'dki'd mo dhali ababam pini a'di 'koshki a'di ara morbipa 'thikga/ mo haali/ a'di bu'thki a'di ka nyan'ko'd ki 'dantar mo dhali ki 'bore/ mo. ²⁸ Hili a'di shwaki'da nyor mo dhali ush bway bwan gu'b ya mo be. Ababam piti yaki'd/ ka pije/ mo dhali malas a'di mo. ²⁹ Hili a'di thokki com gwo mo ki: Hili mo mo ma, ka ris yili 'baar mo tani aha/ miikina /e to mo dhali aha/ dinaki ush gwonkan pini e mo. Hili /e diki ci aha/ ari mi mo ki aha/ mina 'taki 'bor bwa mo nyaŋki imugum pem mo. ³⁰ Hili ki ya/m pini yansan pu'dki'd mo tani a'di jin loski tom pini ki miinthus jin ta miinyal mo dhali /e ki 'koshki a'di amor bipa 'thikga/ mo. ³¹ Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Ya/ uma, /e nyaŋ di ki aha/ isa yempa/ mo dhali aris to gwansani 'baar mo kun ta kum pem mo tani uni ta kum pini mo be. ³² A'di ha me'd ki han gana/ mo mmo'bor bwa mo dhali mmo'kuny bwa mo goma kam pini yansan jin wuki'd mo dhali a'di di'd ki e mo, a'di jin thiskunu e mo dhali a'di gamkunu mo be.

16

Gwom 'Bi'th/e gi Wathi/jin Thisi To Dhu mo

¹ A'di si'da/ ki o imanciŋ a'di gwo gwo mo ki: Wathiŋ kamu/ diki'd jin ta pa ki pa mo, a'di jin ta'd ka mandhu to mo dhali gwo gi yeru a'di is ki gway pu'dki'di a'di mo ki wathi/ yansan miiki tom piti

jin tana a'di ka burbur mo be. ² Dhali a'di ki yuk a'di mo dhali o a'di gwo mo ki: Gwon tinta cik̄kika/ mo gom /e mo? Ciyaa/ montonden pini jin dhuna /e to e mo haali/ /e mini mish ta amandhu to mo dok/e yisa. ³ Dhali amandhu to a'di o gwo mo e is piti ki: Aha/ mina mii katinta mo sa/? haali/ tapam pem a'di bu'thki mo jin dhuka/ to mo 'peni aha/ mo. Aha/ tana wathi/ jin 'bitha'bi'th jin 'kosh jwa mo mmoçwany jis yisa dhali aha/ 'thena is mo mmo'tho to mo. ⁴ Aha/ misha to jin miga/ mii mo ki 'kwani mini mish aha/ bu'th mo e gu'b buni mo ki aha/ minu kar 'pen ka pije/ mo 'peni mo jin dhunu to mo. ⁵ Wakan a'di ki yuk 'kwani kun 'kon ma mure/ gi tapam piti m'ba/ ka 'deṭe/ 'deṭe/ mo dhali a'di ki o jin t̄wa/a/ gwo mo ki: /e din ma mure/ gi tapam pem i'ba/ ekata mo? ⁶ A'di ki thok a'di gwo mo ki: Ayin jin baru ki iss* 'kwanimpa imudhe'd mo. Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Budhi awarka/ jin 'kwara /e to mo dhali ç'a'bi a'cesh ki jahanne/ mo dhali 'kwari ki iss† 'kwanimpa su/ i'ce'dka 'kume'd mo. ⁷ Dhali yan'ko'd a'di ki o jan kamu/ gwo mo ki: Dhali ekata si'da/ ndin ma mure/ /e m'ba/ mo? Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Pos bunyan jin baru ki iss 'kwanimpa mmudhe'd mo. Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Budhi awarkam pini jin 'kwara /e to mo dhali 'kwari ki iss‡ 'kwanimpa idonon mo. ⁸ Dhali tapa ki maña mandhu to jin diki ta akar/e mo goma gany piti mo, haali/ iya/ gi 'kwaniny'cesh gwansan mo tani uni yukayuk mo eya nyakum yil bunin gana/ mo mmobol iya/ gi monkush e mo be. ⁹ Dhali aha/ tora um gwo mo ki,

* 16:6 miiya † 16:6 kamsiin ‡ 16:7 tamaniin

miiya mugu gom is bum mo ki to jin ta pa ki pa mo kun 'koki ta kuṅ kar/e mo, wakan ki a'di midi ush me'd mo tani uni mini 'taki bu'th um mo e mo gi moṅ'koki/e ki sule/ ya ye 'ba/ mo.

¹⁰ A'di jin ta isiṅ gana/ mo gom ari toṅ gwa'dga/ mo tani a'di ta isiṅ gana/ mo si'da/ gom to jin ca'd mo. Dhali a'di jin thisi to kun gwa'dan mii mo tani ta a'di jin thisi to kun can mii si'da/ mo be.

¹¹ Waḱki/ um 'koki ta isiṅ gana/ mo gom to jin ta pa ki pa mo kun 'koki ta kuṅ kar/e mo tani aja a'di jin midi ci um to jin ta pa ki paṅ gana/ mo mmodhu mo? ¹² Dhali waḱki/ um 'koki ta ku isiṅ gana/ mo gom to ma ciṅ kamu/ mo tani aja a'di jin midi ci um a'di jin midi ta jim bum gana/ mo? ¹³ Ciṅkinaṅ kamu/ yisa di'da jin midi mish to mii gom tapa isu/ mo. Hili a'di midi mii shi/ jan tal 'deṅ kamu/ i e mo dhali en jamu/ mo walla a'di midi bu'th jan 'de/ ka bor mo dhali waḱ jaṅ kamu/ mo. Um moli mii Arumgimis to mo dhali mii to gi ta pa ki pa mo.

¹⁴ Dhali 'Kwani Parisiyiin uni gun ta iman/ena guurush mo ki uni cikkina ris to gwansani 'baar mo tani dhali uni 'theḱki a'di shushi mis mo be.

¹⁵ Hili a'di o uni gwo mo ki: Um ta uni gun dhu is bum ka kar/e mo mbwambori 'kwani mo. Hili Arumgimis mishki'da dum bum mo. Haali/ a'di jin ekki'd e bwaman 'kwani mo tani a'di ta tonthus ki thus mo e jis/e ma Arumgimis mo be.

Gwoṅkan jin Cinu mo dhali Bampa/ ma Arumgimis mo

¹⁶ Gwoṅkan jin cinu mo dhali imanci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo uni 'kokin mo ntaga Yohaana mo. 'Peni mo yan mo tani gwom 'boro'd

gi Bampa/ ma Arumgimis a'di cikunu mo dhali aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ cickini a'di ki mombujur mo be. ¹⁷ A'di 'disha mii mo gom momis mo dhali mony'cesh mmopi mo mmobol ari businya/ gi gwonkan jin cinu mo ki a'di minu kar ki mompuu mo be.

Gwo jin Tor ma Yesus Apo/ Mo jin Dhaluwa Dhal 'Pen mo

¹⁸ Aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ kun dhal up buni 'pen mo dhali mash kun tiya mo tani uni miiki miinycal mo be, dhali a'di jin mashki'da 'bom jin dhalu 'pen mo 'pena kathim piti mo tani a'di miiki miinycal mo be.

Wathi/ jin Ta Pa ki Pa dhala Li/aasar mo

¹⁹ Wathin kamu/ diki'd jin ta pa ki pa mo, a'di jin hi'thki burrinye/ jin ta'da buhe/ ka buhe/ mo dhali burrinye/ jin na'bulana'bul mo dhali jin shwa to ki shwam pan gana/ isa yempa/ mo. ²⁰ Dhali e 'twankala gon piti mo tani wathi/ jin hatha'ko'd 'thikunu mo, a'di jin yuku gway ka Li/aasar mo a'di jin tasha jama/ isi 'baar mo. ²¹ Dhali a'di dina gwo mbwa mo ki a'di minu thip mo ki to kun bitkin 'pena tharabeesa gi wathi/ jin ta pa ki pa mo. Hila 'ka pu'dkin mo dhali 'te'd jamam piti mo be. ²² Wathi/ ha'th'ko'd yan a'di wuki'd mo dhali a'di kalkina iman'doyu gwo mo eya bor ma Ibrahiim mo. Dhali wathi/ jin ta pa ki pa si'da/ tani a'di wuki'd mo dhali kankunu mo be. ²³ Dhali eya Haawiya mo tani a'di 'koshkunu is ka nyor mo dhali a'di 'de'kki em piti ki mis mo dhali a'di ki para Ibrahiim e mo 'pena dhana/ mo dhala Li/aasar eya bor piti mo be. ²⁴ Dhali a'di ki yuka

yuk mo ki: Ababa Ibrahiima, miiyi mii apo/ aha/ mo ma dhali hasha Li/aasar mo mmothul aliman me'd piti e yi'de/ mo dhali mmo'thupa le'd pem mo haali/ aha/ 'pe'dkina she/ mo eya le'dan o'd yansan mo be. ²⁵ Hila Ibrahiim thok a'di gwo mo ki: Ya/uma, kayi gwo e mo ma. Ki /e din ki e mo tani, /e buthi tom 'boron pini mo dhala Li/aasar a'di buthi to kun shiyin wakan mo. Dhali hili, shwane/ a'di malaskunu imahan mo dhali /e din e mo jin 'pe'du she/ mo be. ²⁶ Dhali eya ris mii yan ka makampo/ mo tani dhan jisa caaga/ di'di bwaman am mo dhali um mo jin thosonkunu mo, ki uni gwansan kun mini 'taki 'cih 'peni mahan e /e mo mini mol mii mo, dhali jan 'den kamu/ midi mol 'cih 'peni mun ntagi am mo be. ²⁷ Dhali a'di ki o gwo mo ki: Wakki/ wakan mo tani aha/ dotkina /e mo ababa, mmohash a'di mo e gu'b ma babam pem mo be ²⁸ haali/ aha/ tana gi ikam pemi mudhe'd mo, wakan ki a'di midi rum uni ki gwo mo, hili isi ciki/ ki uni si'da/ mini 'koki iiyu/ mo e mo/isa nyor yansan mo be. ²⁹ Hili a/ibrahiiim thok a'di gwo mo ki: Uni tan ga Musa mo dhali imanci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo. Dhalki uni cik uni gwo mo ma. ³⁰ Dhali a'di ki thok gwo mo ki: Yisa, ababa Ibrahiim. Hili wakki/ jan 'den kamu/ midi ya i uni 'peni mowu mo tani uni mini rica du is mo be. ³¹ A'di ki o a'di gwo mo ki: Wakki/ uni 'koki ha gwo ma Musa e mo dhali gwo gi imanci gwo ma Arumgimis kadhamo/ e mo tani wakan si'da/ uni mini 'koki ci bwam buni ka gam 'kup mo wakki/ jan 'den kamu/ midi 'taki cu mis 'peni mowu mo be.

17

Mompal gi Miinthus mo

¹ Dhali a'di ki o imancik a'di gwo gwo mo ki: Mompalu gom miinthus ka jin gana/ mini pu'du/ mo. Hili wayyi e a'di jin mina uni ipu'du/ mo be.

² A'di midi 'bor ki 'bor gana/ mo wakka yo minu 'taki dek a'di m'bam piti mo dhali a'di minu bit mo e kumma/ yi'de/ mo jin mina a'di 'taki diki rak jan 'de/ 'peni uni gwansan is mo kun gwa'dan mo mmomii miinthus mo. ³ Yipi 'kup 'kup ki is bum ki 'bore/ mo ma. Wakka kam pini mii miinthus mo tani kucuri a'di ki gwo mo ma, dhali wakki/ a'di ri'cki'da du is mo tani dhalki a'di miinthus piti 'pen mo. ⁴ Dhali wakki/ a'di mii miinthus apo/ /e me'di pesu/ ka tee mo tani dhali a'di ki tu'k mo me'di pesu/ dhali o /e gwo mo ki: aha/ ri'ckina adu is mo tani /e mini mii dhal a'di miinthus piti 'pen mo be.

Mari Aman Mongam Gwom Bam Is mo ma

⁵ Dhali uni gun dhunu ki she/ mo ki o Tapa gwo mo ki: Mari aman mongam gwo is bam is mo ma.

⁶ Dhali Tapa ki o gwo mo ki: Wakki/ um ta gi mongam gwo is mo me'd emen to jin miinuwa 'tash mo tani um mini mish o cwa yansan jin wana e ka 'kum'dii gwo mo ki: Dhalki a'di yu'du/ mo dhali dhalki a'di cudhu/ mo e yi'den kumma/ mo dhali a'di midi ha um gwo e mo be.

Atu'c jin Miina Cijnkina/ mo

⁷ Mina tal 'den kamu/ 'peni um, a'di jin ta gi cijnkina/ jin goro'da 'cesh walla jin ur ka'bal mo mmo/o a'di gwo mo ki a'di pu'dki'd mo 'peni bwam bunto mo ki: Yayu/ ki jahanne/ mo dhali ca'ba

'cesha tharabeesa mowa? ⁸ Walla mina a'di diki dhal gwo e i is mo mmo/o gwo mo ki: Thosonaa/ tonte/ mo ma dhali deki is pini ki burrinye/ mo dhali mii aha/ to mo ma, ntagi aha/ mina shwa to mo dhali pi to mo dhali yan'ko'd /e mini shwa to mo dhali pi to mo? ⁹ A'di 'bori cinjinam piti bwa i is mo 'taa? haali/ a'di miiki to jin kankina a'di a'di gwo mo mmomii mo 'taa? ¹⁰ Wakan um si'da/ ki um miiki to gwansani 'baar mo kun kankunu um mo tani oyi gwo mo ki: Am tana cinjina/ kun 'koki ha me'd mo. Aman miikina jasi a'din 'deŋ gana/ mo jin ta'da tu'c bam mo be.

Yesus Dhelelki 'Kwani kun 'Kosha Monthusi 'Kume'd Is mo

¹¹ E bway gi Pa Urushaliim mo tani a'di yaki'd e bway bampa/ gi bwaman gi Pan Saamira mo dhali Pany Jaliil mo be. ¹² Dhali ki a'di cikki bampa/ mo tani a'di gamkina 'kwani kun 'kosha monthus 'kup mo uni kun 'koni 'kume'd mo, uni kun doshkin isa dhana/ mo. ¹³ Dhali uni ki 'de'k 'twam buni ki mis mo dhali o gwo mo ki: Yesus jin ta Tapa, miyi mii apo/ aman mo ma. ¹⁴ Dhali ki a'di mishki uni mo tani a'di ki o uni gwo mo ki: Iiku/ mo ma, dhali tor is bum eya tente/ e igasiis mo. Dhali ki uni iikin mo tani uni dhelelkina is mo be. ¹⁵ Dhali yan'ko'd jan tal 'deŋ kamu/ 'peni uni mo tani ki a'di parki is piti e ki a'di waçu/ mo tani dokki'd ka nyan'ko'd mo mmomaŋa Arumgimis mo ki dhan 'twa/ jin caaca mo be. ¹⁶ Dhali a'di ki biŋ bwam/em piti a'cesh mo e sho'k ma Yesus mo mmoci a'di mom'bor bwa i is mo be. Hili a'di ta wathi/ gi Pan Saamira mo be. ¹⁷ Yan'ko'd Yesus ki o a'di gwo mo ki: 'Kona uni ki 'ko 'kume'd uni kun dhelelkin mo 'taa? Mane

uni gun 'koni pedoŋon mane? ¹⁸ Jin tal 'denj kamu/ bunya/? diki gam mo mmodoku/ mo mmomaŋa Arumgimis mo hili isi ciki/ a'di jin diki ta Wathi/ Yahuuda/ mo be. ¹⁹ Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Cuyi mis mo ma dhali yayi e bway pini mo. Mongam gwo is pini a'di wothki /e mo be.

Mo gi Mina Bampa/ gi Momisi Pu'du/ mo

²⁰ Dhali a'di dotkunu gwo mo ki 'Kwani Parisiyiin mo ki Bampa/ ma Arumgimis midi pu'du/ kakasja mo sa/? Dhali a'di ki thok uni gwo mo ki: Bampa/ ma Arumgimis midi diki yayu/ ki jamas mii jin minu tim ki ye'th ye'th mo. ²¹ Walla uni mini 'koki o gwo mo ki: Hili mo mo ma, A'di a'dan be, walla, Imattaan mo, haali/ hili mo mo ma, Bampa/ ma Arumgimis a'di di'di bwam um mo be.

²² Dhali a'di ki o imancik a'di gwo gwo mo ki: Atee mini pu'du/ mo ki um mina bwa o mo mmopara tenten kamu/ e jin ta ji gi Ya/ gi 'Kwani mo dhali um mini 'koki par a'di e mo be. ²³ Dhali uni mini o um gwo mo ki: Hili mo mo ma, mmattaan mo, walla, Hili mo mo ma, mmahan mo tani, dhalku/ ki ii mo ma. Dhalku/ ki bath uni isho'k mo. ²⁴ Haali/ me'da wara sho'k jin dhithi mo ka war mo dhali mmokush mo 'peni momis mo 'peni 'ko'd gwar gi 'bana kamu/ mo tani wakan mina Ya/ gi 'Kwani di eya teem piti mo be. ²⁵ Hili ntwa/a/ a'di mina isi 'kosh ka nyor mo gom to ka ris mo dhali a'di minu wak mo ki 'kwani ma nyakum yil gwansan mo be. ²⁶ Me'da tee ma Nuuh mo tani wakan a'di midi ta atee gi Ya/ gi 'Kwani mo be. ²⁷ Uni shwaki to mo dhali uni piki to mo dhali uni mashkin mo dhali uni 'kokin mo mmociya ci

mmomash mo ntaga tee jin cickin ma Nuuh mo e bwaa kur mo dhali agannu/ yi'de/ pu'dki'd mo dhali 'ce'd uni 'baar mo sho'k mo be. ²⁸ Wakan si'da/ a'di mina e waka tee ma Luuth mo – uni shwaki to mo dhali uni piki to mo dhali uni yolki to mo dhali uni yolkin mo dhali uni siki to mo dhali uni nyan'ki to mo ²⁹ hili ka tee jin yakin ma Luuth ka pije/ mo 'peni Pan Saduum mo tani o'd dhali to jin si'du/ mo he'thki'd ka sho'k mo 'peni momis mo dhali 'ce'd uni 'baar mo sho'k mo be. ³⁰ Wakan si'da/ a'di midi ta atee gi Ya/ gi 'Kwani ki a'di minu tor eya tente/ mo be. ³¹ Ka tee caan mo tani dhali a'di jin di'd e 'kungu'b mo nyakki tom piti jin tana a'di e gu'b mo tani midi diki thulu/ ka 'cesh mo mmo'do uni mo dhali wakan si'da/ a'di jin di'd e bwam mombunto mo tani midi diki dokku/ ka nyan'ko'd mo. ³² Kayi gwo gi asha Luuth e mo ma. ³³ A'diyin jin midi simm to e jin mina a'di ita e mondiki/em piti mo tani a'di midi this a'di e mo be. Hili a'diyin jin midi this mondiki/em piti e mo tani a'di midi kar a'di mo be. ³⁴ Aha/ tora um gwo mo, e mon'thiny caan mo tani 'kwani su/ mini 'kowa cin tal 'de/ mo. Dhali jan tal 'de/ minu bu'th mo, dhali jan kamu/ minu dhalku/ mo be. ³⁵ Up mini 'ko isu/ mo kun mini yor to mo mmon'tal 'de/ mo. Dhali jan tal 'de/ minu bu'th mo, dhali jan kamu/ minu dhalku/ mo be. ³⁶ Dhali 'kwani su/ si'da/ mini 'ko e bwam bunto mo. Dhali jan 'de/ minu bu'th mo, dhali jan kamu/ minu dhalku/ mo be. ³⁷ Dhali uni o a'di gwo mo ki: Mmana, Tapa? A'di ki thok uni gwo mo ki: I mo jin dina bungwar is nycine/ mo tani e mo yan mo tani korro/ mini tul is mo mmon'tal 'de/ mo be.

18

Gwom 'Bi'th/e goma 'Bom jin Wun ma Kath mo dhala Mandwall Gwo mo

¹ Dhali a'di ki tor uni gwo ki gwom 'bi'th/e mo jin ta gi 'pemen jin mina uni ka mii 'tho mo isa yempa/ mo dhali mmo'koki dhotha du mo be. ² A'di ki o gwo mo ki: E 'penkuman bampaŋ kamu/ mo tani wathi/ diki'd mo jin ta'da mandwall gwo mo. A'di si'da/ jin diki ko/a Arumgimis mo walla diki tak 'kwani mo be. ³ Dhala 'boma kamu/ jin wun ma kath si'da/ mo tani diki'd e 'penkuman bampa/ caan mo, a'di jin rashki ya ka yempa/ e a'di mo dhali o gwo mo ki: Miiyi aha/ ka kar/e mo ma apo/ a'di jin yeri aha/ is ki gway mo. ⁴ Dhali hili ki a'di di'd mmo/ush mo tani hili yan'ko'd a'di ki o gwo ki is piti mo ki: Ba aha/ yisa ko/ka Arumgimis yisa walla taka 'kwani yisa ⁵ hili goma 'bom yansan jin wun ma kath mo mmotu/ulkina a'di aha/ ki mii mo tani aha/ mina mii ka kar/e goma yim mo, wakan ka yim midi diki wuyaa/ is e mo ki yam piti jin rashina a'di mo be. ⁶ Dhali Tapa ki o gwo mo ki: Ciki gwo mo ma, jin on ma mandwall gwo jin diki ta amanmii ka kar/e mo. ⁷ Dhali min ma Arumgimis diki mii ka kar/e gom kum piti kun kwanykina a'di mo 'taa? uni gun gwoki 'twa/ i a'di ki montee ilu/ mo dhali ki mon'thiny mo 'taa? Mina a'di itaya adiite/ apo/ uni mo 'taa? ⁸ Aha/ tora um gwo ki a'di midi mii ka kar/e gom uni ki jahanne/ mo. Bahili ki Ya/ gi 'Kwani midi pu'du/ mo tani mina a'di gam mongam gwo is e mony'cesh mo 'taa?

Gwom 'Bi'th/e gom 'Kwani Parisiyiin mo dhali Imantera Thulpa/ mo

⁹ A'di si'da/ ki tor gwom 'bi'th/e yansan ki uni gun gam 'twa/ 'kup ki is buni mo ki uni ta kuṅ kar/ e mo dhali waḱ kun tiya mo. ¹⁰ 'Kwani su/ iikin mo e gu'b gi mondheleladhelel mo mmo'tho mo. Jan 'de/ ta Wathim Parisi mo. Dhali jamu/ ta'da mantera thulpa/ mo be. ¹¹ Wathim Parisi doshki'd mo dhali 'tho kan ki is piti mo ki: Arungimis, aha/ 'bora /e bwa i is mo ki aha/ dinaki waki 'kwanin tiya mo kun ta imankwal to mo dhali kun 'koki ta kuṅ kar/ e mo dhali imanmii miinyḱal mo walla mmodiki wa e ka mantera thulpa/ yansan mo be. ¹² Aha/ ga/a to mo me'di su/ ka dhas mo. Aha/ ḱina to mo jin taḱu Arungimis 'peni to 'baar mo jin gamkika/ mo be. ¹³ Hila mantera thulpa/ a'di doshki'd isa dhana/ mo, a'di diki 'de'k em piti 'kup ki momis mo, hili a'di dorki'da bor piti ki me'd mo mmo/o gwo mo ki: Arungimis, miiyi mii apo/ aha/ jin tana amanmii miinthus mo. ¹⁴ Aha/ tora um gwo mo ki: wathi/ yansan yaki'd ka luṅgu'b bway gu'b piti mo ki mo ma kar/ e mo, ma mo dhalka kamu/ mo. Haali/ aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ mo kun dhu is buni ki ca mo tani uni minu dhu ki gwa'd mo, hili a'di jin karki is piti ki gwa'd mo tani minu kar ki ca mo be.

Yesus 'Borki Ushi Uḱi Mii mo

¹⁵ Dhali uni 'kokin mo si'da/ mmosusi usha 'pereny i a'di mo ki a'di midi ta uni is ki me'd mo. Dhali ki imancik a'di gwo parki a'di e mo tani uni kucurki uni ki gwo mo be. ¹⁶ Hila Yesus yukki uni i a'di mo mmo/o gwo mo ki: Dhalki ushi uḱi iiyini aha/ mo ma, dhalki uni ki non mo. Haali/ ku gi

wakan mo tani 'kon e Bampa/ ma Arumgimis mo be. ¹⁷ Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki: a'diyin jin midi diki bu'th Bampa/ ma Arumgimis me'd ara 'ci mo tani midi diki ciç a'di mo be.

Wathin Dhuru'c jin Ta Pa ki Pa mo jin Ta Tapa mo

¹⁸ Dhali tapan kamu/ dot a'di gwo mo ki: Mantor Gwo jin 'boro'd. Aha/ mina mii kata mo mmogam mal gi mondiki/e ki sule/ya ye 'ba/ mo sa/? ¹⁹ Dhala Yesu ki thoç a'di gwo mo ki: Atinta yuka /e aha/ ki jim 'boro'd mo? Wathin tal 'deç kamu/ yisa di'da jin 'boro'd mo, hili Arumgimis a'di 'de/ mo be. ²⁰ /e mishi gwonkan kun 'kwarkunu mo kun o gwo mo ki: Dhalku/ cal ki mii mii mo ma, dhali, Dhalka 'kosh ki mii 'kosh mo ma, dhali, Dhalku/ to ki mii kwal mo ma, dhali, Dhalki gwonthus ki mii ak mo ma, dhali, Taki cim dhali kwan mo ma. ²¹ Dhali a'di ki thoç a'di gwo mo ki: Aris to gwansan dhukika/ mo 'peni yil pem jin taka/ dhuru'c mo be. ²² Dhali ka Yesu ciçki a'di mo tani a'di ki o a'di gwo mo ki: Ton tal 'deç kamu/ di'd jin atha /e mo be. Yoli aris to gwansan kun tana /e mo ma dhali çiki uni gwansan kun hatha'ko'd mo dhali /e mini gam mo jin isha to kumma/ e momis mo dhali yayu/ mo dhali bathaa/ isho'k mo. ²³ Hili ki a'di ciçki gwo gwansan mo tani a'di warkina bwa ki diç mo haali/ a'di ta wathi/ jin ta pa ki pa mo be. ²⁴ Yesu hilki a'di mo dhali o gwo mo ki: Mii wa'di diça/ gom uni gwansan kun ta pa ki pa mo mmociç Bampa/ ma Arumgimis mo be. ²⁵ Haali/ a'di 'ka'da mii gom kalman mo mmoya ki solol e jisa 'dipira/ mo mmodhal wathi/ jin ta pa ki pa e i is mo mmociç Bampa/ ma Arumgimis mo be.

²⁶ Uni gwansan kun cikki a'di mo tani o gwo mo ki: Wakki/ wakan mo tani ija iminu iwoth mo sa/?

²⁷ Hili a'di o gwo mo ki: To jin molu mii ki 'kwani mo tani a'di mishu mii ka Arumgimis mo be. ²⁸ Dhala Buterus ki o a'di gwo mo ki: Hili mo mo ma, am dhalkina gu'b bam 'pen mo dhali bath /e nsho'k mo be. ²⁹ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki: wathinj kamu/ yisa di'da jin dhalki gu'b piti 'pen mo walla ashim piti mo walla ikam piti mo walla icom mo walla ucin piti mo gom gway gi Bampa/ ma Arumgimis mo ³⁰ a'di jin midi diki gam to jin maru is ki nyanye/ ki mo yansan mo dhali ki she/ yil jin midi pu'du/ mo tani a'di midi gam mondiki/e ki sule/ ya ye 'ba/ mo be.

Yesus Torki Mowum Piti Ntwa/a/ Me'di Kwara mo

³¹ Dhali a'di ki sus uninj 'kume'd i'ce'dka su/ mo dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Hili mo mo ma, ana iina ka gagamis mo e Pa Urushaliim mo be dhali aris to kun 'kwarkunu mo gom Ya/ gi 'Kwani mo ki imançi gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo tani minu thim mo be. ³² Haali/ a'di minu ci 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo dhali uni mini mii a'di ka mak mo dhali kar a'di ki mon'the is jin shi/ ashi/ mo dhali 'tak a'di manya/ i is mo. ³³ Dhali uni mini dor a'di mo dhali 'kosh a'di mo, dhali ka cim kwara mo tani a'di midi cuyi mis mo be. ³⁴ Hili uni 'koki mish gwo 'ban gom gwo gwansan mo. Haali/ gwo yansan bagkunu mo 'peni uni mo dhali uni 'koki nyith gwo jin okina a'di mo be.

Wathiny Ja'da/ jin Ta'da Man'tho To, A'di Wackunu mo e Shemen Bway gi Pa Ariiha mo

³⁵ Dhali ki a'di 'dishki Pa Ariiha is mo tani wathiny ja'daŋ kamu/ ca'bki'd e shemen bway tur mo mmo'tho to mo be. ³⁶ Dhali a'di cikki'da waambuhany 'kwani mmo/iikina uni ki iim pe mo. A'di ki dot gwo mo ki: Ii yan ta'da tinta mo? ³⁷ Dhali uni ki tor a'di gwo mo ka: Yesu gi Pa Naasira a'di yaki'd ki yampe mo be. ³⁸ Dhali a'di cuu'd ki: Yesu Ya/ ma Dawuu'd, miiyi mii apo/ aha/ mo ma. ³⁹ Dhali uni gwahan kun 'koni buŋ'kup mo tani kucurki a'di ki gwo mo mmotor a'di gwo mo mmoça'b ki shwam mo. Dhali hili a'di cuu'd kagahara dok/e ki nyanye/ ki: Ya/ ma Dawuu'd, miiyi mii apo/ aha/ mo ma. ⁴⁰ Dhala Yesu doshki'd mo dhali kan a'di gwo mo ki a'di minu susu mo e a'di mo. Dhali ki a'di 'dishki a'di is mo tani a'di ki dot a'di gwo mo ki: ⁴¹ Atinta o/e bwa ki aha/ mina mii gom /e mo? A'di thok a'di gwo mo ki: Tapa, dhalki aha/ budha momish mo mo. ⁴² Dhala Yesu ki o a'di gwo mo ki: Budhi momish mom pini mo ma. Mongam gwo is pini a'di wothki /e mo be. ⁴³ Dhali ki jahanne/ a'di bu'thki momish mo mo dhali a'di ki bath a'di nsho'k mo mmokara Arumgimis ki ca mo dhali aris 'kwani, ki uni parki a'di e mo tani uni cina Arumgimis momaŋ mo be.

19

Yesu dhala Sakka

¹ A'di cikki'd mo e Pa Ariiha mo dhali a'di yaki'd ki tur mo be. ² Dhali e mun mo tani wathinj kamu/ diki'd jin yuku gway ka Sakka mo. A'di ta'da 'kaŋ'kup gi imantera thulpa/ mo dhali a'di ta pa ki pa mo be. ³ Dhali a'di ŋapki mo mo mmopara Yesu e mo ki a'di ta'da ata mo dhali hili a'di

diki par a'di e mo goma risa waambuhany 'kwani shwa'da nyor mo haali/ a'di kutakut ki kut piti mo be. ⁴ Wakan a'di guski'd itwa/a/ mo dhali se mis cwampu/ mo mmopar a'di e mo haali/ a'di yaki'd e bway caan mo be. ⁵ Dhali ka Yesus pu'dki'd mo e mo yan mo tani a'di ki hil 'kup ki mis mo dhali o gwo mo ki: Sakka, thulu/ ka 'cesh ki 'ta'b mo haali/ aha/ mina mii di e gu'b pini shwane/ mo be. ⁶ Wakan a'di thulki'd mo ise/ dhali yayu/ ka 'cesh mo dhali bu'th a'di ki bwan 'kunya/ mo be. ⁷ Dhali ki uni parki a'di e mo tani uni 'baar mo miina gungum mo mmo/o gwo mo ki: A'di yaki'd mo mmota yilkina/ e gu'b gi wathi/ jin ta'da manmii miinthus mo be. ⁸ Dhala Sakka doshki'd mo ki mis mo dhali o Tapa gwo mo ki: Hili mo mo ma, Tapa, 'ban gi tom pem jin taka/ ka dehe/ mo tani miga/ ci 'kwani kun hatha'ko'd mo be. Dhali wakki/ aha/ shwana to ki kup 'peni jan tal 'den kamu/ mo tani aha/ mina ci a'di ka nyan'ko'd me'di donon apo/ mo. ⁹ Dhala Yesus ki o a'di gwo mo ki: Shwane/ mowoth a'di pu'dki'd mo e gu'b yansan mo me'd jin tana a'di ya/ ma Ibrahiim si'da/ mo be. ¹⁰ Haali/ Ya/ gi 'Kwani pu'dki'd mo mmonapa napa mo dhali mmowotha woth mo gom uni gun thiskunu e mo be.

Gwom 'Bi'th/e gom Kuluny 'Dolkoni 'Kume'd mo

¹¹ Me'd jin cikina uni gwo gwansan mo tani a'di marki uni gwon kamu/ is mo mmo'torki gwom 'bi'th/e mo haali/ a'di 'dishki Pa Urushaliim is mo dhali haali/ uni toshkin ki Bampa/ ma Arungimis minu piyu/ ki jahanne/ mo be. ¹² Gom gwo gi wakan mo tani a'di ki o gwo mo ki: Wathi/ jin mii'da tu'c e bampa/ ma malik tani a'di yaki'd

mo e bampaŋ kamu/ jin si'dasi'd mo mmobu'th mom'bi'th ma malik mo dhali doku/ ka nyan'ko'd mo. ¹³ A'di ki yuk cinkinam piti kun 'koni 'kume'd mo. A'di ki ci uni kuluny 'dolkoni 'kume'd* mo. Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Miiyi atu'c ki uni gwansan mo ma ntagi aha/ mina pu'du/ mo. ¹⁴ Hili 'kwani gi bampam piti shi/i a'di i e mo dhali hashki a'di 'kwani kun hashu mo mmobath a'di isho'k mo mmo/o gwo mo ki: Am 'tena bwa jin mina wathi/ yansan ta tapa apo/ am mo be. ¹⁵ Ki a'di dokki'd ka nyan'ko'd mo mmobu'thkina a'di mom'bi'th ma malik mo tani a'di kanki cinkina/ gwansan gwo mo e uni kun cikina a'diya guurush mo ki uni minu yuku/ i a'di mo ki a'di midi mish to mo gom nyunycina/ to kun miikunu mo. ¹⁶ Jin twa/a/ pu'dki'd ibwambori a'di mo mmo/o gwo mo ki: Tapa, kuluny 'dolkon pini warki'd ki kuluny 'dolkoni 'kume'd mo be. ¹⁷ Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Mba/ / e ta cinkina/ jin 'boro'd mo. Haali/ /e ta a'di jin ta isin gana/ mo eya po/ ushi to kun gwa'dan mo tani /e mini ta gi moshirr apo/ 'penkuman bampa/ kun 'koni 'kume'd mo be. ¹⁸ Dhali jin 'kon ma po/i su/ pu'dki'd mo si'da/ mmo/o gwo mo ki: Tapa, kuluny 'dolkon pini warki'd ki kuluny 'dolkoni mudhe'd mo be. ¹⁹ Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: /e mini ta tapa apo/ 'penkuman bampa/ kun 'koni mudhe'd mo. ²⁰ Dhali yan'ko'd jaŋ kamu/ pu'dki'd mo mmo/ o gwo mo ki: Tapa, kuluny 'dolkon pini a'dan be, a'di jin karkika/ mo eya mantiil mo. ²¹ Haali/ aha/ ko/ka /e mo haali/ /e ta wathi/ jin ceshi mo mo ki thith mo. /e 'de'kki a'di jin dina /e ki kara 'cesh mo

* **19:13** Kuluny 'dolkon 'de/ wana e ka riyaal iss 'kwanimpa ikwara mo.

dhali /e 'ciḥki a'di jin dina /e ki si mo be. ²² A'di ki o a'di gwo mo ki: Aha/ mina waḵ /e mo 'peni gwo gi 'twam piniḡ gana/ mo. /e ta ciḡkina/ jin ta thus mo. /e mishin ki aha/ tana wathi/ jin ceshi mo mo ki thith, mmo'de'k a'di jin dika/ ki kara 'cesh mo dhali mmo'ciḥ a'di jin dika/ ki si mo tani ²³ atinta dina /e ki dhuka guurush pem mo e mo jin dhunuwa guurush mo dhali ki yam pem jin miga/ pu'du/ mo tani aha/ mina 'taki tul uni is mo nyaḵki nyunycinam piti mo? ²⁴ Dhali a'di ki o uni gwansan gwo mo uni kun doshkin mo ki: Budhi kuluny 'dolkon 'peni a'di mo ma, dhali ci a'di jin ta'd gi kuluny 'dolkoni 'kume'd mo. ²⁵ (Dhali uni ki o a'di gwo mo ki: Tapa, a'di ta'd gi kuluny 'dolkoni 'kume'd mo be Ayy!) ²⁶ Aha/ tora um gwo mo ki, eya ris uni 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ uni kun tan gi to mo tani minu ci ki nyanye/ mo be, hili 'peni a'di jin dara'd mo tani a'di si'da/ jin tana a'di mo tani a'di minu war a'di mo be. ²⁷ Hili gom uni gwansan kun ta 'kup ki aha/ mo tani uni kun 'koki ḡap aha/ mo mmota tapa apo/ uni mo tani susi uni mmahan mo ma dhali 'kosh uni jwa mo mbwambori aha/ mo.

Mo jin Pinu Mii E Mmociḡ Pa Urushaliim mo

²⁸ Dhali ki a'di oki gwo gwansan mo tani a'di yaki'd ntwa/ a/ mo mmoya ka gagamis mo e Pa Urushaliim mo be. ²⁹ Ki a'di 'dishki Pam Beetpaji is mo dhali Pam Beetaniya mo tani e 'kuwosh caan jin yuḵu ka Setuun mo tani a'di ki hash uni su/ 'peni imancik a'di gwo mo ³⁰ mmo/o uni gwo mo ki: Iiku/ bampa/ mo ma jin di'd ka par 'twa/ mo. E mo jin ciḡkina umi cine/ mo tani um mini gam

ari thuluny jin shi'dkunu mo, a'di jin dina wathin 'deŋ kamu/ ki mera po/ mo ki sule/ mo. 'Cuḱi a'di mo ma dhali susi a'di mmahan mo. ³¹ Wakki/ jan 'deŋ kamu/ doṭi um gwo mo ki: Atinta 'cuḱa um a'di mo tani um mini o gwo mo cikise/ ki: Tapa midi mii ta gi a'di mo be. ³² Wakan uni gwansan kun hashkunu mo tani iikin mo dhali gam a'di me'd jin ṭorkina a'di uni gwo mo be. ³³ Dhali me'd jin 'cuḱkina uni ari thuluny mo tani icom gi ari thuluny o uni gwo mo ki: Atinta 'cuḱa um ari thuluny mo? ³⁴ Dhali uni thoḱ uni gwo mo ki: Tapa midi mii ta gi a'di mo be. ³⁵ Dhali ki uni suski a'di aYesus mo tani uni ta'kki burrinyem buni apo/ ari thuluny mo dhali uni ki kara Yesus apo/ a'di mo be. ³⁶ Dhali ki a'di merki'd ki tur mo tani uni pa'dki burrinyem buni e bway tur mo be. ³⁷ Dhali me'd jin 'dishkina a'di mo is mo tani e mo jin thulkina Wosh ma Setuun 'twa/ ka lunḡu'b mo tani awaambuhany 'kwani kun ta imancik a'di gwo mo tani uni telki mii 'pen mo mmo'kuny bwa mo dhali mmomaŋa Arumgimis mo ki 'twa/ jin caaca mo gom miim 'bi'thga/ kun parkina uni e mo ³⁸ mmo/o gwo mo ki: Mom'bor mii goma malik mo, a'di jin pu'dki'd mo ki gway gi Tapa mo. Moṅku'th is e momis mo, dhali monyca e mo jin ca e ki ca mo be. ³⁹ Dhali 'Kwani Parisiyiina tiya uni 'kokin mo e bwaman ma waambuhany 'kwani mo mmo/o a'di gwo mo ki: Manṭor Gwo, ḱucuri imancik /e gwo gwo mo ma. ⁴⁰ A'di thoḱ uni gwo mo ki: Aha/ tora um gwo mo wakki/ uni mini 'ko ki shwam mo tani wosh gwahan uni mini 'taki 'ther cuuwa/ mo be.

⁴¹ Dhali ki a'di 'dishki mo is mo dhali par

'penkuman bampa/ e mo tani a'di gwoki'd apo/ a'di mo be ⁴² mmo/o gwo mo ki: Wakki/ /e mini 'taki mish shwane/ to gi ta jim monku'th is mo tani hili shwane/ uni bagkunu mo 'peni em pini mo be. ⁴³ Haali/ atee mini pu'du/ apo/ /e mo ki uni kun ta 'kup gi /e mini nyanja gon mo mmo'kam /e is mo dhali uni mini 'kam /e 'kup mo dhali /e minu hem mo ki 'twanjal kuku/ mo be ⁴⁴ dhali /e minu mu/ i 'baar mo eya 'cesh mo, /e dhali ucim pini kun 'koni bwam/e mo dhali uni mini 'koki dhal wosha kamu/ ka makampo/ e /e mo haali/ /e diki nyith mo mo gom mowoth pini mo be.

Mmodhelel Gu'b gi Mondheleladhelel mo

⁴⁵ Dhali a'di cicki gu'b gi mondheleladhelel mo dhali telki mii 'pen mo mmo/ur 'kwani gwansan ka pije/ kun yoli to mo ⁴⁶ mmo/o uni gwo mo ki: A'di 'kwarkunu mo ki: Gu'b pem midi ta gu'b jin miinu 'tho mo. Hili um mii a'di me'd gu'b gi 'kwanin 'di/ mo be.

⁴⁷ Dhali a'di rashki uni gwo tor ka yempa/ mo e gu'b gi mondheleladhelel mo. Igasiis kun can dhali iman'kwar to mo dhali 'kwani gwanyjaka/ uni nappki bway mo mmo'ce'd a'di sho'k mo be.

⁴⁸ Hili uni 'koki gam ton kamu/ jin mina uni mii mo be haali/ aris 'kwani 'baar mo uni laki gwom piti me'd ki kwap kwap mo be.

20

Moshirr ma Yesus Dotkunu Gwondot mo

¹ Ka cima kamu/ mo tani me'd jin torcina a'di 'kwani gwo mo e gu'b gi mondheleladhelel mo dhali ci gwom 'borga/ mo tani igasiis kun can mo

dhali iman'kwar to mo nyaḱki 'kwaniḡ gwany-
 jaḱa/ ilu/ mo tani uni pu'dkin mo ² dhali uni ki o
 a'di gwo mo ki: Tori aman gwo mo ma, ki moshirr
 ja imiikina /e to gwansan mo? walla aja ici /e
 moshirr yansan mo? ³ A'di ki thoḱ uni gwo mo ki:
 Aha/ si'da/ mina doḱ um gwondot mo. Dhali um
 mini toraa/ gwo mo. ⁴ Mo jin miin ma Yohaana
 mii ki yi'de/ 'peni momis mo 'taa? walla 'peni
 'kwani mo? ⁵ Dhali uni cuki gwo ka rem 'kup mo
 mmo/o gwo mo ki: Waḱki/ ana mina o gwo mo
 ki: 'Peni momis mo tani a'di midi o ana gwo mo
 ki: Atinta 'kona um ki gam a'di gwo is mo? ⁶ Hili
 waḱki/ ana mina o gwo mo ki: 'Peni 'kwani mo
 tani aris 'kwani 'baar mo mini tuḡkun ana ki wosh
 mo, haali/ uni gamki gwo me'd mo ka Yohaana ta'da
 manḱi gwo ma Arumgimis mo be. ⁷ Wakan uni
 thoḱki a'di gwo mo ki uni 'koki mish mo mo jin
 yayina a'di 'peni nycine/ mo be. ⁸ Dhala Yesu ki
 thoḱ uni gwo mo ki: Walla aha/ si'da/ yisa mina tor
 um gwo mo gom moshirr kun miikika/ to gwansan
 mo yisa.

*Gwom 'Bi'th/e gom Bwaman mo ma Mura'th jin
 Sinu mo dhali Imanhil Mo mo*

⁹ Dhali a'di telki mii 'pen mo mmoḱor 'kwani gwo
 ki gwom 'bi'th/e mo ki: Wathi/ di'd jin siki'da
 mura'th mo dhali a'di ki dhal a'di mo e uni gun mi-
 ina tu'c mo dhali a'di ki ya mo e bampa/ jin si'dasi'd
 mo ka cim ka ris mo. ¹⁰ Dhali ki mo pu'dki'd mo
 tani a'di hashki ciḡkinaḡ kamu/ e imanhil mo mo
 ki uni mini 'taki ci a'di maman to 'peni bwam ma
 goḡ piti mo. Hili uni gun hili mo mo tani dorki
 a'di mo dhali uni ki hash a'di ka nyaḡ'ko'd me'd

'te/ mo be. ¹¹ Dhali a'di ki hash cinƙinaƙ kamu/ mo. A'di si'da/ dorkina uni mo dhali uni ki kar a'di ki mon'the is ki shi/ shi/ mo dhali uni ki hash a'di ka nyaƙ'ko'd me'd 'te/ mo be. ¹² Dhali a'di hashki jin 'kon ma po/i kwara dok/e mo. Jan 'de/ yansan uni ki kar a'di jama/ i is mo dhali biƙ a'di ka pije/ mo be. ¹³ Dhali yan'ko'd com gi monsinu o gwo mo ki: Aha/ mina miiya tinta mo? Aha/ mina hashki uni ya/m pem jin enka/ mo. A'di wari mmuna uni itaƙ mo. ¹⁴ Hili ki uni gun hilki mo mo parki a'di e mo tani uni o gwo e is buni mo ki: A'di jin midi kaƙ mal a'dan ti. Dhalki ana 'kosha a'di jwa mo ki mal piti midi ta jim bana mo be. ¹⁵ Dhali uni ki biƙ a'di ka pije/ 'peni bwam monsinu mo dhali 'kosh a'di jwa mo. Dhali com monsinu midi miiya tinta n'ko'd mo gom uni mo? ¹⁶ A'di midi pu'du/ mo dhali 'ce'd uni gwansan sho'k mo kun hili mo mo dhali bwam monsinu minu ciƙi kun tiya mo. Ki uni ciƙki gwo gwansan mo tani uni oki gwo mo ki: Dhalku/ ki dhal a'di mmomii kan mo. ¹⁷ Hili a'di ki hil uni mo dhali o uni gwo mo ki: Gwo yansan wakatinta jin 'kwarkunu mo ki:

Wosh yan gana/ jin waƙƙina imannyaƙ gu'b mo tani

a'di warki'd ki 'kupan jin karu eya rukun mo.

¹⁸ Aris 'kwani 'baar mo ka 'deƙe/ 'deƙe/ kun ta'ƙƙin e 'kuwosh yansan mo tani minu 'ce'd bwa ka 'ci'cimi'th mo, hili waƙƙi/ a'di biƙi'd apo/ jaƙ kamu/ mo tani a'di midi tuƙun a'di mo be.

Mo gi Cinu Athulpa/ ka Kaysar mo

¹⁹ Dhali iman'kwar to dhali igasiis kun can uni palki mii mo mmodhu me'd buni apo/ a'di ki mo yan gana/ mo tani hili uni ko/ki 'kwani mo, haali/

uni nyithkin ki a'di torki gwom 'bi'th/e yan apo/ uni mo be. ²⁰ Wakan uni timki a'di mo dhali hash iman'kar mo mo kun dhu is buni me'd 'kwanim paŋ gana/ mo ki uni mini 'taki bu'th gwo 'peni a'di jin okina a'di mo. Wakan ki uni mini ci a'di mo e mo gi shirru mo dhali e mom'bi'th ma mudhiir mo be. ²¹ Uni dotki a'di mo ki: Manṭor Gwo, am mishkina ki /e oki gwo mo dhali ṭor gwo ki 'bore/ mo dhali /e diki ṭor mii jin miinu ka gwar 'de/ mo hili ka jin gana/ /e torki gwo gi bway ma Arumgimis mo be. ²² A'di ta gwoṅkan mo 'taa ki am mina cika Kaysara thulpa/ mo? walla minu dhalku/ mo? ²³ Hili a'di nyithki jim buni jin isha uni a'cesh mo dhali o uni gwo mo ki: ²⁴ Tori aha/ emena guurush mo ma. Jamas maja a'dan mo dhali a'di 'kwar maja mmahan mo? Uni ki thok a'di gwo mo ki: A'di ta ji ma Kaysar mo be. ²⁵ A'di ki o uni gwo mo ki: Gom a'di gi wakan mo tani cika Kaysar to jin ta ji ma Kaysar mo ma, dhali cika Arumgimis to jin ta ji ma Arumgimis mo ma. ²⁶ Dhali uni mol a'di bu'th mo e bwambori 'kwani mo gom gwo jin okina a'di mo. Hili uni merkin mo gom gwom piti jin thokkina a'di uni mo tani uni 'kokin ki shwam mo be.

Mo gi Dotu Gwondot gom Mo gi Pinu mo

²⁷ Dhali 'Kwani Sadukiyiina tiya pu'dkini a'di mo, uni kun o gwo mo ki mompinuŋ kamu/ yisa di'da. ²⁸ Dhali uni ki dot a'di gwondot mo mmo/o gwo mo ki: Amanṭor Gwo, aMusa a'di ki 'kwarki aman gwo mo ki waḳka kam gi wathi/ wuki'd mo ki a'di ta'd ga 'bom mo hili a'ci piyi'd mo tani wathi/ midi mii budha 'bom mo dhali cis uci mo goma kam mo. ²⁹ Dhali ikam 'kokini pesu/ mo. Jin ṭwa/

a/ mashki'da 'bom mo dhali a'di wuki'd mo ki dar gi uci mo be. ³⁰ Dhali jin 'ko'd si'da/ mo be. ³¹ Dhali jin 'kon ma po/i kwara mashki'da yim mo, dhali wakan aris uni pesu/'baar mo uni 'koki dhal a'cin kamu/ mo dhali uni wukin mo. ³² Yan'ko'd a'bom si'da/ wuki'd mo be. ³³ E mompinu wakan mo tani a'bom midi ta jim maja mo? Haali/ unim pesu/ mashki a'di ka 'bom buni mo be.

³⁴ Dhala Yesus ki o uni gwo mo ki: Iya/ gi embul yil gwansan mo tani uni mashkin mo dhali uni cikunu bway mo mmomash mo be. ³⁵ Hili uni gwansan kun dhunu ki ku gi ha me'd mo mmobumbur mo e she/ caan mo dhali e mompinu 'peni mowu mo walla mmomash di'd yisa walla mo jin cinuwa ci mmomash mo. ³⁶ Haali/ uni moli wu mo dok/e haali/ uni nyakkina nyak ki iman'doyu gwo mo dhali uni ta iya/ ma Arumgimis mo mmotakina uni iya/ gi mompinu mo be. ³⁷ Hili ki uni kun wukin mo minu cu mo tani a'di tor ma Musa gwo mo e gwo jin 'kwarkunu mo gom ari cwa mo, me'd jin yukkina a'di Tapa mo a'di jin ta'da Arumgimis ma Ibrahim mo dhali Arumgimis ma Is/hak mo dhali Arumgimis ma Yakuub mo be. ³⁸ Dhali hili a'di diki ta Arumgimis gom uni gun wukin mo hili gom uni kun 'kokin mo, haali/ aris uni 'baar mo 'kokin e a'di mo be. ³⁹ Dhali iman'kwar ton tiya thok a'di gwo mo ki: Mantor Gwo, /e oki gwo ki 'bore/ mo be. ⁴⁰ Haali/ uni ko/ki a'di mo mmodot a'di gwon kamu/ mo be.

Mo gi Dotu Gwondot gom Ya/ ma Dawuu'd mo

⁴¹ Hili a'di o uni gwo mo ki: A/ki uni o gwo ka Kristhos ta ya/ ma Dawuu'da? ⁴² Haala Dawuu'd ki is piti oki gwo eya warka/ ma Masamiir mo ki:

Tapa ki o Tapam pem gwo mo ki:
 Ca'bi aha/ ki me'da bim poros pem mo ma,
⁴³ ntagi aha/ mina dhu 'kup pini mmota cwa jin
 dhuna /e sho'k pini mo.

⁴⁴ Dawuu'd wakan ki yuk a'di ki Tapa mo. Wakan
 kata yuka a'di a'di ki ya/m piti mo?

Yesus Be'dki Gwo gom Iman'kwar To mo

⁴⁵ Dhali e bwany'ce jin cikkin ma ris 'kwani gwo
 gwansani 'baar mo tani a'di ki o imanci'k a'di gwo
 gwo mo ki: ⁴⁶ Jiya iman'kwar to ki e ki 'bore/ mo
 ma, uni gun eni monyjangal ki burrinyen turga/
 i is mo dhali en monthe me'd kagahara mo e mo
 ma suug mo dhali kun eni mon'kom 'borga/ e gu'b
 gi montul is mo dhali mo gun takuwa tak mo e mo
 jin yukuwa yuk mo ⁴⁷ uni gun loski gu'b gi up kun
 wuna ikath mo dhali uni gun mii mii eya por ma
 piye/ mo e en 'kwani mo mmomii mon'tho ki rash
 rash mo. Uni mini bu'th momiiwak kun eka/ ek
 mo be.

21

A'bom jin Wun ma Kath jin Ci To mo

¹ A'di 'de'kki em piti ki mis mo dhali par uni gun
 ta pa ki pa e mo mmodhu tom buni kun cina uni
 ki me'd mo e mo jin dhunuwa guurush mo. ² Dhali
 a'di ki para 'boma ha'th'ko'd e mo jin wun ma kath
 mo mmodhu ushi emena guurush isu/ mo kun ta
 gi 'per mo.* ³ Dhali a'di ki o gwo mo ki: Ka jin
 gana/ aha/ tora um gwo mo ka 'boma ha'th'ko'd
 yan jin wun ma kathim piti mo tani a'di dhuki to jin
 boli'da ris uni gun tan e mo be. ⁴ Haali/ uni 'baar

* **21:2** Kun wana e ka girish 'de/ mo be.

mo pashki to 'pen mo 'peni tom buni gun ishkin ka enthus mo, hili ayim 'pena ha'th'ko'd piti mo tani dhuki'da ris to 'baar mo kun mini kar a'di mo be.

Mojin 'Ce'du Gu'b gi Mondheleladhelel Sho'k mo dhali Jamas Mii jin Toru Ntwa/a/ gom 'Pemen jin 'Ko'd mo

⁵ Dhali me'd jin ona 'kwanin tiya gwo mo gom gu'b gi mondheleladhelel mo mmonyanyu a'di ki wosha 'borga/ mo dhali to kun cinu mo dhali a'di ki o gwo mo ki: ⁶ Me'da ris to gwansan kun parkina um e mo tani atee mini pu'du/ mo ki wosha kamu/ yisa minu dhal ka makampo/ apowa kamu/ imahan yisa kun mini 'koki taka 'cesh mo. ⁷ Dhali uni ki dot a'di gwo mo ki: Mantor Gwo, ki mii yan midi mii kakasja mo? Dhali jamas mii gi wakata minu mii mo? ki mii yansan jin mura 'twa/ mmobu'th mo mo. ⁸ Dhali a'di ki o gwo mo ki: 'Cunycuri mii ki is bum ki 'bore/ mo ma ki um minu 'koki susi dheres mo. Haali/ 'kwani tana ris mini iyu/ ki gway pem mo mmo/o gwo mo ki: Aha/ tana a'di be, dhali, Mo a'di pu'dki'd hila/ mo tani, dhalku/ ki ii mmobath uni isho'k mo. ⁹ Dhali ki um mini cik gwo gom mo/as mo dhali adulatt jin miina 'kwani mo tani dhalka shi/inj jwa ki shwa mo ma haali/ mii yansan a'di midi mii bu'th mo mo ntwaa/a/ mo, hili 'pemen midi diki pu'd naskina/ ki jahanne/ mo.

¹⁰ Yan'ko'd a'di ki o uni gwo mo ki: Kal gi kala kamu/ midi cu mis apo/ kala kamu/ mo dhali 'penkuman bampaŋ kamu/ midi cu mis apo/ 'penkuman bampaŋ kamu/ mo be. ¹¹ Dhan mony'cesh midi yikin is ki mo ka ris mo dhali e mon tiya ka ris mo tani te/ midi 'kosha 'kosh mo

dhali mo/isa nyor 'peni to kun woci 'kwani is mo, dhali to kun mini dher 'kwani is bwa mo dhali dhan momer 'peni momis mo be. ¹² Hili ntwa/a/ ka ris to gwansan mo tani uni mini dhu me'd buni apo/ um mo dhali to'c um bwa mo mmoci um e gu'b gi montul is mo dhali eya sijn mo dhali um minu susu mo mbwambori imalik mo dhali e imudhiir mo gom gway pem mo be. ¹³ Yansan midi ta atente/ gom um mmota iman/o gwo mo be. ¹⁴ Thosoni adum bum ntwa/a/ mo ma dhali dhalku/ki dhuwa du ki mur mo gom gwo jin mina umi thok mo, ¹⁵ haali/ aha/ mina ci um 'twa/ mo dhali moyuk mo a'di jin mina jan 'den kamu/ 'peni uni kun ta 'kup ki um mol roç mo walla 'ce'd uma po/ mo be. ¹⁶ Um minu ci mo ki ikwan mo si'da/ dhali ikam bum mo dhali ibas bum mo dhali imugum bum mo, dhali kun tiya 'peni bwam um mo tani mina uni i'kosh jwa mo be. ¹⁷ Um mina 'kwani 'baar mo ishi/i e mo gom gway pem mo be. ¹⁸ Hili amur 'kup 'den kamum bum mo tani minu diki 'ce'd sho'k mo be. ¹⁹ Ki miim bum jin 'dima um 'kup mo tani um mini gam mon'kom bum mo be.

²⁰ Hili ki um mini par Pa Urushaliim e mo mmo'kamkunu a'di 'kup ki deç mo ki 'kwani ma mee mo tani yan'ko'd um ki mish mo mo ki a'di ta mony'ce'd sho'k jin pu'dki'd ki 'dishe/ mo be. ²¹ Yan'ko'd dhali uni gwansan kun 'kon e Pa Yahuudiyya mo mini so 'kuwosha turga/ mo, dhali dhalki uni gwansan kun 'kon e bwa-man 'penkuman bampa/ mo tani mini ii mo, dhali mmo'koki dhal uni gwansan kun 'kon ka pije/ e bampa/ mmociç e a'di mo. ²² Haali/ atee gwansan

a'di ta mo gi toru gwo 'twa/a 'cesh ka kar/e mo mmothima ris to kun 'kwarkunu mo be. ²³ Ayy/ayy gom uni gwansan kun bwaa uci mo dhali gom uni gwansan kun ci uci ako mmopi mo ka tee gwansan mo. Haali/ adhana wukura/ midi caaca mo jin midi pu'du/ apo/ mony'cesh mo dhali anyor midi di apo/ 'kwani gwansan mo. ²⁴ Dhali uni minu tor 'ko'da 'cesh ki shen gandala turga/ mo, dhali uni minu sus mo mmota habuus mo e bwaman kal gi 'kwaniny'ceshi 'baar mo. Dhali Pa Urushaliim minu shubur ki sho'k gi 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo ntaga tee gi 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ minu thim mo be.

Mo jin Mina Ya/ gi 'Kwani Doku/ mo

²⁵ Dhali jamas mii midi di eya tente/ mo dhala ppe mo dhali acul mo. Dhali eya po/ mony'cesh mo tani awukura/ e kal gi 'kwaniny'cesh mo midi di mo eya dumbul bway mo goma kuku/kuku/ kumma/ yi'de/ mo dhali mombir bakal mo. ²⁶ 'Kwani mina shi/ini wu 'kup mo gom monko/ is mo gom to jin carkina uni mo, a'di jin midi pu'du/ apo/ mony'cesh mo. Haali/ mom'bi'th gi momis mo tani minu yikin is mo be. ²⁷ Dhali yan'ko'd uni mini par Ya/ gi 'Kwani e mo mmoyayu/ e bwaarak mo ki mom'bi'th mo dhali ka dhan monyca jin ca'd ilu/ mo be. ²⁸ Dhali ka ris to gwansan mini tel mii 'pen mo mmobu'th mo mo tani hili 'kup ki mis mo ma dhali 'deki 'kup bum mo haali/ mowan 'bam bum mo tani a'di 'disha'dish mo be.

²⁹ Dhali a'di ki tor uni gwo mo ki gwom 'bi'th/ e mo ki: Hili cwampu/ mo ma dhali aris cwa 'baar mo. ³⁰ Me'd jin daka lu/a uni jipiny this mo

tani um ki par mo e gom is bum mo dhali um ki mish mo mo ki moyurantee a'di 'disha'dish hila/ mo be. ³¹ Wakan si'da/ ki um mini par aris to gwansan e mo mmobu'th mo mo tani um ki mish mo mo ki Bampa/ ma Arumgimis 'disha'dish mo be. ³² Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki, 'kwani ma nyakum yil gwansan mo tani mini 'koki pe mo ntagi to 'baar mo minu thim mo be. ³³ Momis dhali mony'cesh mini pe mo tani hili gwom pem mini 'koki pe mo be.

³⁴ Hili 'cunycuri is bum ki 'bore/ mo ma hili isi ciki/ adum bum mina umi biṭ is jwa mo 'peni mo jin tanu adhora su mo dhali 'peni mo gi 'kosh ma su 'kwani mo dhali mii kun noni 'twa/ e mondiki/e yan mo, dhali atee yan midi pu'du/ apo/ um ise/ mo me'da gume/ mo be. ³⁵ Haali/ a'di midi pu'du/ apo/ 'kwani 'baar mo uni gun 'kokin e jis/e gi mony'cesh yansan mo be. ³⁶ Hili timi mo mo ma ka tee 'baar mo, mmo'tho mo ki um mini ta gi mom'bi'th mo mmoye aris to gwansan mo kun mini bu'th mo mo, dhali mmodoshi bwambori Ya/ gi 'Kwani mo be.

³⁷ Dhali ka yempa/ mo tani a'di diki'd mo mmoṭor gwo e gu'b gi mondheleladhelel mo hili ki mon'thiny mo tani a'di yaki'd ka piḡe/ mo dhali ca'b mo e 'kuwosh jin yuku ka Setuun mo be. ³⁸ Dhali ki mon'thamo/ ka'tum mo tani aris 'kwani 'baar mo pu'dkini a'di mo e gu'b gi mondheleladhelel mo mmocikḡ gwo 'peni a'di mo be.

22

Awu'th jin Wudhuwa powa Yesus mo

¹ Dhali ka cim gi maan̄kuthu'd jin miinu ki dar ka cumat̄ 'dishki'd mo tani a'di jin yuku ki Mompe'kupanyolos mo. ² Dhali igasiis kun can mo dhali iman'kwar to mo uni 'kokin mo mmon̄ap bway mo mmokar a'di mmowu mo haali/ uni k̄o/ ki 'kwani mo be.

³ Yan'ko'd Setaan cički'd mo eya Yahuusa mo a'di jin yuku ka Iskariyuuti a'di jin 'dap̄ tiya 'twa/ ka 'kume'd i'ce'dka su/ mo be. ⁴ A'di yaki'd mo mmōora tor ki igasiis kun can mo dhali tapa kun can ki iman̄hil gu'b gi mondheleladhelel gom bway jin mina a'di 'taki 'ciṭh̄ a'di is ki gwo mo e uni mo be. ⁵ Dhali uni 'kunya bwa mo dhali gam gwo me'd mo mmoci a'di aguurush mo be. ⁶ Wakan a'di gamki gwo me'd mo dhali mmon̄apkina a'di embula 'borga/ mo mmo'ciṭh̄ a'di is ki gwo mo e uni mo ki kup̄ ki dar ga waambuhany 'kwani mo be.

Yesus A'di Shwa To gi Mompe'kupanyolos Nyak̄ki Imancik̄ A'di Gwo mo be

⁷ Yan'ko'd atee pu'dki'd mo ki maan̄kuthu'd jin miinu ki dar ka cumat̄ mo, ka tee gi ari ka'bal gi Mompe'kupanyolos minu mii 'ciṭh̄a/ bas mo. ⁸ Wakan Yesus ki hash̄a Buterus dhala Yohaana mo mmo/o gwo mo ki: Iiku/ mo ma dhali thosoni to mo gom Mompe'kupanyolos gom ana mo, ki ana mina shwa a'di mo be. ⁹ Dhali uni ki thok̄ a'di gwo mo ki: Mana i/o /e bwa jin mina aman thoson a'di mo? ¹⁰ A'di ki o uni gwo mo ki: Hili mo mo ma, ki um mini ciç̄ 'pen̄kuman bampa/ mo tani wathi/ jin k̄ali dhur yi'de/ midi gam um 'kup̄ mo. Baṭhi a'di isho'k mo e gu'b jin ciça a'di mo. ¹¹ Dhali tor com gu'b gwo mo ki: Aman̄tor Gwo o /e gwo mo ki:

Mane gu'b yilkina/ mane mo, a'di jin miga/ shwa to gi Mompe'kupanyolos nyakki imancik gwom pem mo? ¹² Dhali a'di midi tor um dhan bwaman gu'ba beega/ mo jin di'di mis apowa kamu/ mo jin isha to ki kokorom mo. E mun mo tani thosoni to mo ma. ¹³ Dhali uni iikin mo dhali gam a'di me'd jin torkina a'di uni gwo mo, dhali uni thosonki to mo gom Mompe'kupanyolos mo be.

¹⁴ Dhali ki mo pu'dki'd mo tani a'di ca'bki'da tharabeesa mo dhali uni gun dhunu ki she/ mo nyakki a'di mo be. ¹⁵ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Aha/ dina gwo i bwayi ki nyanye/ mo mmonyak to shwa ki Mompe'kupanyolos yan nyakki um mo ki aha/ dina is ki 'kosh ka nyor ntwa/a/ mo be. ¹⁶ Haali/ aha/ tora um gwo mo ki: Aha/ mina diki shwa a'di mo dok/e ntagi a'di minu thim mo e Bampa/ ma Arungimis mo be. ¹⁷ Dhali a'di bu'thki'da kubbaaya mo dhali ki a'di ciki mom'bor bwa i is mo tani a'di o gwo mo ki: Budhi yansan mo ma dhali kwaki a'di bwa e bwam um ki is bum mo ma. ¹⁸ Haali/ aha/ tora um gwo mo ki 'peni shwane/ mo tani aha/ mina diki pi yiman maman cwa mo ntagi Bampa/ ma Arungimis midi pu'du/ mo be.

¹⁹ Dhali a'di bu'thki maanj kuthu'd mo si'da/ dhali ki a'di ciki mom'bor bwa i is mo tani a'di ki 'ce'd a'di mo dhali ci uni mo mmo/o gwo mo ki: Yansan ta is pem mo be, a'di jin cikunu mo gom um mo. Miiyi yansan mmoka aha/ e mo. ²⁰ Dhali wakan si'da/ 'ko'di tonte/ mo tani a'di bu'thki'da kubbaaya mo mmo/o gwo mo ki: Kubbaaya yan ta ji gi wolo'd ka pije/ gom um mo a'di jin ta gwon this jin gamu me'd ka bas pem mo be. ²¹ Hili, hili mo mo ma, me'd gi a'di jin 'cithi/ aha/ is ki gwo mo a'di nyakki

di ki aha/ eya tharabeesa mo be. ²² Haali/ Ya/ gi 'Kwani a'di yaki'd mo me'd jin karkunu gom a'di mo. Hili wayyi e wathi/ caan mo ki a'di jin 'cithki a'di is ki gwo mo be. ²³ Dhali uni telki mii 'pen mo mmodot gwondot ka rem 'kup mo ki jana 'peni bwam uni ta a'di jin midi 'taki mii to yansan mo.

Gwo gi Sugu/ mo gom A'di jin Midi Ca mo

²⁴ Dhali gwo gi sugu/ si'da/ cuki'd mo e bwam uni mo gom a'dija iminu kar ki ca mo e bwam uni mo? ²⁵ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Imalik gi 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo tani mii mo gi tanu tapa apo/ uni mo, dhali uni gwansan kun ta gi moshirr mo apo/ uni mo tani yukunu gway ki imanmii ki 'bore/ gom uni mo. ²⁶ Hili yansan midi diki di wakan gom um mo. Hili dhalki a'di jin ca'd e bwam um mo dhal mii e i is mo mmowar ki gwa'd mo dhali a'di jin di'di twa/a/ mo ta a'di jin midi ta amanmii to mo be. ²⁷ Haali/ a'di jin ca'd mo tani ta a'din 'de/ jin di'da tharabeesa mo 'taa? walla a'di jin ta'da manmii to mo? A'di diki ta a'di jin di'da tharabeesa mo 'taa? Hili aha/ dina mbwam um mo mmota wathin 'de/ jin mii to mo be.

²⁸ Um ta uni gwansan kun rashi 'ko nyakki aha/ mo e mompal pem mo. ²⁹ Me'da Ababa mmotorkina a'di aha/ bampa/ i e mo tani wakan si'da/ aha/ torkina um a'di i e mo, ³⁰ ki um mini nyak to shwa mo dhali nyak to pi eya tharabeesam pem e bampam pem mo dhali mmo'ko 'pena kursin tapa mo mmodwall 'Kwani ma Israyiil gwo mo uni kun 'kon ma waki 'kume'd i'ce'dka su/ mo be.

Mo jin Min ma Buterus Wat Gwo mo A'di Torkunu Ntwa/a/ mo

³¹ Simaan, Simaan, hili mo mo ma, Setaan dina gwo mbwa mo mmobu'th um mo ki a'di midi 'dash um me'd emen pos mo. ³² Hili aha/ 'thokina mo gom /e mo ki mongam gwo is pini midi diki ush me'd mo. Dhali ki /e mini tu'k mo dok/e tani 'bithi awak pini is mo ma. ³³ Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Tapa, aha/ thosonkina is mo mmonyak ya ki /e mo eya sijin mo dhali mmowu mo be. ³⁴ Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Aha/ tora /e gwo mo, Buterus, ka dhongola nwa midi diki ko e ka tee yan mo tani ntagi /e mini wat aha/ gway me'di kwara ki /e mishi aha/ kan mo be.

Jisilaan, dhali Kucan, dhali Gandal

³⁵ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Me'd jin hashkika/ um ka pije/ mo ki dar ga jisilaan mo walla kucan mo walla ka ppa/ isho'k mo tani um harki ton kamu/ mo 'taa? Uni thok a'di gwo mo ki: To piyi'd mo be. ³⁶ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Hili shwane/ mo ma. Dhalki a'di jin ta'd ga jisilaan bu'th a'di mo dhali wakan si'da/ a'di jin ta gi kucan mo. Dhali dhalki a'di jin dara'd gi gandala turga/ mo tani yol burrinyem pom piti mo dhali yol gandala kamu/ mo.

³⁷ Haali/ aha/ tora um gwo mo ki Gwo ma Arumgimis yansan jin 'kwarkunu mo ki: Dhali a'di karkunu nyakki imandhan gwo mo tani a'di naskina/ minu mii thim ki aha/ mo be. Haali/ a'di jin 'kwarkunu gom aha/ mo tani a'di ta mo gi thimkunu a'di mo be. ³⁸ Dhali uni ki o gwo mo ki: Hili mo mo ma, Tapa, gandala turga/ 'koni su/

imahan mo. Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: A'di 'kosh jwa mo.

Yesus 'Thoki'd mo e Bwam Monsinu mo

³⁹ Dhali a'di pu'dki'd ka pije/ mo dhali ya mo me'd mii jin miina a'di mo mmoya e 'Kuwosh ma Setuun mo. Dhali imancik a'di gwo bathki a'di isho'k mo be. ⁴⁰ Dhali ki a'di pu'dki'd mo e mo caan mo tani a'di ki o uni gwo mo ki: 'Thoyi mo ma, ki um mini 'koki ciç mo e mo jin palu mo. ⁴¹ Dhali ki a'di thoḥki is mo 'peni uni mo me'd ari wosh jin yipu kantaan mo tani dhali a'di ki ca'b ki jin 'kupa'dupun mo dhali 'tho mo be ki: ⁴² Ababa wakki/ /e ona bwa mo tani thoḥka kubbaaya yan 'peni aha/ mo ma, hili a'di jin oyaa/ bwa mo yisa hili a'di jin o /e bwa mo, ki a'di minu mii mo be. ⁴³ Dhali a'di pikin ma man'doyu gwo i is mo 'peni momis mo mmo'bi'th a'di is mo be. ⁴⁴ Dhali mmowoja is a'di she/ mo tani a'di 'thoki'd ka daran du mo. Dhali jitim piti warki'd ki dhan gunkulisa bas kun ta'kkina 'cesh apowa 'cesh mo be. ⁴⁵ Dhali ki a'di cuki mis mo 'peni mon'tho mo tani a'di pu'dki'd mo e imancik a'di gwo mo dhali gam uni mo mmomalkina uni e mo ki bwan diṭi'd mo be. ⁴⁶ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Atinta isha um e mo kan? Cuyi mis mo ma dhali 'thoyi mo, ki um mini 'koki 'taki ciç mo e mo jin palu mo be.

Mo jin 'Cithuwa Yesus Is ki Gwo mo dhali Mo gi Budhu A'di mo

⁴⁷ Ki a'di di'd mmo/o gwo mo tani awaam-buhany 'kwani pu'dkin mo dhali wathi/ jin yuku gway ka Yahuusa a'din 'de/ jin ta tiya a'kume'd i'ce'dka su/ mo tani a'di shuyi uni bway mo. A'di

ki 'disha Yesus is mo dhali pi a'di 'twa/ mo be. ⁴⁸ Hila Yesus ki o a'di gwo mo ki: Yahuusa, mina /eyi 'ciṭh Ya/ gi 'Kwani is ki gwo ki 'twam pi kan mo 'taa? ⁴⁹ Dhali ki uni gwansan kun 'kamki a'di mo tani parki mii e mo jin midi 'taki mii i'ko'd mo tani uni o gwo mo ki: Tapa, mina aman dora/ dor ki gandal mo 'taa? ⁵⁰ Dhali jan 'deṅ kamu/ 'peni uni mo tani a'di dorki ciṅkina/ ma gasiis jin ca'd mo dhali 'ciṭh a'di 'ce ma bim poros piti mo be. ⁵¹ Hila Yesus o gwo mo ki: Dhalku/ yan ki mii dok/ e mo. Dhali a'di ki ta 'cem piti is ki me'd mo dhali waç a'di mo be. ⁵² Yan'ko'd Yesus ki o igasiis kun can gwo mo dhali tapa kun can ki imanhil gu'b gi mondheleladhelel mo dhali 'kwaniṅ gwanyjaka/ mo, uni gun iiyin ka piye/ apo/ a'di mo ki: Um iiyina po/ wathi/ me'd wathin 'di/ ki gandala turga/ dhali ki cwa kan mo 'taa? ⁵³ Ki aha/ dikina ka tee jin baṭha'di 'ko'd isa yempa/ e gu'b gi mondheleladhelel mo tani um 'koki dhu me'd bum apo/ aha/ mo. Hili yaase ta mom bum mo be dhali mom'bi'th gi mondhurumi'd mo.

Buterus Watki'da Yesus Gway mo

⁵⁴ Dhali yan'ko'd uni ki bu'th a'di mo dhali uni ki shu a'di bway mo mmosusi a'di mo e gu'b ma gasiis jin ca'd mo. AButerus di'd mmobaṭh a'di isho'k isa dhana/ mo. ⁵⁵ Dhali ki uni 'thaki o'da 'cila'th mo e bwaman mo gi dwallu gwo mo dhali 'kowa 'cesh mmonta' de/ mo tani Buterus ca'bki'di bwam uni mo be. ⁵⁶ Yan'ko'd ari nyara/ hilki a'di mo mmodina a'di mo mmoça'b ka le'dan o'd mo dhali tor a'di ki e mo mmo/o gwo mo ki: Wathi/ yansan si'da/ nyak di ki a'di mo be. ⁵⁷ Hili a'di wat

a'di gwo mo mmo/o ki: A'boma, aha/ dinaki mish a'di mo be. ⁵⁸ Dhali yan'ko'd ari'ceenne/ mo tani jan 'denj kamu/ si'da/ parki a'di e mo dhali o a'di gwo mo ki: /e si'da/ ta jan tal 'de/ 'peni uni mo be. Hila Buterus o gwo mo ki: Wathi/, aha/ tana a'di yisa. ⁵⁹ Dhali yan'ko'd ki ari mo ta mo mo tani jan tal 'denj kamu/ di'd si'da/ mo mmo'cece'b gwo mo mmo/o ki: Ka jinj gana/ wathi/ yansan si'da/ nyak di ki a'di mo, haali/ a'di ta wathi/ gi Pany Jaliil mo. ⁶⁰ Hila Buterus ki o a'di gwo mo ki: Wathi/, aha/ mola gwo 'ban jin ona /e mo. Dhali ki jahanne/ ki a'di di'd mmo/o gwo mo tani adhongola nwa gwo e mo be. ⁶¹ Dhali Tapa tu'kki'd mo dhali hila Buterus mo dhala Buterus kakina gwon Tapa e mo, gwo jin okina a'di a'di mo ki: Ntwa/a/ ka dhongola nwa diki ko e shwane/ mo tani /e mini wat aha/ gway me'di kwara mo be. ⁶² Dhali a'di yaki'd ka pije/ mo dhali ko ki jabu'th ki ku'bu/ ku'bu/ mo be.

Yesus Miikunu ka Mak mo dhali Doru mo

⁶³ Dhali 'kwani kun 'kokin mo mmobudha Yesu mo tani uni mii a'di ka mak mo dhali dor a'di mo be. ⁶⁴ Uni si'da/ kum a'di e mo mmota ja'da/ mo dhali dot a'di gwo mo ki: Ciyi gwo mo ma. Kaja 'dunn idorki /e mo? ⁶⁵ Dhali uni oki gwon tiya ka ris apo/ a'di mo mmosor a'di mo be.

Yesus Diki'd Mbwambor Montul Is gi 'Kwani Yahuuda/ mo

⁶⁶ Dhali ka tee pu'dki'd mo tani 'kwani gwany-jaka/ tulki is mo mmontal 'de/ mo nyakki igasiis kun can mo dhali iman'kwar to mo. Dhali uni ki shu a'di bway ka pije/ e montul is buni mo, dhali uni ki o gwo mo ki: ⁶⁷ Wakki/ /e tana Kristhos mo

tani tori aman gwo mo ma. Hili a'di ki o uni gwo mo ki: Wakki/ aha/ mina tor um gwo mo tani um mini 'koki gam gwo is mo be. ⁶⁸ Dhali wakki/ aha/ mina dot um gwo mo tani um mini 'koki thok aha/ gwo mo be. ⁶⁹ Hili 'peni mo yansan shwane/ mo tani Ya/ gi 'Kwani minu kar mo mmoça'b ka bim poros gi mom'bi'th ma Arungimis mo be. ⁷⁰ Dhali uni 'baar mo o gwo mo ki: /e ta Ya/ ma Arungimis de? Dhali a'di ki thok uni gwo mo ki: Um oki aha/ tana a'di mo be. ⁷¹ Dhali uni ki o a'di gwo mo ki: Gwonta mina ana imii ita ki nyanye/ mmo/o mo? Haali/ ana ciķa gwo ki is bana 'peni 'twam pitin gana/ mo be.

23

Yesus Diki'd Ibwambor ma Bilaatus mo

¹ Yan'ko'd aris uni 'baar mo kun tulki is mo uni cuki mis mo dhali susi a'di mo mbwambor ma Bilaatus mo. ² Dhali uni telki mii 'pen mo mmoyer a'di is ki gway mo mmo/o gwo mo ki: Aman gamkina wathi/ yansan mmo/o gwo apo/ bampam bana mo dhali non am 'kup mo si'da/ mmociya Kaysara thulpa/ mo dhali o gwo ki a'di ki is piti ta'da Kristhos jin ta'da Malik mo. ³ Dhala Bilaatus ki dot a'di gwo mo ki: Ki /e de ntana Malik gi 'Kwani Yahuuda/ mo de? Dhali a'di ki thok a'di gwo mo ki: Ona /e wakan si'da/ mo be. ⁴ Dhala Bilaatus ki o igasiis kun can gwo mo dhala waambuhany 'kwani mo ki: Aha/ dinaki gam miin kamu/ e wathi/ yansan jin thutha a'di mii mo be. ⁵ Hili uni 'cece'bki gwo mo mmo/o ki: A'di cuki 'kwani is mo mmo tor gwo ki tur mo e Bampa/ Yahuudiyya 'baar mo 'peni Pany Jaliil itagi mahansan mo be.

Yesus Diki'd Ibwambor ma Hirodus mo

⁶ Ka Bilaatus cikki gwo yan mo tani a'di dotki gwo mo wakki/ a'di ta wathi/ gi Pany Jaliil mo. ⁷ Dhali ki a'di da/arki gwo mo ki a'di cila mo ma Hirodus gi moshirr mo tani a'di hashki a'di ka Hirodus mo, a'di jin di'd ki is piti e Pa Urushaliim ki mo caan mo be. ⁸ Ka Hirodus parki'da Yesus e mo tani a'di 'kunya bwa kagahara mo haali/ a'di dina gwo ibwa mo isa gush mo mmopar a'di e mo, haali/ a'di cikki gwo mo gom a'di mo dhali a'di toshki par miimera kamu/ e mo jin miikina a'di mo. ⁹ Wakan a'di dotki a'di gwon tiya ka ris mo, hili a'di diki 'de'k 'twan kamu/ mo be. ¹⁰ Dhali igasiis kun can mo dhali iman'kwar to mo doshkin ki 'dishe/ mo mmo'cwara 'cwar mo mmoyer a'di is ki gway mo be. ¹¹ Dhala Hirodus nyakka askar piti mo tani uni kar a'di ki mon'the is mo dhali mmomii a'di ka mak mo. Yan'ko'd uni ki hi'th a'di burryne/ jin ca'bki 'be'd 'be'di is mo dhali a'di ki hash a'di ka nyan'ko'd eya Bilaatus mo be. ¹² Dhala Hirodus dhala Bilaatus uni warkin ka mugu ka rem 'kup mo ka teenj gana/ caan mo haali/ ki mii yansan ntwa/a/ mo tani uni ta 'kup ka rem 'kup mo be.

Yesus Torkunu Gwo 'Twa/a 'Cesh mo Mmowu mo

¹³ Yan'ko'd Bilaatus ki tul igasiis kun can is mo dhali 'kwani kun tana 'kan'kup pa mo dhali 'kwani mmon'al 'de/ mo be. ¹⁴ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Um suski wathi/ yansan i aha/ mo me'd wathin 'de/ jin o gwo apo/ 'kwani mo. Dhali nj'ko'd aha/ palkina a'di mo mbwambori um mo. Dhali hili mo mo ma aha/ dinaki gam wathi/ yansan 'peni ton tal 'denj kamu/ jin thutha a'di mii mo jin

ona um a'di gwo apo/ mo. ¹⁵ Walla Hirodus si'da/ haali/ a'di hashki a'di ka nyan'ko'd e ana mo. Dhali hili mo mo ma. Toj kamu/ yisa di'da jin ha me'd ki mowu mo jin miikina a'di mo be. ¹⁶ Dhali gom mii gi wakan mo tani aha/ mina ci a'di mont'o'k mo dhali 'cuk a'di mo be. ¹⁷ Dhali a'di midi mii ta mii mo jin mina a'di mii 'cuk wathin 'de/ gom uni ka cim gun 'boron mo be.

¹⁸ Hili uni 'baar mo cuukin ki nyanye/ mo mmontal 'de/ mo ki: Ka bor 'denj gana/ e wathi/ yansan mo, dhali 'cuki amana Baraabas mo – ¹⁹ wathi/ jin bitkunu mo eya sijn mo gom gwo gi onuwa 'cesh e 'penkuman bampa/ mo dhali haali/ a'di ta'da man'kosha mee mo. ²⁰ Dhala Bilaatus torki uni gwo mo dok/ e mmodina gwo a'di i bwa mo mmo'cuka Yesus mo be. ²¹ Hili uni cuukin ki dhan 'twa/ kun caaca mo ki: 'Koshi a'di ki cwany'cithan dhul mo ma. 'Koshi a'di ki cwany'cithan dhul mo ma. ²² Me'di kwara a'di ki o uni gwo mo ki: Goma tinta? tonthus wakata imiikina a'di mo? Aha/ dinaki gam miinj kamu/ jin thutha a'di mii mo jin midi ha me'd ki mowu mo. Gom mii gi wakan mo tani aha/ mina ci a'di mont'o'k mo dhali 'cuk a'di mo be. ²³ Hili uni 'kokin mo mmo'cece'b gwo mo mmodot gwo ki cuuwa/ kun caaca mo ki a'di minu 'taki 'kosh ki cwany'cithan dhul mo. Dhali 'twam buni piki gwo jipi/ mo be. ²⁴ Wakan Bilaatus a'di dhalki gwon dwall me'd mo ki gwom buni kun dota uni minu mii mo be. ²⁵ A'di 'cukki uni wathi/ jin bitu eya sijn mo gom gwo gi onuwa 'cesh mo dhali goma mee jin 'kosha a'di mo, a'di jin dotkina uni mo, hila Yesus a'di cikunu uni mo gom gwo gi bwam buni

mo be.

Mo gi 'Koshuwa 'Kosh ki Cwany'cithan Dhul mo

²⁶ Dhali me'd jin suskina uni a'di i bway mo tani uni bu'thki wathin 'de/ jin ta'da Simaan gi Pañ Kerawaan mo, a'di jin yayi'd 'peni pa mo dhali uni ki 'thik a'di cwany'cithan dhul piti m'ba/ mo mmokal a'di η'ko'da Yesus mo be. ²⁷ Dhali adhana waambuhany 'kwani bathki a'di isho'k mo dhali ki up ilu/ mo uni gun miikina cinthar mo dhali ko kagahara gom a'di mo be. ²⁸ Hila Yesus tu'kki 'ban mo dhali o uni gwo mo ki: I'bwa/ gi 'Kwani gi Pa Urushaliim, dhalku/ ki ko gom aha/ mo ma, hili koyi gom is bum mo dhali gom ucim bum mo. ²⁹ Haali/ hili mo mo ma, atee mini pu'du/ mo jin mina uni o gwo mo ki: Mom'bor mii gom uni gun tana burum mo dhali bwa kun molona dho'th ki sule/ mo dhala bor kun 'koki ciya ko mmopi ki sule/ mo. ³⁰ Dhali yan'ko'd uni mini tel mii 'pen mo mmo/o wosha turga/ gwo mo ki: Biti apo/ am mo ma, dhali e wosh kun boça/ she/ ki: Kumi aman is mo ma. ³¹ Haali/ wakki/ uni mii to yansan mo ki cwa yathaya'th mo tani atinta midi di mo η'ko'd ki a'di midi ku'th mo?

³² 'Kwanin tiya 'koni su/ si'da/ uni kun thu'thki mii mo, uni suskunu ka pije/ mo mmo'kosh jwa mo nyakki a'di mo be. ³³ Dhali ki uni pu'dkin mo e mo jin yuku ka Simañ 'Kup mo tani uni ki 'kosh a'di ki cwany'cithan dhul mmun mo. Dhali uni gun thuthi mii mo, jan tal 'de/ ki 'bana bim poros piti mo dhali jan tal 'de/ ki 'bana biny cam piti mo be. ³⁴ Dhala Yesus ki o gwo mo ki: Ababa, dhalki uni miinthus buni 'pen mo ma, haali/ uni 'koki mish to jin miina uni mo be. Dhali uni ta'kki to

mo mmokwa/ burrinyem piti bwa mo. ³⁵ Dhali 'kwani doshkin ki 'dishe/ mo mmohil mo mo, hili 'kwani kun tana 'kan'kup pa mo wakki a'di mo mmo/o gwo mo ki: A'di wothki kun tiya mo tani dhalki a'di woth is pitin gana/ mo ma, wakki/ a'di ta'da Kristhos 'peni Arungimis mo, a'di jin ta jim pitin 'de/ jin kwanykunu mo. ³⁶ Dhali i/askar si'da/ mii a'di ka mak mo. Uni iikin mo dhali ci a'di tom'paca'd mo, ³⁷ dhali mmo/o gwo mo ki: Wakki/ /e tana Malik gi 'Kwani Yahuuda/ mo tani wothi/ is pini mo ma. ³⁸ Dhali gwo si'da/ 'kwarkunu mo n'kupi a'di mo ki: Yansan ta'da Malik gi 'Kwani Yahuuda/ mo be.

³⁹ Dhali jan 'de/ jin thuthi mii mo jin shirkunu apo/ cwany'cithan dhul mo tani o a'di gwo mo mmo/o ki: Dina /e ki ta Kristhos 'taa? Wothi is pini mo ma dhali aman mo. ⁴⁰ Hili jan kamu/ kucurki a'di ki gwo mo mmo/o gwo mo ki: Dina /e ki ko/ ka Arungimis mo 'taa? Haali/ /e dikin 'ko'di me'd gi gwon dwall gi miiwak jin nyaka'd mo. ⁴¹ Dhali ana ka jin gana/ miinu ka kar/ /e kan mo. Haali/ ana bu'thkina a'di jin minu mii ci ana mo gom mii gun miikina ana mo, hili wathi/ yansan diki thu'th ton kamu/ mii mo be. ⁴² Dhali a'di ki o gwo mo ki: Yesu, kayi aha/ e mo ma, ki /e mini pu'dku/ mo e mom'bi'th gi bampam pini mo. ⁴³ Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Ka jin gana/ aha/ ona /e gwo mo ki: Shwane/ /e mini nyak di ki aha/ mo e monyjar/ e momis mo.

Mowu ma Yesu mo

⁴⁴ Dhali mo wana e ka tente/ bwan 'kup mo tani dhali mondhurumi'd pu'dki'd mo apo/ mony'ceshi 'baar mo ntaga tente/ mbum 'ban mo be. ⁴⁵ Ka

tente/ uski monkush piti mo tani dhali burrinye/ jin di'd e gu'b gi mondheleladhelel mo tani a'di dherkunu bwa mo ka 'ban su/ mo be. ⁴⁶ Dhali yan'ko'd Yesus ki cuu ki dhan 'twa/ jin caaca mo mmo/o gwo mo ki: Ababa, e me'd pini mo tani aha/ cikina /e shi/in pem mo be. Dhali ki a'di oki gwo yansan mo tani a'di ki ci shi/ir piti jin 'ko'd mo. ⁴⁷ Dhali ka mancil ma askar iss 'kwanimpa imudhe'd parki a'di jin bu'thki mo e mo tani a'di manki'da Arumgimis mo dhali o gwo mo ki: Ka jin gana/ wathi/ yansan a'di di'd ka po/ mo be. ⁴⁸ Dhali awaambuhany 'kwani 'baar mo kun tulki is mo mmopar mo e mo tani ki uni parki a'di jin bu'thki mo e mo tani uni dokki bway pa mo mmodora bor buni ki me'd mo be. ⁴⁹ Dhali aris 'kwani kun mishki a'di mo dhali up mo, uni gun bathki a'di nsho'k mo 'peni Pany Jaliil mo tani doshkin isa dhana/ mo dhali par to gwansan e mo be.

Mo gi Kanuwa Yesus mo

⁵⁰ Dhali wathin kamu/ di'd jin yuku gway ka Yu-usup mo, a'di 'peni pa gi 'Kwani Yahuuda/ mo jin yuku ka Arraama mo. A'di ta jan 'de/ 'peni montul is gi 'kwani gwanjaka/ gi 'Kwani Yahuuda/ mo jin ta wathim 'boro'd mo dhali wathin kar/e mo be. ⁵¹ A'di diki gam gwo me'd ki gwom buni gun 'ko uni mbwa mo dhali mii mo hili a'di corki'da cor mo gom Bampa/ ma Arumgimis mo. ⁵² Wathi/ yansan yaki'd eya Bilaatus mo dhali dot a'di gwo mo gom is ma Yesus mo be. ⁵³ Dhali yan'ko'd a'di ki bu'th a'di ka 'cesh mo dhali a'di ki 'tam a'di is ki burrinyen dhiny e mo dhali kar a'di e jis wosh jin cwanyu gom jis jwa mo jin dinuki kar jan tal 'deñ kamu/ nycine/ naskina/ mo. ⁵⁴ A'di ta'da tee

jīn Thosonkunu to mo dhali acim ma pesu/ telkunu 'pen mo be. ⁵⁵ Dhali up kun nyakki ii ki a'di 'peni Pany Jaliil mo tani bathkina bathi sho'k mo dhali uni parki moŋ'kupaje e mo dhali mo jin karkunu is piti nycine/ mo. ⁵⁶ Dhali yan'ko'd uni ki dok bway pa mo dhali uni ki thoson to kun kuyi mo mo dhala yina pi'dna mo.

Dhali ka cim ma pesu/ mo tani uni siki is mo isi ki gwoŋkan jin 'kwarkunu mo be.

24

Mompinu mo

¹ Hili ka tee jin twa/ a/ ka dhas mon'thamo/ ka'tum mo tani uni iikin mo e moŋ'kupaje mo mmokal to kun kuyi/ mo mo kun thosonkina uni mo be. ² Dhali uni gamki wosh ka'ckunu mo 'peni 'twaman jis jwa mo. ³ Hili ki uni iiki bwaman mo tani uni 'koki gam buŋgwar is gi Tapa Yesu mo be. ⁴ Ki uni 'kokin mo mmodumbul gom mii yansan mo tani hili mo mo ma, 'kwani su/ doshkini uni mo kun shwakina burrine/ ka wara sho'k mo.

⁵ Dhali me'd jin ko/kina uni is mo tani uni luŋki bwam/em buni a'cesh mo dhali 'kwani ki o uni gwo mo ki: Atinta ŋapkina um a'di jin di'd ki e 'peni bwam mowu kan mo? A'di diki di mmahan mo. Hili a'di piki'd mo be. ⁶ Kayi gwo e mo ma, a'di jin torkina a'di um mo ki a'di di'd naskina/ e Pany Jaliil mo ⁷ ki Ya/ gi 'Kwani minu mii ci 'kwanin thusi me'd mo dhali minu mii 'kosh jwa mo ki cwany'cihan dhul mo dhali ka cim kwara mo tani a'di midi cu mis mo be. ⁸ Dhali uni kaki gwom piti e mo be ⁹ dhali dok ka nyan'ko'd 'peni moŋ'kupaje mo mmoŋor uni aris to gwansan ki uni gun 'koni

'kume'd i'ce'dka 'de/ mo dhali aris 'kwanin tiya si'da/ mo be. ¹⁰ Dhala Mariyam Magdaliyya dhala Yuwanna dhala Mariyam jin ta KoYakuub dhali upa tiya mo nyakki 'ko ki uni mo uni gun tori to gwansan e uni gun dhunu ki she/ mo. ¹¹ Hili gwo gwansan kun onu mo tani wa uni e ki gwo gi 'kwani kun sona du mo dhali uni 'koki gam uni gwo is mo be. ¹² Hila Buterus cuki mis mo dhali gus mo e moŋ'kupaje mo dhali tu mo mo dhali par bwaman e mo. Dhali a'di ki par burrinyen dhinye e mo mmo'ko e mom buni mo dhali a'di dok bway pa mo dhali a'di merki'd mo gom to gun miikin mo be.

Mo gi Iinu e Pa Imwaas mo

¹³ Dhali ka tee yansan gana/ mo tani 'kwani su/ 'peni bwam uni 'kokin mo mmo/ii bway Pa jin yuku gway ka Imwaas mo, a'di jin wana e ki natgini pesu/ 'peni Pa Urushaliim mo be. ¹⁴ Dhali uni 'kokin mo mmoŋora tor ka rem 'kup mo goma ris to gwansan kun miikin mo be. ¹⁵ Ki uni 'kokin mo mmoŋora tor mo dhali mmodhaŋ gwo n'twa/ mmoŋal 'de/ mo tani Yesu ki is piti 'dishki uni is mo dhali nyak ya ki uni mo be. ¹⁶ Hili em buni 'kokunu mo mmodik mo 'peni monyith a'di mo be. ¹⁷ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Gwon tinta 'kona um mo mmoburushi 'twa/ mo ka rem 'kup mo mmo/iina um kan mo? Dhali uni doshkin mo naskina/ mmohil mo ki bwan diŋi'd mo. ¹⁸ Dhali jan 'de/ 'peni uni mo tani yukkunu gway ka Kilyubaas mo, thokki a'di gwo mo ki: /e ta jasi wathi/ yilkinan 'de/ e Pa Urushaliim mo jin diki mish to gwansan kun miikin ka tee gwansan mo 'taa?

19 Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Ton tinta mo? Dhali uni ki thok a'di gwo mo ki: Isi gwo goma Yesu gi Pa Naasira mo, a'di jin ta'da manci gwo mo, a'di jin ta gi mii gun 'bitha'bi'th mo dhali gwo ibwambor ma Arumgimis mo dhali eya ris 'kwani 'baar mo. 20 Dhali hili igasiis kun can bana mo dhali 'kwaniŋ 'kaŋ'kup pa mo tani uni ciki a'di mo ki a'di minu wak mo mmowu mo dhali mmo'kosh a'di jwa mo ki cwany'cithan dhul mo. 21 Hili aman takina ga 'teŋ kape/ ki a'di ta jan 'de/ mmowan 'Kwani ma Israyiil 'ba/ mo be. Nye, dhali ka ris to gwahan ka rotham po/ mo tani a'di ta'da tee kun 'koni kwara mo shwane/ ki to gwansan miikin mo be. 22 Dhali upa tiya 'peni bampam bam mo tani merki aman e mo. Uni 'kokin e moŋ'kupaje mo e mon'thamo/ ka'tum mo 23 dhali uni 'koki gam is piti mo. Dhali uni dokkin ka nyan'ko'd mo mmo/ o gwo mo ki uni hilki jasi tonyjan jin wana e ki iman'doyu gwo mo, a'di jin o gwo mo ki a'di di'd ki e mo be. 24 'Kwanin tiya 'peni 'kwani gwansan, uni gun nyakki 'ko ki am mo tani uni iikin mo e moŋ'kupaje mo dhali gam a'di mo me'd jasi gwo jin ona up mo, hili a'di mo tani 'kona uni ki par e mo be. 25 Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Ayy um 'kwani kun ta pus mo dhali kun gwa'd ma du ki gwa'd mo mmo'koki gam aris gwo 'baar is mo kun okina imanci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo. 26 A'di diki ta mii jin minu mii mii mo ka Kristhos mina is 'taki diki mii 'kosh ka nyor gom to gwansan mo dhali cic mo e monycam piti mo 'taa? 27 Dhali mmotel 'pen 'pena Musa mo dhali imanci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo tani a'di ki tor uni aris 'pemen gwo kun 'kwarkunu mo e Gwo ma

Arumgimis mo goma ris to gi isi gom is piti mo be.

²⁸ Wakan uni 'dishki pa is mo e mo jin iikina uni mo. A'di wana e ki a'di ya'di ya gi yam piti mo. ²⁹ Hili uni wothki a'di 'kup mo mmo/o gwo mo ki: Ca'bi nyakki am mo ma haali/ mo ta mom'penkaskum mo be haala tee 'baara 'pen mo be. Wakan a'di seki bwaman mo mmonyak ca'bki uni mo be. ³⁰ Dhali ki a'di diki'da tharabeesa nyakki uni mo tani a'di bu'thki maankuthu'd mo dhali 'bora 'bor bwa i is mo dhali 'ce'd a'di mo dhali ci a'di ki uni mo be. ³¹ Dhali em buni ka'dkunu mo dhali uni nyithki a'di mo dhali a'di piki'd mo 'peni bwam/em buni mo be. ³² Dhali uni o gwo ka rem 'kup mo ki: 'Kon ma dum bana ki su'kka war mo mmo'kona ana mmotora/ tor e bway tur mo? mmoka'dkina a'di ana Gwo ma Arumgimis kun 'kwarkunu mowa? ³³ Dhali uni cuki mis mo ka tenten gana/ yansan mo dhali dok ka nyan'ko'd mo e Pa Urushaliim mo. Dhali uni ki gam unin 'kume'd i'ce'dka 'de/ mo tulki is mo mmontal 'de/ mo dhali uni gwansan kun nyakki 'ko ki uni mo ³⁴ dhali uni kun o gwo mo ki: Tapa, ka jin gana/ a'di cuki mis mo dhali a'di piki'da Simaani is mo. ³⁵ Dhali yan'ko'd uni ki tor uni to kun miikin e bway tur mo dhali mmonyithkina uni a'di mo mmo'ce'd maankuthu'd mo be.

AYesus Piki Imancik A'di Gwo I/is mo

³⁶ Dhali ki uni 'kon mo mmo/o gwo yansan mo tani Yesus ki is piti doshki'd mo mbwam uni mo dhali o uni gwo mo ki: Monku'th is e um mo. ³⁷ Hili uni dherkina is bwa mo mmoko/ is mo dhali toshki uni parkina arum e mo be. ³⁸ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Atinta murkina uma du kan

mo? Dhali gwondota tinta cuki'd mo eya dum bum kan? ³⁹ Hili me'd pem dhali sho'k pem mo ma. Aha/ ki is pem tana a'di mo be. Budhi aha/ is ki me'd mo ma dhali par e mo, haala rum diki ta gi bunḡwar is mo dhala sima/ mo me'd jin parkina um e mo kun taka/ mo be. ⁴⁰ Dhali ki a'di oki gwo yansan mo tani a'di ki tor uni me'd piti i e mo dhali sho'k piti mo be. ⁴¹ Dhali ki uni 'kokin mo mmothis gwo 'koki gam is naskina/ mo gom moḡ'kuny bwa mo dhali momer mo tani a'di ki o uni gwo mo ki: Um tan gi tor kamu/ mmoshwa mmahan mo 'taa? ⁴² Dhali uni ki ci a'di ushi kuluny shum wa'c mo jin 'thosu mo ⁴³ dhali a'di ki bu'th a'di mo dhali 'ka ibwambori uni mo be.

⁴⁴ Dhali yan'ko'd a'di ki o uni gwo mo ki: Gwo gwansan ta gwom pem kun oka/ um mo ki aha/ dina um naskina/ mo, ka ris to gwansan kun 'kwarkunu mo gom aha/ mo e gwoḡkan ma Musa jin cinu mo dhali e gwo gi imanci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo dhali eya Masamiir mo tani minu mii thim mo be. ⁴⁵ Yan'ko'd a'di ki ka'd uni adum buni e mo mmomish gwo 'ban mo gom Gwo kun 'kwarkunu mo be. ⁴⁶ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Wakan a'di 'kwarkunu mo ka Kristhos minu mii 'kosh is ka nyor mo dhali ka cim kwara mo tani a'di midi cu mis mo 'peni mowu mo. ⁴⁷ Dhali ki gwo gom mo gi rijuwa du is mo dhali gom gwo gi minu dhal miinthus gi 'kwaniny'cesh 'pen mo tani minu mii ci ki gway piti mo e kal gi 'kwaniny'ceshi 'baar mo mmoḡel 'pen 'peni Pa Urushaliim mo be. ⁴⁸ Um ta iman/o gwo gom to gwansan mo be. ⁴⁹ Dhali hili mo mo ma aha/ mina hash gwo jin on ma Babam pem is mo apo/ um

mo be. Hili 'koyi e 'penkuman bampa/ mo ntagi um minu shum mo ki mom'bi'th mo 'peni momis jin eka/ ek mo be.

Mmoshinkunu A'di Bway Momis mo

⁵⁰ Dhali yan'ko'd a'di ki shu uni bway ka pije/ mo ntagi Pam Beetaniya mo. Dhali a'di ki 'de'k me'd piti ki mis mo dhali 'bor uni mii mo be. ⁵¹ Ki a'di di'd mmo'bor uni mii mo tani a'di ki kwa/ is piti 'peni uni mo dhali a'di bu'thkunu bway momis mo be. ⁵² Dhali uni lun'ki a'di mo mmodok ka nyan'ko'd mo e Pa Urushaliim mo ka dhan bwan 'kunya/ mo be ⁵³ dhali uni 'kokin mo mmorash 'ko mo e gu'b gi mondheleladhelel mo mmo'bora Arumgimis bwa i is mo be.

Gwo Ma Arumgimis Uduk New Testament and OT Portions

copyright © 2005 SIM International

Language: Uduk

Translation by: SIM International

Uduk New Testament and OT Portions

Published by Bible Alliance Mission, 1983.

. If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at www.sim.org.

. This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-10-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

f734434c-b6bd-5d21-abc6-692c3842e034